The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, JANUARY 4, 1961.

LATVIJA
— AMERIKA

1./1035. n-rs. TREŠDIEN, 1961. GADA 4. JANVĀRI 11. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailītc. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $3.50; 6 mēn. $6.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $4.20-$6.30 par vienu collas slejas teļpu.

LAI ŠIS GADS BŪTU JAUNS!

196. gads sācies. Šis ir šī laikraksta pirmais numurs; šis ir gada sapulču mēnesis organizētiem latviešiem; šis ir laiks, kad vēlreiz pārcilājam savas privātās cerības ko — šis gads — mums nesīs?

Cilvēciski būdami, mēs parasti jautājam tieši tā, kā tas augstāk uzrakstīts. Mēs gaidām, lai kas notiktu; mēs sagadām, ka mums kaut kas būs. Jaunajam gadam būtu jādod vairāk no tā, ko mēs atzītu par labu, un jaungada vēlējumam būtu laipnos, spārnotos vārdos tas jānovēl.

Šīs rindiņas to tomēr nedarīs, un nedarīs divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, mēs esam par daudz jau sev laipnības teikuši: Mēs — latvieši! Mēs varam to un to! Īstenībā — jo drošāk kāds sīt sev pie krūtīm, jo skaidrāk redzams, ka tas pagaidām ir viss, ko viņš līdz šim darījis. Un otrkārt — esam par daudz gaidījuši no citiem — gan no Dieva, no likteņa, gan no citiem latviešiem. Vissvairāk no pēdējiem. Mūsu kritika parasti ir skarba, mūsu prieki par savējo neveiksmēm ir slikti slēpti. Iznākumā — mūsu draudzēs, biedrībās, nodaļās, kopās un pulciņos varētu būt vismaz trīs reizes vairāk locekļu, mūsu nacionālajam darbam tālab varētu būt vismaz trīs reizes vairāk līdzekļu un spēka — kā tas ir tagad. Mūsu malā stāvētāju un pazudušo skaits varētu būt vismaz trīs reizes mazāks.

Varētu būt, bet nav. Vai lai visu to pašu novēlam sev arī turpmāk?

Ja mēs to darītu un pašī nemainītos, tad neviens gads mums vairs nebūtu jauns.

No šīs vietas — kas rāda mūsu trūkumus — mēs tagad varētu pavērties nākotnē, jo ir kaut kas, kas mums to atļauj darīt ar cerībām. Tā ir mūsu sirdsapziņa, kas tomēr visu laiku mūs ir traucējusi, teikmama: negaidi no citiem, bet dari pats. Ej, piedalies, maksā. Sūti bērnus savējo pulkā, smelies atziņas savā valodā. Neesi viens, esi kopā ar savējiem.

Mēs nevaram grozīt likumus, uz kā dzīve balstās: ka vienībā ir spēks, ka vārdi bez darbiem dara vairāk ļauna kā laba un ka cilvēkam kaut kur jādarbojas, pie kaut kā jāpieder. Ja kāds latvietis atraujas no savas tautas, viņš nav grozījis nacionālās piederības likumu, bet ar savu izņēmumu to tikai apstiprinājis. Ja kāds nemaksā savu nacionālo centienu īstenošanai un Latvijas brīvībai, viņš nav atcēlis savu pienākumu, bet gan to pārkāpis.

Bet mēs varam grozīt savu likteni, ja mēs ļautu savai sirdsapziņai ņemt virsroku. Novēlēsim sev to. Tad kļūsim paši par darītājiem, maksātājiem, kopā gājējiem. Tad mums apniks tukši vārdi un mēs pievienosimies tam klusajam kodolam, kas visus šos gadus ir cēlis un kopis arvien augošo, arvien satiecīgāko latviešu dzīvi šinī brīvajā zemē.

V. Upeslācis,
LNAK valdes priekšsēdis.

LAIMĪGU JAUNO GADU

visiem latviešiem Kanadā, mūsu aktīvajiem darba darītājiem, jaunatnes organizācijām, skolām un to balstītājiem novēlu savā un Centrālās organizācijas vārdā, cerot, ka mūsu kopīgais spēks par labu Latvijas brīvībai arvien vēl augs līdz ar mūsu personisko nostiprināšanos šinī zemē.

Pie reizes pateikdamies par apsveikumiem — ar šo atpērkos no tādu sūtīšanu ar ziedojumu LNAK Palīdzības nozarei.

V. Upeslācis,
LNAK valdes priekšsēdis.

VAI BERLĪNES KRIZE BŪTU IZBEIGTA?

RIETUMVĀCIJA VIENOJAS AR PADOMJU SAVIENĪBU UN AUSTRUMVĀCIJU PAR PAPLAŠINĀTU TIRDZNIECĪBU NĀKOŠAJOS TRĪS GADOS.

Tikai 24 stundas pirms vecā līguma noteecēšanas, Rietumvācija un Padomju Savienība parakstīja jaunu tirdzniecības līgumu, paredzot daudz plašāku preču apmaiņu nekā līdz šim. Divas dienas pirms tam jaunu tirdzniecības līgumu savā starpā parakstīja arī abas Vācijas.

Jaunie līgumi no vecajiem atšķiras tikai ar to, ka tirdzniecību nākamo 3 gadu laikā paplašinās un ka Rietumberlīni komūnisti tagad rakstveidā atzīst par Rietumvācijas sastāvdaļu. Teorētiski tā tas bija arī līdz šim, taču faktiski risinājās citādi. Komūnisti būtu gribējuši, lai Rietumberlīni atzītu par Austrumvācijas sastāvdaļu.

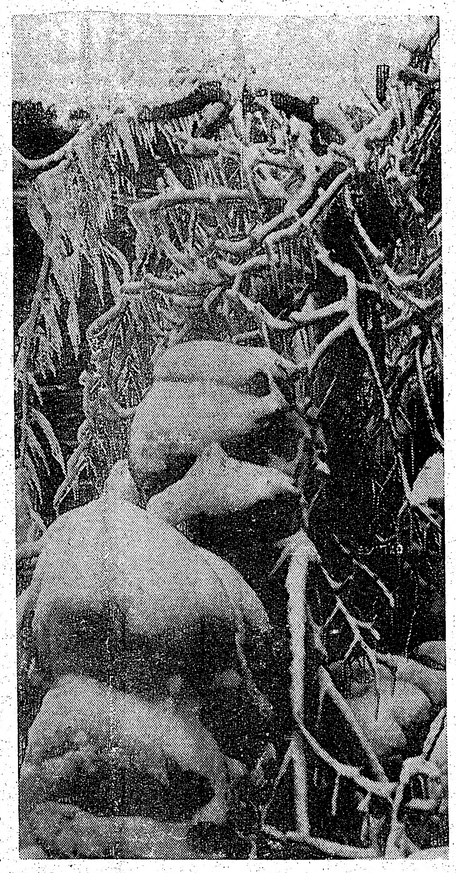

Kanādas daba Jauno gadu sagaidīja krāšņā ziemas rotājumā. J. Līgera uzņ.

ASV MILITĀRI ATBALSTĪS LAOSAS LIKUMĪGO VALDĪBU

Komūnisti izcīna vairākas uzvaras Laosā.

Pilsoņu kara saraustītās Laosas labā spārna valdība apgalvo, ka komūnistu partizāniem palīdz Ziemeļvietnamas regulārā armija.

Pagājušās nedēļas nogale bija visai nesekmīga Laosas valdības karaspēkam, kas komūnistiem atdeva divas pilsētas, vienu tikai 55 jūdzes no komūnistu Ķīnas robežas. Situācijai Laosā paslikstinoties, pēdējās valdība turpina apgalvot, ka komūnistu partizāniem palīdz Ziemeļvietnamas regulārā armija, kas Laosā ieplūdinājusi 3.000 labi bruņotu vīru, ko komūnisti nolieduz. (Anglijas ārlietu ministrija Ziemeļvietnamas karaspēku klātienei Laosā nav atradusi pietiekami daudz pierādījumu, kamēr Vašingtona jau gandrīz pilnīgi pārliecināta, ka Ziemeļvietnama palīdz Laosas komūnistu partizāniem). Sagaidā, ka Laosa jau visturvākā laikā prasīs Sav. Valstu un Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas palīdzību. Bet palīdzības sniegšana iespējama vienīgi tad, ja to pieprasa kāda organizācijā esošās valsts legālā valdība.

Sav. Valstis ar eventuālas palīdzības sniegšanu Laosai jau ir nopietni rēķinājušās. Vispirms amerikāņi pieprasījuši nekavējoties Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas padomes sēdi, kurā pārrunātu, kas darāms, lai Laosai sniegtu palīdzību. Ja palīdzības lemumu pieņemtu un Laosa palīdzību prasītu, tad amerikāņi būs talkā jau dažu stundu laikā. Laosas tuvumā kreisē uz turieni no Hongkongas nosūtītais amerikāņu lidmašīnu bazes kuģis Leksingtons. Turpat tuvumā arī atrodas divi armijas transportkuģi ar pusotra tūkstoša vīriem. Vairāki lidlauki Sav. Valstu dienvidos atrodas trauksmes stāvoklī. Tā kā lidlauki ir izpletņu lēcēju apmācību nometņu tuvumā, tad Laosai varētu eventuāli palīdzēt arī ar amerikāņu gaisa desantu.

Kamēr Laosa savus brīvos kaimiņus vēl nav talkā saukuši, komūnisti baidās, ka tas tiks darīts. Hanojas radio katēgoriski noliedz, ka kāds Ziemeļvietnamas karaspēks būtu pārgājis Laosas robežu. Radio deklarē, ka Laosa šādas baumas palaidusi vienīgi, lai iegūtu Sav. Valstu un Dienvidaustrumvācijas aizsardzības organizācijas simpātijas un rastu pamatu pēdējo spēku nosūtīšanai uz Laosu. Komūnisti pārmet ASV rupju jaukšanos Laosas iekšējās darīšanās.

KASTRO ESOT GARĪGI SLIMS

Kardināls Spellmanis pārliecināts, ka Kubas ministru prezidentam Kastro nepieciešama ārstu palīdzība.

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas nogalē uz Kubas valdības pārmetumiem atbildēja kardinālis Spellmanis, kam komūnisti pārmet, ka viņš ziedojis 10.000 dolaru palīdzībai bēgļiem no Kastro režīma. Kardināls ne tikai kā bez grūtībām attaisnoja savu rīcību, bet piedevām vēl piedāvāja brīvu ārstēšanos Kubas ministru prezidentam. (Daudzu psichiatru uztverē Kastro ir garīgi slims, kam nekavējoties vajadzīga nopietna ārstēšanās).

KARA DARBĪBA KONGO

Nemiernieki atvaira Kongo pulkveža iebrukumu Kivu provincē.

Kongo republikas armijas komandieris plkv. Mobuķu jauno gadu iesāka ar mēģinājumu gāzt komūnistu atbalstītā Gizengas valdību Kivu provincē. Militārās operācijas beidzās nesekmīgi, nemierniekiem padzenot Mobutu karaspēkus.

Politiski notikums atbalsojās Apvienotajās Nācijās, radot tālāku saspīlējumu Beļģijas un starptautiskās organizācijas attieksmēs. Pirms apmēram nedēļas Padomju Savienības vēstnesis Chruščevs paziņoja, ka atbalsta tagad apcietinātā Lumumbas kādreizējo vietnieku Gizengu, kas ir Kivu provinces ministru prezidents un sevi par tādu ieskata arī visas Kongo republikas mērogā. Pret Gizengu nostājusies legālā Kongo valdība, jo seviški armijas komandieris plkv. Mobutu, kuŗa karaspēki apcietināja no amata atcelto ministru prezidentu Lumumbu un kas aiz restēm gribētu nogādāt arī Gizengu. Nedēļas nogales operācijās to tomēr neizdevās panākt. Mobutu spēki no beļģu pārvaldītās Ruanda - Urundi iebruka Kivi provincē, kur pēdējos sagaidīja spēciga nemiernieku atvaires uguns. Pēc tam, kad Mobutu spēku starpā jau bija vairāk desmit ievainoto, iebrucēji atkāpās.

Tā kā uzbrukums Kivu provincei nāca no Ruanda - Urundi, notikums Apvienotajās Nācijās sasniedza politiskas eksplozijas spēku. Ruanda - Urundi, ko pārvalda beļģi, atrodas AN pārziņā, un ģenerālsekretārs Hammeršelds deklarēja, ka beļģiem nav nekādu tiesību izmantot minēto territoriju plkv. Mobutu militārām operācijām. Apvienotajās Nācijās nolemts, ka neviena valsts nesniegs tiešu palīdzību nevienai kustībai Kongo republikā. Palīdzība drīkst nākt vienīgi ar Apvienoto Nāciju starpniecību. (Kad Padomju Savienība lēmumu ignorēja, nekas, protams, nenotika). Beļģu atļauja Mobutu spēku koncentrēšanai Ruandā - Urundi, uzsvēra ģenerālsekretārs, šai gadījumā nozīmē tiešu palīdzību pulkveža nodomiem.

Sakarā ar augšminēto starpgadījumu Ruanda - Urundi, Beļģijas valdība Briselē paskaidroja, ka Kongo republikas prezidents Kasavubu personīgi lūdzis atļauju Mobutu spēkiem izmantot Ruanda - Urundi galvaspilsētas Usumbukas lidlauku, kas esot vienīgais pietiekami lielais lidlauks visā apkārtnē, kuŗā Mobutu lidmašīnas var nosēsties.

Lai gan pirmā plkv. Mobutu militārā ekspedīcija Kivu provincē beidzās bez panākumiem, taču Gizengam ar to likts saprast, ka nākotnē viņam miera ļebūs un ka pēc Mobutu spēku pastiprināšanas viņa nemierniecku armijai jārēķinās ar jauniem uzbrukumiem.

BEĻĢIJĀ STREIKI TURPINĀS

JAU KOPŠ 20. DECEMBRA SOCIĀLISTU ARODBIEDRĪBAS CĪNĀS PRET VALDĪBAS POLITIKU.

Briselē. Beļģija vēl vienmēr atrodas streika varā un pilsoņu kara briesmu priekšā. Šīs briesmas stipri pieauga dienu pirms Jaungada, kad streikotāju sadursmēs ar policiju viena persona tika nogalināta un daudzi citi ievainoti. Gadījums izraisīja jaunu protesta gājienu virkni un vēl ciešāku sociālistu apņemšanos vispārējo streiku turpināt, līdz būs izdevies piespiest valdību atkāpties vai vismaz atsaukt tās proponēto taupības politiku. Valdība no savas puses ir nolēmusi neatkāpties — tiklīdz sanāks parlaments, uzsāks cīņu par jaunajiem taupības likumiem.

JAUNA NAUDA PADOMIJĀ

Jaunais krievu rublis, kas pirmoreiz parādījās apgrozībā 1. janvārī, būšot 10 reizes vērtīgāks par veco. Reizē ar to valsts ņūs iedzīvojusies uz iedzīvotāju rēķina, jo līdzšinējā nauda jāapmaina 10:1.

Valdība gan apsolījusi jaunajam rublim pieskaņot darbinieku algas un preču cenas, bet kāda būs šis pieskaņojums, to padomju iedzīvotāji izjutīs jau visā drīzumā.

SKATS PĀRI PLECAM UZ VECO GADU

Pārskirstot 1960. gada notikumu atmiņu grāmatu, tajā redzami daudz drūmu, pat baigu lapaspušu, daudz politisku sarežģījumu, valdības krīžu, dabas un citu katastrofu, un tikai pāris prieciguis notikumus — trīs jaunas karalisko namu atvases, divas laulības un, šķiet, — vienu no vislielākajiem brīnumiem pasaulē — 7 g. vecā Rodžera Vūdvarda laimīgi nobeigto ceļojumu lejā pa Niagaras Pakava ūdenskritumu.

Kā vienu no zīmīgākajiem notikumiem būtu jāmin 16 jaunu, neatkarīgu Afrikas nāciju uzņemšanu Apvienoto Nāciju saimē. Tomēr daļa no tām, šķiet, piedzimušas krietni pirms laika, un to neatkarība kā pašiem pavalstniekiem, tā pasaulei atnesusi vairāk jaunuma nekā labuma.

Afrikas nemieri visvairāk skāruši Franciju, kuŗai Alžīrijas krize radījusi daudz satraukumu, īpaši valdības galvam de Goljam, kas, tāpat kā visa valsts, daudz zaudējusi no sava prestiža. Toties labāk frančiem veicies zinātņu laukā, un 13. februārī Saharas tuksnesī sprāga pirmā franču atombumba.

Otra valsts, kuŗas liktenis smagi saistīts ar Afriku, ir Beļģija, un pāragrā neatkarības piešķiršana Kongo republikai radījusās un; droši vien, radīs vēl ilgi jaunajā gadā lielas nepatikšanas pasaulei.

Notikumu secībā, sakarā ar „pasu likumu" melnajiem, Šarpvillē notika smagi nemieri, kuŗos nogalināja ap 70 iedzimtos, 300 ievainojot.

Kongo republikas pirmais valdības galva Lumumba, jūtami sadarbojoties ar Pad. Savienību, noveda jauno republiku chaosa stāvoklī, pats nokļūdams apcietinājumā. Juku rezultātā Pad. Savienība pieprasīja AN ģenerālsekretāra Hammeršelda atcelšanu, kas tomēr nenotika, toties Beļģijā gada beigās radušies smagi streiki un vispārēja valdības krize.

Dienvidafrikas premjēru Vervūrdu ievaino atentātā 12. aprīlī.

1. maijs izvēršas par melnu dienu ASV, kad Pad. Savienība nogāž izlūklidmašīnu U-2, sagūstot pilotu Fr. Poversu, kuŗu tiesā Maskavā, piespriežot tam 10 gadus par spiegošanu. Šī konflikta dēļ Chruščevs ar lielu pompu izjauc Parīzē maijā paredzēto galotņu konferenci, jo Eizenhauers atsakās viņam „atvainoties" . . .

Pagājušajā gadā jūtami pasliktinās arī ASV - Kubas attiecības, un pēdējā atsavina visus amerikāņu īpašumus; ASV savukārt pārtrauc ar Kubu saimniecīskās attieksmes. Turpreti krievi februārī sūta uz Kubu viesoties Chruščeva 1. vietnieku Mikojānu, ko Kastro saņem atplēstām rokām, noslēdzot daudz nerakstītu draudzības līgumu.

Nepatīkams brīdis ASV, īpaši tās prezidentam Eizenhaueram, bija jāpiedzīvo sakarā ar smagajām pretamerikāniskajām demonstrācijām Japānā, kuŗas rezultātā Eizenhauers atcēla savu paredzēto apciemojumu Japānā. Sadarbības līgums abu valstu starpā tika tomēr noligts.

Sāpīgs gads bijis arī sirmajam Dienvidkorejas prezidentam — Singman - Rī, kuŗš pēc īsas, asas revolūcijas atkāpās no amata.

Turcijā savukārt gāž premjēru Adnamu Menderesu, apcietinot un tiesājot viņa valdības locekļus.

Augusta mēnesī atentātā noganlina Jordānas premjēru Hazu Majāli, kā arī 10 citus valdības locekļus.

Turpretim tai pašā mēnesī pēc ilgiem niemieriem neatkarību no britiem pēc 82 gadiem iegūst Kipra.

Smagas zemestrīces, plūdi, vulkānu izverdumi pārvērš Čiles seju, un 29. februārī 12 sekunžu zemestrīce noslauka no zemes virsus 80 proc. no Agodīnas pilsētas Marokā, nogalinot ap 600 cilvēku, kamēr 12.000 paliek bez pajumtes.

Likteņa roka pagājušajā gadā beidzot aizsniedz Ādolfu Eichmanu Argentīnā, kuŗu tur nolaupa un aizved uz Izraēlu, saucot pie atbildības par 6 milj. žīdu likvidēšanu.

Gada beigās, 16. decembrī, pasauli satrauc smagas lidmašīnu katastrofas. Virs Ņujorkas, saduroties diviem lidaparātiem, nogalina pāri par 130 personu, bet trešā lidmašina nogāzas Minchenē, sadragājot kādu ielu dzelzceļu vagonu un nogalinot ap 70 cilvēku.

Starp laimīgākajiem cilvēkiem 1960. gadā, jādomā, var minēt princesi Margaretu, kuŗa 6. maijā salaulājās ar fotografu Antoniju Armstrongu Džonesu, un Beļģijas jauno karali Boduēnu, kas gada beigās apprecējās ar spāņu aristokrāti Donu Fabiolu Moru. Arī stārķis, lidinādamies virs pilīm, nav bijis pārāk slinks, un pirmā karaliskā atvase, kas piedzima pagājuša gada 19. februārī, bija princis Andrjū Anglijas karalienei Elizabetei un princim Filipam. Troņmantnieku sagaidīja arī Japānas kronprincis Akichito ar princesi Mičino, kuŗiem 23. februārī piedzima princis Hiro.

Vislaimīgākais tēvs tomēr laikam ir Irānas šachs, kam 3. sieva Fara Diba 31. oktobrī beidzot dāvināja ilgoto viriešu kārtas pēcnācēju, princi Rēzu.

Šķirtuļu ceļus ģimenes dzīvē pagājušajā gadā toties izšķirušies iet kino zvaigzne Marilina Monro un drāmaturgs Arturs Millers, tāpat šķiras slavenais aktieŗu pāris Sērs Laurencs Olivjē un Viviāna Leja.

Kanadē par ievērojamu notikumu jāuzskata valdības maiņa Kvebekā, kur pēc 16 gadiem pie varas nāk liberāļi Žaka Lesāža vadībā.

Pirmo olimpisko zelta medaļu slēpēšanā Kanadai izcīna Anna Hegtverta, toties saimnieciskā dzīvē Kanada piedzīvo bistami augstu bezdarbnieku skaitu.

Lamīgākais zēns pasaulē drošī vien 1960. gadā ir bijis 7 g. v. Rodžers Vūdvards, kas gandrīz bez skrambas noslidinājies pa Niagaras ūdenskritumu, kur to apakšā uzņēma glābšanas kuģis.

Kā kuriozs gadījums atzīmējams notikums Vindzorā, kur pēc 11 gadu slēpšanas atrasti 18 g. v. Konija, 15 g. v. Gordons un 13 g. v. Glenda Dikensoni — pundurīši, kuŗus vecāki nav izlaiduši no mājām.

PASAULES SKATUVI

1960. gadā atstājuši šādi ievērojami laudis: teiksmainais austrumu princis, sieviešu mīlulis Ali Kāns, kas nositās autokatastrofā; Anglijas strādnieku vadonis A. Bevans; lieliskais zviedru tenors Jusijs Bjerlings un baritons Leonards Vorrens; Nobeļa prēmijas laureāts, franču rakstnieks Alberts Kamī; leģendārais nāves soda atvairītājs, par slepkavību notiesātais izvarotājs, „bestsellera" autors Carls Česmans; sieviešu mīluļi, aktieŗi Klarks Geble un Erols Flins; kādreizējais Vācijas bruņoto spēku virspavēlnieks A. Keselrings; Romānovu ķeizariskās dzimtas pēdējā atvase, lielkņaze Olga; pasaulē slavenais diriģents D. Mitropoulos; Nobeļa balvas laureāts Boriss Pasternaks; sarkanās Vācijas varasvīrs Vilhelms Piks; Amerikas kontinentā pazīstamā rakstniece un publiciste Emilija Post.

Un piedzimuši? Protams, daudzi miljoni jaunu dvēseļu, par kuŗu likteni un dzīves gaitām lēsi rakstīs vēl tāli nākošie gadi.

-gr.

SPIEGU PRĀVA INDIJĀ

Jaundelhi. Indijas valdība paskaidro, ka apcietināti 8 valdības ierēdņi, kas piegādājuši slepenu militāru informāciju ārvalstu sūtniecībām. Vismaz vienā no vārdā nesauktajām sūtniecībām piederot kādai lielai komūnistu valstij. No kāda augstāka Indijas ārlietu ministrijas darbinieka kabineta slepeni dokumenti izzagti tieši laikā, kad Jaundelhi uz robežsarunām bija ieradies komūnistu Ķīnas ministru prezidents Čuenlajs

NOPIETNI DRAUDI LIKVIDĒT PRETAMERIKĀNISKAS DARBĪBAS IZMEKLĒŠANAS KOMITEJU

Jaunais Rūzvelts sola iesniegt peticijas Kongresam

Kopš 1938. gada pie ASV Kongresa pastāv komiteja pretamerikānskas darbības izmeklēšanai. Kamēr FBI uzdevums ir galvenokārt izdarīt izmeklēšanu, lai savāktu pierādījumus tiem procesiem attiecīgu noziedznieku sodīšanai, Kongresa komitejas uzdevums ir vākt informāciju, uz kā balstīt likumdošanu valsts drošībai. Savas darbības rezultātā komiteja bieži sniedz informāciju publikai, kurpretī FBI savu informāciju neatklāj.

Komitejas darbs ir ļoti nepatīkams komūnistiem, un tāpēc tie cenšas darīt visu iespējamo, lai to nomelnotu un beidzot likvidētu.

Seviški pēdējos mēnešos ir strauji kāpināta aģitācija par šīs komitejas likvidēšanu. Komūnisti un viņu kalpi strādā vaiga sviedros, lai nākošā Kongresā, kas sanāks 3. janvārī, šo komiteju nolikvidētu.

Seviški spēcīgi šī aģitācija notiek daudzās universitātēs, kur organizē speciālas studentu komitejas, vāc parakstus peticijām un aicina rakstīt saviem Kongresa pārstāvjiem, lai likvidē minēto komiteju.

Kongresa pārstāvis Džeims Rūzvelts, prezidenta Franklina Rūzvelta dēls, sola visas peticijas celt priekšā Kongresam un ierosināt komiteju likvidēt.

Cik veikli komūnisti prot šai lietā izmantot neinformētus un lētticīgus studentus, to ļoti labi parāda gadījums pagājušajā maijā Sanfrancisko, kur komūnistu sakūdīts studentu pūlis sacēla lielu traci pret šo komiteju.

Šis tracis ir dokumentēts filmā „Operation Abolition", kuŗa izgatavota, saliekot kopā vairākas chronikas.

To derētu redzēt katram, jo tā ir ļoti iespaidīga un brīdinoša.

Filmu iespējams īrēt no:

House Committee on Un-American Activities, House Office Bldg., Washington, DC; **American Security Council**, 205 West Monroe St., Chicago 6, Ill.; **Education for American Security**, P.O. Box 43, Glenview, Ill.; **Freedom Crusade**, P.O. Box 4344, Portland 8, Ore.

Mūsu katra pienākums būtu gādāt, lai „House Committee on Un-American Activities" ne vien turpina pastāvēt, bet lai pastiprina savu darbību.

Būtu nozīmīgi, ja mēs katrs personīgi un arī mūsu organizācijas aizrakstītu savā iecirkņa Kongresa pārstāvim uz adresi: House Office Bldg., Washington, D.C., un prasītu, lai viņi stāv par šo komiteju un palielina tās budžetu. Tas jādara nekavējoties, jo janvārī par to lems Kongress.

Kursietis, Čikāgā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Arhibīskaps T. GRINBERGS.

ZVAIGŽŅU PULKU KAUJAS ATCEROTIES

Tuvojoties Zvaigžņu dienai, katra veca latvieša strēlnieka sirds sāk straujāki pukstēt un domas klist tālā pagātnē.

Tas bija pirms 43 gadiem. Bija Ziemassvētku priekšvakars. Rīgas ielas un jumti bija klāti ar vieglu sniega kārtu. Namu logos iedegās svecītes, bet dievnamos pulcējās dievlūdzēji. Kaujas frontē valdīja klusums. Tikai pa retam ierūcās lielgabala šāviens, lai pēc brīza apklustu. Tikai latviešu strēlnieku apvienotā lazaretē bija jūtams mazs satraukums: bija izdots rīkojums sagatavot tukšas gultas un vieglāki ievainotos pārvietot kopīgā telpā. Bet tas jau bija parasta lieta.

Svētku nakts pagāja mierīgi. Tikai uz rīta pusi no kaujas lauka bija dzirdama lielgabalu duncna, kas arvienu kļuva skaļāka. Debesu nomale blāzmoja. Bet Rīga snauda saldā miegā. Austot rītam, parādījās pirmās sanitārās mašīnas ar ievainotajiem. Tās plūda nepārtraukti. Piepildījās slimnīcu koridori ar ievainotiem. Atskanēja ievainoto vaidi. Bet žēlsirdīgās māsas un sanitāri steidzās visiem sniegt pirmo palīdzību. Ārsti bija nenogurstoši savā zāmariešu darbā.

Uz slimnīcu steidzās cīnītāju tuvinieki, lai uzzinātu, vai starp ievainotiem nav kāds viņu ģimenes loceklis. Starp ievainotiem bija strēlnieku varonis pulkvedis Fridrocs Briedis, kas bija smagi cietis. Viņš labprāt stāstīja par strēlnieku kauju norisi, kā pretiniekam nemanot izdevies pārgriezt dzelzdrātis, ielauzties ienaidnieka pirmos nostiprinājumos un doties tālāk. Frontes pārraušanai bija izvēlēts Tireļa purvs ar Ložmetēju kalna grēdu. To vācieši bija iedomājušies par visdrošāko pretinieku uzbrukumam, Purvs bija tiešām stignājs un atzīts par nepārbrienamu. Tikai aukstā ziemā tas mazliet piesala.

Tireļa purvu tad nu pulkvedis Fr. Briedis bija ieteicis armijas vadībai par vislabāko, lai gūtu panākumus. Te nu viņš ieteica pielietot savu uzbrukuma taktiku: bez iepriekšējas artilērijas sagatavošanas pārraut fronti. Šim nolūkam latviešu strēlnieki tika vairākus mēnešus cītīgi mācīti, atrodoties aizmugurē. Tas bija Kukuļmuižā pie Olaines un citur. Marta un jūlija kaujās, strēlnieki bija rūdīti kaujas ugunīs, lai gan arī cietuši. Apmācības jauniem kaujas uzdevumiem viņiem izlikās kā patīkama spēle.

Tikai Ziemassvētku kauju priekšvakarā, pārvietojoties tieši kauju laukā, strēlnieki dabūja zināt savu kaujas uzdevumu. Strēlnieki arī saprata, ka šoreiz, veicot labi savu uzdevumu, ir iespēja atbrīvot arī Kurzemi. Vismaz Jelgavu.

Panākumi bija. Ložmetēju kalns bija atbrīvots. Bet nu sākās bēdu stāsts. Latviešu strēlnieku pulki, kas bija apvienoti divās brigādēs, gan bija varoniski veikuši kaujas uzdevumu ar upuriem, bet nesagaidīja palīgspēkus, kas bija solīti. Tā strēlnieku panākumus, kas deva iespēju kaut Jelgavu atbrīvot, neizmantoja. Atlikās tikai ieņemto paturēt. To nebija viegli veikt bez krievu vienību palīdzības. Strēlnieku rindas bija retinātas pirmā uzbrukuma laikā. Bet palīdzība nenāca. Vāci, attapušies no negaidītā strēlnieku uzbrukuma, pārsvieda palīgā svaigas divizijas, kas mēģināja atgūt zaudēto. Te nu strēlniekiem nācās apturēt pretinieka uzbrukumus. Tas prasīja lielus upurus. Tas turpinājās visu janvāri. Strēlnieku rindas retināja arī lielais aukstums.

Vēsturiskās 1916./17. gada Ziemassvētku un janvāra kaujas latviešu strēlnieku cīņu vēsturē ierakstītas kā vislielākās varoņdarbas izpaudums. Tās rādīja, ko var veikt, ja ir varoņgars cīnītājos. Paies vēl ilgi gadi un vienmēr ar aizraušanu lasīs šīs strēlnieku vēstures lappuses un nebeigs stāstīt nākošām paaudzēm par šo laikmetu. Tas ir viens posms latviešu tautas vēsturē, kuram seko Latvijas neatkarības cīņas un latviešu leģionāru sikstais varoņgars ar Kurzemes cietoksni nobeidzot.

Vēsturiskās Ziemassvētku un janvāra kaujās latviešu strēlnieki nesa jo smagus zaudējumus— ap 10.000 krituša un ievainoto. Bieži vien jautā: vai tas bija vajadzīgs? Meklē kļūdas un vainīgos, ka nav bijuši panākumi. Pēc notikušā ir viegli teikt, kā vajadzēja darīt. Vecie latviešu strēlnieki, ar savu varonību Rīgas frontē pierādīja visai pasaulei, ka nekas nav nelespējams, ja cīnītājos ir varoņgars un cieta apņēmība veikt dotos kaujas uzdevumus.

Par varoņiģajām Ziemassvētku kaujām ir daudz rakstīts. Tās atzīmē arī vācieši, kas nosauc veco latviešu strēlnieku pulkus, kuŗi cīnījās, par astoņām zvaigznēm. Šīs cīņas deva kaujās rūdītus cīnītājus un bija it kā turpinājums nākošiem latviešu cīņu posmiem — Latvijas atbrīvošanai un zaudētās brīvības atgūšanai. Šie trīs mūsu cīņu posmi mums nekad nav jāaizmirst.

Atceroties latviešu zvaigžņu pulku vēsturiskās Ziemassvētku un janvāra kaujas pirms 43 gadiem, mēs nekad nedrīkstam aizmirst šos varoņus. Ja dzimtenē ik gadus no Pulvertorņa ar kokrāli „Dievs Kungs ir mūsu stipra pils" sākās gājiens uz Brāļu kapiem pie svētā ugunskura, lai godinātu kritušo varoņu piemiņu, tad tagad, klistot svešniecības gaitās dažādās pasaules malās, mēs allaž ik gadus šajā dienā kavējamies atmiņās pie vēsturiskajām Ziemassvētku un janvāra kaujām. Mūsu acis pilnas zvaigžņu mirdzuma, un godbijībā atceramies šīs latviešu cīnītāju dienas Rīgas frontē.

Jānis Porietis.

ZIEMASSVĒTKU KAUJU ATCERE

Veco strēlnieku un Kurzemes cietokšņa Ziemassvētku kauju atceres rīkotāji rosīgi gatavojas 7. janvāra vakara svinīgajam brīdim Saulainē. Attēlā redzami latvju zemes aizstāvju pirmie cīņu ieroči, brīvības cīnītāju nozīmju attēli un Kurzemes jūrmalas skati gleznotāja J. Sukura darināti. No kr.: rīc. kom. loc. V. Krugers, J. Sukurs un rīc. kom. pr-dis O. Kļavenieks. J. Kreļa uzņ.

Kurzemes cietokšņa cīnītāju un veco strēlnieku Ziemassvētku kauju atceres vakara rīcības komitejas savā pēdējā sēdē saskaņoja svinīgās Varoņu jundas un atceres vakara pārējos programmas jautājumus. Atcere, kā zināms, notiks 7. janvārī Saulainē; pulcēšanās laiks pl. 4—5 vakarā, lai ar krēslas iestāšanos sarīkotu jundu, kas notiks brīvā dabā pie īpaši veidota altāŗa un Brāļu kapu Mātes tēla. Bijušie cīnītāji aicināti nemt līdzi pa svecītei, iededzināšanai „dzīvā" eglītē mūžībā aizgājušā cīņu drauga piemiņai.

Jundas klusuma brīdī aizdedzinās sveciti visu kritušo cīnītāju piemiņai. Jundai tekstu dāvājusi B. Senkēviča, to teiks strēlnieks, leģionārs un teicējs no „aizsegas". Būs īpašas goda sardzes baltos apmetņos, norisi vadīs grāmatas „Kurzemes cietoksnis" autors virsn. vietn. Arnolds Siņķis no Sadberijas. Jundu pieņems bij. bataljona komandieris, kas izkļuvis brīvībā pēc cietoksņa krišanas. Apstākļu sagadīšanās dēļ Bruņinieka krusta kavalieris R. Ancāns no Nujorkas atceres vakarā nevarēs piedalīties.

Programmā paredzēts arī akts, ar svētku runu, priekšnesumiem un sadraudzīgu dzīvi Saulaines telpās. Dalībnieki lūgti nemt līdzi groziņus.

Dekorātivo ietērpu vakaram dos J. Sukurs — varonīgo Kurzemes cīņu dalībnieks.

Iepriecina bij. cīnītāju atsaucība, kas liecina, ka daudzi ierašies arī no tālākas apkārtnes. Ierosmei radušies sekotāji arī Montreālā, kur tai pašā laikā notiks līdzīga atcere. Tāpat atsaucīgas vēstis nāk no Vācijas, Austrālijas u. c. zemēm. Liela interese par šo notikumu vērojama arī pārējā latviešu sabiedrībā. Lai nerastos pārpratumi, rīcības komiteja atkārtoti norāde, **ka atceres vakars domāts tikai vecajiem strēlniekiem un Kurzemes kaujas lauku bij. cīnītājiem, kas atrodas Amerikas kontinentā.**

Rīcības komiteja atzīst, ka Saulaines telpas ir ierobežotas, lai uzņemtu arī citus viesus. Izņēmums, protams, ir svinīgā junda, kas notiek brīvā dabā. Pārpratumu novēršanai interesenti lūgti informēties pie rīcības komitejas locekļiem. Sekretāra adrese: Mr. St. Leimanis, 123 Humberside Ave., Toronto 9, Ont., telef. RO 2-9864. Turpat informācija par transporta līdzekļiem un nokļūšanu uz Saulaini.

K. Kļaviņš

KĀ DZIMTENĒ PIEMINĒJUSI Dainu Krīva 125 gadu dzimšanas dienas atceri

1960. gada rudenī, kad mēs t r i m d ā pieminējām latviešu gara milzi Krišjāni Baronu, arī dzimtenē (pēc nupat saņemtām ziņām), Rīgā, ir atzīmēta Dainu tēva piemiņa.

Rīgas laikrakstos, kā Rīgas Balsī, vairākos rakstos un attēlos ir pieminēts „Tautas gudrības krājējs". 1960. gada 31. oktobrī „Zīmātnes pilī" ir noticis Kr. Barona veltītais vakars. Vairāki referenti, to starpā K. Egle, ir iepazīstinājuši klausītājus ar Dainu Krīvu un viņa lielo devumu mūsu tautai, kā arī pakavējušies pie Dainu nozīmes. Sekojis solistu un radiofona koŗa koncerts.

Piedalījies arī stīgu kvartets. Rīgas Vēstures mūzejā telpās ir bijusi piemiņas izstāde, veltīta Kr. Baronam un viņa darbam. Izstādes atklāšanas vakarā piemiņas runu teikusi Kr. Barona mazmeita B. Ergle, kā arī nodevusi daudzus interesantus materiālus — Kr. B. personīgās grāmatas, fotogrāfijas, pieminas lietas un Dainu tēva paša kokgriezumus.

Izstādes apmeklētājiem bijusi izdevība apskatīt daudzus vērtīgus materiālus un fotogrāfijas. Bijuši redzami arī J. Jaunsudrabiņa gleznotais Kr. Barona portrets, prof. K. Rončevska veldotais krūšu tēls u. t. t.

Ir nodoms šo izstādi pārcelt uz Burtnieku māju Vecmīlgrāvī, kur Kr. Barons dzīvojis daudzus gadus, lai tur iekārtotu pastāvīgu Kr. B. piemiņai veltīto mūzeju.

1961. gada pavasarī Vērmanes (tag. Kirova) parkā atklās T. Zaļkalna veidoto Dainu tēva piemineklī. Rīgas 6. vidusskolas audzēkņi uzņēmušies pastāvīgu Kr. Barona kapa kopšanu Lielajos kapos.

Z. R.

Viesi no Baltijas valstīm

Vairākas vecākas sievietes no Baltijas valstīm saņēmušas atļauju viesoties pie saviem piederīgiem Amerikā. Viesošanās laiks noteikts no pusgada līdz vienam gadam. Iebraucējas ir ļoti noslēpumainas, jo sajūt komūnistu draudus arī šeit.

DV SPORTA KLUBA

biedru pilnsapulce notiks 8. janvārī, pl. 3 p.p. Toronto DV namā.

Ja paredzētajā laikā neierādīsies nepieciešamais biedru skaits, tad pusstundu vēlāk sapulce būs pilntiesīga pie katra biedru skaita.

Darba vīra svētku brīdis

DV ASV PRIEKŠNIEKA A. VANAGA 50 MŪŽA GADU ATCERES SVINĪBAS ČIKĀGĀ

DV apvieniba Čikāgā 11. decembrī rīkoja savas apvienības priekšniekam A. Vanagam 50 mūža gadu atceres vakaru.

Jau agrā rīta stundā DV ASV zemes valde kopā ar revizijas komitejas pr-di Ž. Butku un goda tiesas pr-di Arv. Bolšteinu sanāca uz valdes sēdi. Pr. v. P. Ozoliņš sirsnīgos vārdos apsveica A. Vanagu 50 gadu jubilejā. Tālāk P. Ozoliņš ziņoja, ka līdz sēdes brīdim Ziemassvētku palīdzības ietvaros saņemts $5.000,-, pie kam tā ir tikai ziedojumu vākšanas akcijas pirmā daļa.

Valde Ziemassvētku aprūpei paredzēja: uz Vāciju $5.000, Austrāliju $1.300,-, uz Zviedriju palīdzības saņiem $6.000,-, pie kam pēdējo summu pēc vajadzības un iespējām kāpinās. Tāpat valde piešķira atbalstu uz Ziemassvētkiem vairākiem aprūpējamiem ASV, kā arī akceptēja aprūpes daļas vad. J. Utināna priekšlikumus par palīdzības saņu nosūtīšanu vairākiem aprūpējamiem.

DV ASV delegātu sapulcei noteica laiku uz aprīļa otro pusi Indianapolē. DV apvieniba Indianapolē sākusi priekšdarbus sapulces noorganizēšanai, pie kam paredzēts šo sanāksmi saistīt ar kādu nozīmīgāku sarīkojumu.

DV darbības paplašināšana prasa uz vietām saskaršanos ar vietējām iestādēm un skaidrošanos dažādos administrātīvos un nodokļu jautājumos, kādēļ Zemes valde atzist par nepieciešamu radīt pie katras juridiskā padomnieka posteni, kādam nolūkam raudzīsies pēc piemērota darbinieka mūsu tiesībnieku vidū.

Informācijas lietu sekmēšanai valde piešķīra pabalstu $100,- apmērā A. Kalmes grāmatas (angļu valodā) „Padomju noziegumi pret latviešu tautu" izdošanai.

Pēc sēdes DV un Čikāgas latviešu sabiedrības pārstāvji pulcējās Latviešu b-bas uzpostejās telpās, lai kopīgi atzīmētu A. Vanaga 50 gadu mūža atceri. Mācītājs G. Straumanis svētbridi piemiņēja jubilāra svētīto darbu cietēju labā un izlūdzās palīdzību arī viņa turpmākajā darbā.

Tālāk jubilāru, Čikāgas apbas vārdā apsveica priekšsēža vietn. E.Eglājs, Vanadzes pasniedza rozes. Visu DV ASV vārdā jubilāru sveica V. Aparjods, sīkāk analizējot un pasvītrojot Vanaga izcilā darba nozīmību DV organizācijas izveidošanā un kolēģiālitātē sabiedriskā darbā. Leģiona vārdā sveica Z. Butkus, jūsmīgā runā sveica Čikāgas Vanadzu pr-ce E. Rozentāle.

V. Lagzdiņš nolasija DV prka V. Januma, ALAs pr-ža P. Lejiņa, KLB pr. V. Hāznera, Kanadas DV un Latvijas Amerikā redakcijas darbinieku, LPP pr. L. Bērziņa, LPB un ģen. Lavenieka apsveikumus.

Tālāk V. Hermane-Dēlija deklamēja savas dzejas, tenors V. Salnā Z. Ores klavieru pavadījumā nodziedāja jubilāra divi mīļākās dziesmas: J. Norvila Dzimtene un J. Ķepīša Agrā pavasari.

Pie vakariņu galda P. Ozoliņš, īsi apsveicot gavilnieku, paziņoja, ka DV ASV saime viņam dāvā rakstāmgaldu, ko papildina Čikāgas DV saimes dāvinātie rakstāmgalda piederumi.

Sekoja vēl vairāki desmiti gan mutvārdu, gan rakstveida apsveikumu.

Atceres sarīkojumā piedalījās pāri par 100 viesu. Viss vakars noritēja pacilātā noskaņā un draudzīgā saderībā. Dziesmas mijās ar apsveikumiem, kas turpināja pienākt ne tikai sarīkojuma vakarā, bet vēl ilgi pēc tam.

Gavilnieks aizkustinātā pateicās DV un visai latviešu sabiedrībai, kā arī apsveicējiem. Savā atbildes runā viņš ar pateicību pieminēja savus vecākus un visus tos, kas viņa mūža gaitās tam stāvējuši klāt ar labiem padomiem un sirsnīgu atbalstu. Darbā viņam laimējies šastrādāties ar ļaudīm, kuŗus vadījuši kādi augstāki ideāli, un tādēļ arī viņam darbs ir bijis viegls un patīkams.

ep.

DAUGAVAS VANAGU DARBĪBA ŅUJORKĀ

Aizvadītajā rudens posmā DV apvienības Ņujorkā dzīve atzīmējami vairāki ievērojami sarīkojumi. Oktobŗa mēneša sanāksme KLB locekļus A. Berziņš rerereja par tematu „Apvienotās Nacijas un apspiesto tautu brīvība". 28. oktobrī apvienība rīkoja V. Stelpes - Dambrāneš klavieru koncertu. Jānožēlo, ka jaunajai apdāvinātai pianistei nebija pietiekami liela atsaucība latviešu publikā. Apvienībai, kuŗa līdz šim ir bijusi vai vienīgā organizācija Ņujorkā, kas uzņēmusies pūles un risku koncertu sarīkošanā, šis koncerts nesa neilelu zaudējumu, kas nozīmē, ka uz priekšu ar lielu uzmanību jāapsver ikkatra mākslinieka piedāvājums rīkot koncertu. 26. novembŗa sanāksme bija veltīta varoņu un Lāčplēša dienas atcerei. To opvienība rīkoja sazinā ar citām Ņujorkas latviešu karavīru organizācijām. Sanāksmes dalībnieki godināja klātesošos L.K.O.K. E. Medni un K. Plūmani.

Apvienības tradicionālā Jaungada sagaidīšanas balle notika „Central Plaza" lielajā zālē 31. decembrī. Ziemassvētku eglītes sarīkojums DV un to bērniem notiks 7. janvārī, pl. 5,30 p. p. Yorkville telpās. Apvienības biedru gada pilnsapulce notiks 28. janvārī. 11. februārī Brukli nas Mūzikas akadēmijā apvienība rīkos Paulas Brvkalnes koncertu.

LATVIETIS PĒTĪ KANADAS LEDUS LAIKMETUS

„Rietumu Ontario universitātes pētniekam ir jauna teorija par ledus laikmeta ēru," — ar šādu virsrakstu sākas garš apceļrējums par profesora A. Dreimaņa pēdējā laika pētījumiem „The London Free Press" 27. decembŗa numurā. Fotografijā viņam rokā ir mastodona ilknis, ko viņš izracis īri ezera krujās. Šis mastodons dzīvojis vēsā interstadiālā laikmetā pirms 45000 gadiem. kad tikai egļu un priežu meži auga ap īri ezeru, un ledus šlūdoņi vēl klāja ziemeļu Kanadu. Savu secinājumu par pēdējo ledus laikmetu — divas līdz trīs reizes garāku nekā rasti pieņemts — par klimata svārstībām tai laikā, par mežu sastāvu šļūdonim atkāpjoties un citus secinājumus Dreimanis pamato ar saviem pēdējo desmit gadu pētījumiem Lielo Ezeru rajonā. Rakstā piezīmēts arī, ka Dreimanis savu izglītību ir ieguvis Latvijā un tur arī sācis interesēties par ledus laikmetu ģeoloģiju.

P. Dreimanis.

Janimetss pie studentiem

Latviešu vēsturnieks Dr. E. Andersons, kas ir universitātes mācības spēks Kalifornijā, noorganizējis igauņu bēgļa Janimetsa satikšanos ar studentiem. Studenti ar lielu interesi noklausījušies viņa stāstu par dzīvi Baltijas valstīs zem krievu jūga.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
birojs pārcelts uz 65 Ferrier Ave.,
(pie Danforth — starp Logan un Carlaw Ave.).
Tel. HO 3-2667, Toronto.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—:0 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Rondesvalles Ave., Venus pulku veikalā Tel. LE 4-4645
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

LASĪTAJU vēstules

KO, KO?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Spoguli mēs saskatām savu seju, ja tā ievainota, saskrāpēta vai netīra — bez šī palīga mēs to nezinātu. Kā ir ar mūsu valodu un atsevišķo cilvēku iemīļotiem vārdiem?

Arī te ir kāds spogulis — citi ļaudis un viņu vērojumi. Man nācies dzirdēt no ārzemniekiem, ka latviskais „ko vārdiņš esot neestētisks, atgādinot vārnas vai kovārņa skaņas. Sava taisnība ir laikam šim spriedumam, sevišķi, ja to atkārto pārāk bieži. Izpratēji, vai ļaudis ar gaumi, cenšas to aizstāt ar „kā, lūdzu?" lūdzu?" — Man personīgi jāsaka, ka „kokotāji" stipri nepatīk.

-em, ASV

KAUT KAS, PAR KO DERĒTU PADOMĀT

Latvijas Amerikā redakcijai:

Pagājušais rudens Toronto latviešu sabiedrībai bija kā lieli latviešu teātra mākslas trimdā plaujas svētki. Skatītājs varēja noskatīties gan labas, gan vājas izrādes, bet izlasot pēc tam sekojošās atsauksmes, brīžiem ir bijis jābrīnās, ka vājai izrādei veltī vissaldākos vārdus un labu izrādi nopeļ.

Pieņemsim varbūtību, ka publika, noskatījusies kādu pabāli inscenētu izrādi, aiziet mājās neapmierināta. Šeit varētu būt runa par pāris dolaru naudas un dažu stundu zaudējumu, ko skatītājs arī drīz vien ir aizmirsis. Bet pēc „Jona Borkmana" izrādes droši varu teikt, ka laikam gan vienīgi „kritiķis" aizgāja mājās neapmierināts, ka, lūk, šie nožēlojamie amatieri bija ierdrošinājušies ķerties pie Ibsena luģas, pie tam vēl paši tulkot un tā aizraut skatītājus, ka pat daudziem rūdītiem aktieŗiem izraisija pārdzīvojumu līdz asarām.

Latviešu mūzikas mākslā mums ir divi spēcīgas autoritātes — komponists J. Ciruļis un J. Ķeniņš. Katrs viņu teiktais vārds mums ļauj dziļāk ieskatīties mūzikas pasaules burvībā, izprast mākslinieka kļūdas, izšķirt vāju sniegumu no laba.

Ja mūsu amatieru teātŗa izrādes pielīdzina un kritizē pēc bij. Latvijas teātŗa līmeņa, kur aktieŗu darbs bija labi atalgota profesija, tad tikpat labi mēs varam pieprasīt arī līdzvērtīgus kritiķus.

V. Skudra bija pirmais DV teātŗa Kanadā aktieris un režisors, un, brīdī, kad DV teātris

(Noslēgums 8. lpp.)

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

KANADĀ

SADBERIJĀ

Ō 1960. g. 18. decembrī Sadberijas latviešu skola rīkoja Ziemassvētku eglītes vakaru. Lūgti bija visi Sadberijas latviešu bērni un vecāki. Sarīkojumu ievadīja skolas pārzine O. Migliniece. Ziemassvētku dziesmas dziedāja dublitkvartets „Rota". Sekoja deklamācijas un N. Kalniņa ludziņa „Labākā dāvana" audzēkņu priekšnesumā. Ziemassvētku vecītis izdalīja bērniem saldumu tūtas.

Bērnu vecāki viesiem bija klājuši tējas galdus, gaumīgi dekorētus ar egļu zariņiem un svecēm, kuŗu siltā gaisma vairoja mājīgumu.

Sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts un patikami ievadīja Sadberijas latviešus, mazos un lielos, Ziemassvētku noskaņojumā.

E. Treilons

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Politiķi un finanču speciālisti paredz, ka Kanadas valdības rīcība tirdzniecīskos darījumos ar Sav. Valstīm jūtami ietekmēs Kanadas territorijas aizsardzību pret eventuāliem rakešu uzbrukumiem. Tas nozīmē, ka ASV valdība turpmāk piešķirs mazāku ievērību Kanadas aizsardzībai.

Pagājušajā gadā polio slimnieku skaits Kanadā strauji samazinājies. Šajā laikā reģistrēti tikai 820 saslimšanas gadījumi. Turpretim pirms divi gadiem ar bērnu trieku slimoja 1852 kanadieši.

„Bell Telephone" sabiedrība zino, ka kanadieši ir vislielākie runātāji pasaulē. Katrs kanadietis gadā laikā caurmērā lietojot telefonu 530 reizes. Visretāk telefonu lietojot Brazilijā un Pad. Savienībā.

Gallupa institūts patlaban noskaidrojis, ka 40% kanadiešu ir pārliecināti, ka nākošos 6 mēnešos iepirkšanās cenas celsies vairāk nozarēs. Tikai 5% kanadiešu cerot, ka cenas kritīsies. Līdzīgs uzskats pastāvot arī ASV.

Jau ilgāku laiku plašas diskusijas risinās kanadiešu presē par Kanadas un Kubas tirdzniecīskajām attiekšmēm. Visi puslīdz vienādi noskaņoti, ka Kanadai nevajadzētu tirgoties ar Kastro lejļu valdību. Kāds visai drošsirdīgs vēstuļu rakstītājs pat ieteicis, lai „Kastro griežas pēc palīdzības pie paša velna."

Ja Ontario province pārņemtu Pensilvenijas valsts auto braukšanas noteikumus, tad visiem pašreizējiem auto īpašniekiem nākotnē būtu jāiztur īpaša mediciniska pārbaude, bez kuŗas nevienam nebūtu iespējams saņemt braukšanas atļauju.

Kanadas dolara vērtība atkal kritusies un ir zemākā kopš 1956. gada. Patlaban Kanadas dolars, salīdzinājumā ar ASV dolaŗu, ir tikai par ¼ centa vērtīgāks. Tieši pēc Donalda Flemminga mazā budžeta apspriņāšanas Otavas parlamentā, Kanadas dolars ASV kļuvis mazvērtīgāks par pusotra centa.

Pēc Vankuveras pagauga Toronto policija bija ierīkojusi īpašas barjēras (roadblocks) uz vairākiem ceļiem, lai mēģinātu noķert ļeroibušos auto braucējus. Pagaidām vēl nav zināms, kādi bijuši šīs akcijas panākumi.

Toronto tiesnesis C. Gests piespriedis 400 dol. lielu naudas sodu vai 80 dienas cietumā italiešu strādniekam V. Manzo, kas strādājis un tai pašā laikā saņēmis bezdarba pabalstu. V. M. bija apsūdzēts „Unemployment Insurance" fonda apkrāpšanā. Apsūdzētais gan taisnojies, ka viņš nav zinājis, ka jaunais darbs būs pastāvīgs, un tādēļ domājis, ka ir tiesīgs saņemt regulāro pabalstu.

Toronto policija esot iegādājusies visjaunāko „Brantly B-2" helikopteru, kas sver tikai 986 mārciņas, Toronto pilsētas satiksmes pārraudzīšanai un regulēšanai. Šāda tipa helikopteŗus ražo vienīgi ASV.

Kanadiešu redaktora N. Fillipa grāmatu „The Tragedy of Apartheid", kas raksturo pašreizējos segregācijas apstākļus Dienvidafrikā, aizliegts izplatīt augšminētajā valstī. Grāmata kritizē Dienvidafrikas valdību un policijas iekārtu.

R. Mūks

JAUNSĀTANIS

PĀRDOMAS PAR TAGADNES

„Sans Jésus - Christ, le monde ne subsisterait pas; car il faudrait, ou qu'il fût détruit, ou qu'il fût comme un enfer". (Pascal, Pensées, 602 c. 228—232).

Kontroversēs, kas agrinās kristietības periodā norisinājās starp kristiešu apologetiem un pagānu pasaules intellektuāļiem, pēdējie mēdza — varbūt aiz tīras provokācijas, varbūt godīgas neziņas rezultātā — jautāt jaunās vēsts sludinātājiem, kāpēc gan Kristus, kas esot nācis atpestīt pasauli no grēka, tik ilgi kavējas, ļaujot cilvēkiem līdz tam ozivot tumsā un nolādētībā? Toreizējās kristietības viedajiem jautājums likās pietiekoši pamatots, lai uz to mēģinātu nopietni atbildēt, īsti nemot, tajā bija implicēta visa kristīgās vēstures tulkojuma problēma, un tā atrisināšana prasīja un vēl šodien prasa labāko teologu galvas. Mēs, protams, zinām, ka kairoi — izšķirigie pagriezieni dieviškās ekonomijas (pestīšanas vēstures) ritējumā — nav mūsu darīšana. Dievam ir savi laiki un sava zināšana par to, kas ir nepieciešams Viņa radības mērķu īstenošanai. Bet mums patīk savā pieticīgajā veidā pārdomās kavēties šo dieviški visekstrēmāko iespēju novados, un varbūt pa daļai tāpēc, ka mēs dzīvojam laikmetā, kad cilvēks grandiozākos apmēros nekā jebkad pats uz savu roku ir nodevies ārkārtīgi bīstamai rotaļai ar quasi dieviškiem ekstrēmiem.

Varbūt izejot no šādas apziņas vai neskaņas, vācu katoļu teologs Urss fon Baltazars, gluži pretēji pagānu pasaules gudrajiem, vienā no saviem jaunākajiem darbiem jautā: kāpēc Kristus „nenogaidīja," lai nāktu nevis Augusta laikā, bet šodien, kad cilvēce šķietami nonākusi stāvoklī, kuŗā pestīšana, glābiņš tai būtu vairāk nepieciešams nekā jebkad agrāk?

Uz Baltazara rētoriski jautājumu ir iespējams atbildēt tikpat rētoriski. Kristus „nenogaidīja", tiekas, tāpēc, ka Viņš zināja, ka, atnākot šodien, Viņu sagaidītu tāda veida pazemojums, kādu pat Dievs nevarētu atļautīes. Var, protī, iedomāties, ka, Kristum ierodoties virs zemes šodien, mēs nebūt neapietos ar Viņu tā, kā to darīja senie ļūdi un neuzņemtu Viņa vēsti līdzīgi griekiem. Kristus mums varbūt nebūtu nedz skandāls, nedz prāts. Mēs nesistu V un neuzskatītu par t vietā mēs Viņu godin lu humānistu, kā prātulu paudēju, kā ligu dzīvot „cilvēka bilstošu dzīvi. Viņa pretenzijas mēs vienk sētu ar līdzcietīgu u smaidu. Mēs netaupīt vilzātoriskās ērtības, spējas atvieglotu Vi Kristus mums nebūt jo Viņa pretenzijas nespētu ņemt nopiet māciba mums neb jo mēs būtu spējīgi tikai to, kas ir piet cīgs, lai neizsistu mi gā humānisma sli Kristum, atnākot 20. sē, jādomā, nebūtu nomīrt saskaņā ar d viļences plānu. Tas pazemojumu, kas d pareizāk — kvalitāt tu krustā plesīšanu Dievs laikam taču jauties.

Bet ir iespējama atbilde Ursa f. Bal jumam. Ja Kristus cis līdz pat šodienai nemaz neatrastos tik neparasti bīstn kāda tā ir patlabā šodienā nekādā zi uzskata par privilē tu, kuŗā dievībni laiks ielauzties vēs

Ar šo šķietami sk statījumu mēs non venā jautājuma: k nu pasaulej piemīt rā tragiski vaibsti ties" faktam, ka un tik gadsimtiem tiānisms?

Vispirms dažu tagad tik bieži da lārismu. Ko nozīm un kādā ziņā tā knut ko jaunu un šīmējā Rietumu c turē? Lot! isi rak sekulāristu var s kam Kristus ne skandālu (kā t diem), nedz ārpr ja pie grieķiem). nostāja, kuŗā mācība vienkā lieta. Citiem vārd līgiozitāte, un se līgiozais cilvēks. dence uz šādu s

3. turpinājums

„Kā lai nebrīnās par tādu trakgalvi, kas vieg ieradies piedāvāt sevi atvērtai lauvas rīklei," galvu neizpratnē nogrozījusi, telca Bulliša kund taču labi zināt, ka jūs par tādu blēža darbu — n mūļu pārdošanu vāciešiem — nesoditu neatstās. dants policijai pavēlējis tūliņ jūs grābt aiz apkak līdz ko parādāties nometnē."

„Muļķības. No amata atcelta komandanta nevienam nav jāklausa. Tam klaunam ir ieč pase." Pelerīns skaļi un bezbēdīgi iesmējās.

„Vāverlijs sēž kur sēdējis. Nevienu no kom krēsla viņu nav izcēlis. Nupat vēl vakar ar viņu par svētku devu sadales kārtību. Būsit saklausīj no kurienes radušās baumas," Bulliša kundze tād tisku jaunumu neņēma nopietni.

„Kā redzams, tad jūsu informācijas dienest daudz bēdīgāk par manējo. Rikojums par Vāver celšanu parakstīts — nekad es nerunāju to, ko n un viņš, ja nav šo prieka vēsti jau saņēmis, pēc saņems, kā āmura sitienu pa pieri." Pelerīns p privātās izziņas pareizumu (varbūt pat paša pieli stu) bija tik pārliecināts, ka tālākās debatēs šai mā vairs neielaidās, novilkdams mēteli un pakār sienas. Nu kļuva redzams, ka viņam mugurā jauns, pēc mēra šūdināts uzvalks kafijas krāsā platuma baltām svītriņām.

Zida kaklasaites mezglu sakārtojis, viņš sm vilka vaigos dziļākas stateniskās rievas: „Bet — tiet labāk, kā jums te visiem klājies. Ka Ģedis papūlējies sagaidīt un apsievojies, to es jau z jaunlaulātajam pārim man somā ir piemērota vana. Vai Puķukāpostiene krogu jau atvērusi? cis Oja? Kāpēc es viņu neredzu šovakar jūsu vid

„Lubāns ir saslimis. Sācis mēģināt manu lu

4. janvāri, 1. n-rs.

ENERALKONSULS
R. N. BRYSON
oronto, tel. HO 3-5861,
8 DANFORTH AVE.

KONSULS
LIS TOMSONS
E 8-7798, Montreal, P. Q.,
ICTORIA AVE., APT. 16.

Andrejsons C.L.U.
11 Muircrest Drive,
MILLS, ONT. - HI 7-4323.
uguns, garantiju, publis-
atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA
ĀNBERGA
birójs pārcelts uz
65 Ferrier Ave.,
anforth — starp Logan un
Carlaw Ave.).
HO 3-2667, Toronto.

LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA
TVIAN (TORONTO)
EDIT UNION Limited
ra visas parastās ban-
operācijas; pieņem
uldījumus un depozi-
izsniedz aizdevumus,
ara čeku operācijas.
js atvērts divas reizes ne-
no plkst. 8—10 vakarā.
ndienās Sv. Andreja baz-
s telpās, Carlton & Jar-
stūrī Tel. WA 4-1563 vai
HU 3-9283.
urtdienās 231 Roncesvalles
., Venus puķu veikalā
Tel. LE 4-4645.
sta adrese: P. O. BOX 37,
RMINAL „R", TORONTO,
ONTARIO.

AASITAJU
Vēstules
KO, KO?

vijas Amerikā redakcijai:

poguli mēs saskatām savu se-
ja tā ievainota, saskrāpēta
netīra — bez šī paliga mēs
nezinātu. Kā ir ar mūsu va-
u un atsevišķo cilvēku iemī-
em vārdiem?
Arī te ir kāds spoguļis — citi
dis un viņu vērojumi. Man
cies dzirdēt no ārzemniekiem,
latviskais „ko vārdiņš esot
estētisks, atgādinot vārnas vai
vārņa skaņas. Sava taisnība
laikam šim spriedumam, se-
šķi, ja to atkārto pārāk bieži.
oratēji, vai laudis ar gaumi,
nšas to aizstāt ar „kā, lūdzu?"
dzu?" — Man personīgi jāsaka,
„kokotāji" stipri nepatīk.
-em, ASV

AUT KAS, PAR KO DERĒTU
PADOMĀT

atvijas Amerikā redakcijai:

Pagājušais rudens Toronto lat-
ešu sabiedrībai bija kā lieli lat-
ešu teātra mākslas trimdā
laujas svētki. Skatītājs varēja
oskatīties gan labas, gan vājas
zrādes, bet izlasot pēc tam se-
tojošās atsauksmes, brīžiem ir
jis jābrīnās, ka vājai izrādei
eltī vissaldākos vārdus un la-
u izrādi nopej.
Pieņemsim varbūtību, ka pub-
ika, noskatījusies kādu pabāli
nscenētu izrādi, aiziet mājās ne-
apmierināta. Šeit varētu būt ru-
na par pāris dolaru naudas un
dažu stundu zaudējumu, ko ska-
titājs arī driz vien ir aizmirsis.
Bet pēc „Jona Borkmana" izrā-
des droši varu teikt, ka laikam
gan vienīgi „kritiķis" aizgāja
mājās neapmierināts, ka, lūk,
šie nožēlojamie amatieri bija ie-
drošinājušies kerties pie Ibsena
ugas, pie tam vēl paši tulkot un
ā aizraut skatītājus, ka pat dau-
dziem rūdītiem aktieriem izrai-
sīja pārdzīvojumu līdz asarām.
Latviešu mūzikas mākslā
mums ir divi spēcīgas autoritātes
— komponists J. Ciruļis un J.
Ķehniņš. Katrs viņu teiktais
vārds mums ļauj dziļāk ieskatīties mūzikas pasaules burvībā, iz-
prast mākslinieka kļūdas, iz-
šķirt vāju sniegumu no laba.
Ja mūsu amatieru teātra izrā-
des pielīdzina un kritizē pēc bij.
Latvijas teātra līmeņa, kur ak-
tieru darbs bija labi atalgota
profesija, tad tikpat labi mēs va-
ram pieprasīt arī līdzvērtīgus
kritikus.
V. Skudra bija pirmais DV te-
ātra Kanadā aktieris un reži-
sors, un, brīdi, kad DV teātris
(Nobeigums 8. lpp.)

anuskriptus saīsinā!:
neuzlabās, bet uz vēlēšanos sūtīt
zmarka.
ļiem paraktītajos rakstos izteiktās
cijas viedokļiem.

R. Mūks

JAUNSĀTANISMA ĒRA

PĀRDOMAS PAR TAGADNES RELIĢISKO SITUĀCIJU.

„Sans Jésus - Christ, le monde ne subsisterait pas; car il faudrait, ou qu'il fût détruit, ou qu'il fût comme un enfer". (Pascal, Pensées, 602 c. 223—232).

Kontroversēs, kas agrīnās kristietības periodā norisinājās starp kristiešu apologetiem un pagānu pasaules intellektuāļiem, pēdējie mēdza — varbūt aiz tīras provokācijas, varbūt godīgas neziņas rezultātā — jautāt jaunās vēsts sludinātājiem, kāpēc gan Kristus, kas esot nācis atpestīt pasauli no grēka, tik ilgi kavējas, ļaujot cilvēkiem līdz tam dzīvot tumsā un nolādētībā? Toreizējās kristietības viedajiem jautājums likās pietiekoši pamatots, lai uz to mēģinātu nopietni atbildēt, īsti ņemot, tajā bija implicēta visa kristīgās vēstures tulkojuma problēma, un tā atrisināšana prasīja un vēl šodien prasa labāko teologu galvas. Mēs, protams, zinām, ka kairoi — izšķirīgie pagriezieni dievišķās oikonomijas (pestīšanas vēstures) ritējumā — nav mūsu darīšana. Dievam ir savi laiki un sava zināšana par to, kas ir nepieciešams Viņa radības mērķu īstenošanai. Bet mums patīk savā pieticīgajā veidā pārdomās kavēties šo dievišķi visekstrēmāko iespēju novados, un varbūt pa daļai tāpēc, ka mēs dzīvojam laikmetā, kad cilvēks grandiozākos apmēros nekā jebkad pats uz savu roku ir nodevies ārkārtīgi bīstamai rotaļai ar quasi dievišķiem ekstrēmiem.

Varbūt izejot no šādas apziņas vai neskaņas, vācu katoļu teologs Urss fon Baltazars, gluži pretēji pagānu pasaules gudrajiem, vienā no saviem jaunākajiem darbiem jautā: kāpēc Kristus „nenogaidīja," lai nāktu nevis Augusta laikā, bet šodien, kad cilvēce šķietami nonākusi stāvoklī, kurā pestīšana, glābiņš tai būtu vairāk nepieciešams nekā jebkad agrāk?

Uz Baltazara rētorisko jautājumu ir iespējams atbildēt tikpat rētoriski. Kristus „nenogaidīja", liekas, tāpēc, ka Viņš zināja, ka, atnākot šodien, Viņu sagaidītu tāda veida pazemojums, kādu pat Dievs nevarētu atļauties. Var, protī, iedomāties, ka, Kristum ierodoties virs zemes šodien, mēs nebūt neapietos ar Viņu tā, kā to darīja senie jūdi un neuznemtu Viņa vēsti līdzīgi grieķiem. Kristus mums varbūt nebūtu nedz skandāls, nedz ārprāts. Mēs nesistu Viņu krustā un neuzskatītu par traku. Tā it vietā mēs Viņu godinātu kā lielu humānistu, kā iedvesmīgu prātulu paudēju, kā vērtīgu palīgu dzīvot „cilvēka cieņai" atbilstošu dzīvi. Viņa dievišķības pretenzijas mēs vienkārši noklusētu ar līdzcietīgu un saprotošu smaidu. Mēs netaupītu 20. gs. civilizatoriskās ērtības, lai pēc iespējas atvieglotu Viņa misiju. Kristus mums nebūtu skandāls, jo Viņa pretenzijas mēs vispār nespētu ņemt nopietni, un Viņa mācība mums nebūtu ārprāts, jo mēs būtu spējīgi saprast tajā tikai to, kas ir pietiekoši cilvēcīgs, lai neizsistu mūs no veselīgā humānisma sliedēm. Īsi — Kristum, atnākot 20. gs. otrā pusē, jādomā, nebūtu pat atļauts nomirt saskaņā ar dievišķās providences plānu. Tas viss nozīmētu pazemojumu, kas daudzkārt vai pareizāk — kvalitātīvi pārsniegtu krustā piesišanu, un ko pat Dievs laikam taču nevarētu atļauties.

Bet ir iespējama arī lietišķāka atbilde Ursa f. Baltazara jautājumam. Ja Kristus nebūtu atnācis līdz pat šodienai, tad pasaule nemaz neatrastos tik iluminīgā, tik neparasti bīstamā situācijā, kāda tā ir patlaban, un secīgi šodiena nekādā ziņā nebūtu jāuzskata par privilēģēto momentu, kurā dievībai būtu pienācis laiks ielaužties vēsturē.

Ar šo šķietami skandalozo konstatējumu mēs nonākam pie galvenā jautājuma: kāpēc mūsdienu pasaulei piemīt augstākā mērā traģiski vaibsti tieši „pateicoties" faktam, ka tajā kopš tik un tik gadsimtiem pastāv kristīanisms?

Vispirms dažus vārdus par tagad tik bieži daudzināto sekularismu. Ko nozīmē šī parādība un kādā ziņā tā jāuzskata par kaut ko jaunu un nebijušu līdzšinējā Rietumu civilizācijas vēsturē? Ļoti īsi raksturojot — par sekularistu var saukt cilvēku, kam Kristus nenozīmētu nedz skandālu (kā tas bija pie jūdiem), nedz ārprātu (kā tas bija pie grieķiem). Sekularisms ir nostāja, kurā Kristus un Viņa mācība vienkārši nav aktuāla lieta. Citiem vārdiem: tā ir arelīģiozitāte, un sekulārists ir arelīģiozais cilvēks. Ka šodien tendence uz šādu stāvokli plašās masās, par to nav šaubu, un vēl mazāk šaubu ir, ka tas nozīmē it kā jauna cilvēka tipa veidošanos.

Cilvēks nekad nav izticis bez reliģijas — bez saistības ar transcendenci. Platons savā dialogā Protagors, atstāstot mītu par cilvēku rases un civilizācijas dzimšanu, uzskata reliģiju par cilvēcīgākās kultūras būtisku elementu un saka: „Tā kā cilvēkā iemājoja dievība, viņš kā pirmais no visas dzīvās radības ticēja dieviem . . . un tādējādi viņš sāka celt altārus un dievu tēlus" (Protagors 322.a, citēts W. Jaeger a darbā T. e Theology of early Greek philosophers, 176. lpp.) Ksenofons līdzīgā kārtā saka, ka dievu ideja cilvēkos ir „iedēstīta" vai „iedzimta." Un beidzot viens no nozīmīgākajiem šīsdienas vācu filozofiem — Jasperss, neatsakoties no savas parastās rezervētības pret organizētām reliģijām, nevilcinās apgalvot, ka „ir neiespējami zaudēt transcendences sajēgu un reizē palikt cilvēkam" (K. Jespers Vom Ursprung und Ziel der Gesc ichte, 273. lpp.).

Mūsdienu sekulārais cilvēks nav pagāns. Ja viņa nostāju dažkārt ciešē par jaunpagānismu, ar to domājot ticību, piem., progresam vai tml., tad arī šeit ir vietā piesardzība. Var teikt, ka pat ticība progresam sāk pamazām izplēnēt (vismaz nopietnāko intellektuāļu vidū), tā ka tas, kas paliek pāri, ir kailais cilvēks bez jebkādas ticības un kas arvien vairāk it kā piesūcas ar kādu divainu un izmisīgu lepnumu, ko viņš smej no savas atstātības un vientulības un negrib neko citu kā vienīgi to, ka viņš ir tāds, kāds viņš ir. Par kaut kādu jaunpagānismu, tātad, ir grūti runāt, un, piem., Heidelbergas filozofs K. Lövits saka, ka mūsdienas kristīanisma nelaime ir tieši tā, ka nav ģenuīna pagānisma nedz Eiropā, nedz Amerikā, pret ko nostājoties, kam oponējot, kristietība atkal reiz varētu kļūt par to, kas tā kādreiz bija. „Tā kā mūsu pasaule ir nomināli kristīga, bet faktiski sekulara, tad, lietojot Kjerkegōra frazi, būtu nepieciešams „ievest kristietību kristietībā." Bet tas ir daudz grūtāk nekā ievest kristietību pagānismā, kas bija reliģiozs, nevis sekulārs" (K. Löwith, Meaning in History, 158. lpp.).

Valentīns Pelēcis.

TREJĀDĪBA

Ziedā reiz biju,
Kad rītā —
Rasainā plavā
Gundegu zeltā
Aizmirka acis un sirds.

Zvērā reiz biju,
Kad dienā —
Tecēju pēdās,
Vilinātā dzīvības smaržām,
Neganti saldām un stiprām.

Nebijā būšu,
Kad vakars,
Apvārsni aizdegs
Asiņu lāmu —
Pēdām un gundegām pāri.

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

Pēdējais TSO koncerts vecajā gadā pulcināja ap 3000 klausītāju. Šoreiz solists bija amerikāņu pianists Malkolms Freidžers, kas kopā ar orķestri diriģenta V. Suskinda vadībā atskaņoja Bēthovena 5. klavierkoncertu. Kā pirmo dzirdējām kanadiešu komp. J. Veinceveiga visjaunāko darbu „Symphonic Ode", kas atskaņots tikai vienreiz agrāk, bet citādā orķestrālā aranžējumā. Koncerts noslēdzās ar Sibēliusa 2. simfoniju.

★

Vācu žurnāls „Frankfurter Illustrierte" ziņo, ka italiešu miljonārs Batista Meneghini, kas daudz palīdzējis Marijai Kallasai kļūt par operu primadonnu, atklājis jaunu zvaigzni vokālā mākslā — 23 g. v. Silvānu Tumičelli. Žurnāls šo dziedātāju apzīmē par „otru Kallasu" un pareģo tai spožu mākslinieciško karjēru.

★

CBC simfoniskā orķestra pēdējais publiskais koncerts šinī sezonā notiks 20. janvārī, kuŗu diriģēs Roberts Krofts. Par solistu aicināts slavenais kanadiešu pianists Glens Gūlds.

★

O'Keefe mākslas centra publicitātes nodaļas vadītāja Mērija Džollife ziņo, ka sakarā ar Anglijas Karaliskā baleta viesizrādēm Toronto no 10.—14. janvārim praktiski visas 3200 sēdvietas šajā modernajā auditorijā ir izpārdotas. Līdzīgs stāvoklis sagaidāms arī maija mēnesī, kad Metropolitena opera no Ņujorkas viesosies ar nedēļu ilgām viesizrādēm. Pirms tam torontiešiem būs izdeviba redzēt 2 izcilas komēdijas — „At The Drop Of A Hat" un „Fiorello!".

☆

Gaidīts notikums Toronto mūzikas dzīvē būs Verdi operas „Aida" uzvedums koncertversijā ar kori, orķestri un solistiem. Uzvedums paredzēts 11. aprilī Maseja hallē. Toronto simfonisko orķestri un Mendelsona kori diriģēs V. Suskinds, piedaloties solistiem — Glorijai Dēvijai (soprāns), Fr.Biblei (kontralts), Č. O'Nilam (tenors) un Č. Ludginam (baritons).

☆

Rakstnieks Tālivaldis Dangavs, kas trimdas gadus pavada Argentīnā, pēdējā laikā jūtami atvesel̄ojies (viņš slimoja ar sirdi) un sarakstījis daudz jaunu un saistošu darbu. „Pagaidām visus lieku kaudzītē," rezignēti piebilst mūsu izcilais novelists.

A. K.

TOP DARBS, KO TIKAI RETAIS ZINA

TAS APTVERS ZIŅAS PAR 20 GADU PUBLIKĀCIJĀM 1940—1960. DR. B. JĒGERS MEKLĒ APRAKSTUS 226 GRĀMATĀM.

Šai rudenī Bostonā bija izdevīga sanākt un redzēt liela auguma vīru — baltologu Dr. Benjamiņu Jēgeru. Viņu aicināja Latviešu preses biedrība referēt par Kr. Barona dzīvi un viņa lielo mūža darbu — Latvju dainām. Kaut Barona gads nosīdzies, šoreiz gribas dažus vārdus veltīt klusajam zinātniekam, kas ļaužu mašas nav populārs, bet kas pazemīgi kalpo latviešu zinātnei trimdā, cik tas vien iespējams. Te atklājas kāds stāsts, kas kādreiz būs ļoti ievērojams, jo tas top radīts trimdā, tāpat kā savā laikā — trimdā sākās Latvju Dainu krāšana un sistēmatizēšana. Te ir runa par latviešu publikācijām, par iespiesto vārdu. Kas notiek ar to tagad?

Ar 1940. gadu, kad daudziem sākās trimdas ceļi, sāka rasties publikācijas, kas Latvijas teritoriju vairs neaizsniedza. Tās, laikam aiztekot, draudēja pazust, jo mums trimdā nav nevienas iestādes, kur būtu pilnīgi viss iespiestais, publicētais savākts vienkopus. Latvijā šo darbu veica Valsts bibliotēka, kas reģistrēja katru grāmatu, katru brošūru un izdeva ik gadus t.s. rādītājus ar sīku aprakstu. Šo darbu veica vairāki darbinieki ar algu, un sniegtais darbs bija nepieciešams zinātniekiem un publicistiem, kā arī pašiem bibliotēkāriem.

Mūsu trimdas pirmajā posmā Vācijā zināmā apmērā bibliografiju sastādīja un izdeva Leons Rūmaks, kas šai laukā, kā pats pirmais, bija uzsācis šo darbu trimdā. Vēlāk izrādījās, ka zinas par izdevumiem nav pilnīgas, un, gadiem ejot uz priekšu, šis kultūras lauks stipri paplašinājies. ASV šo ideju par trimdas bibliografiju no jauna atsākusi ALHZA, kuŗas uzdevumā pašaizliedzīgi strādā baltu un germāņu filologs Dr. Benjamiņš Jegers. Viņš ir Tībingenas universitātē ieguvis doktora grādu un ASV pārskolojies par bibliotekāru. Nodarbošanos viņš atradis milzīgajā Jēlas universitātes bibliotēkā un, kā daudzu valodu pratējs, tur ieguvis vispārēju atzinību. B. Jēgers panācis, ka Jēlas universitātē tagad atrodas ievērojams krājums latviešu grāmatu.

Netālu no bibliotēkas dzīvo sis latviešu rakstu krājējs un reģistrētājs, un mājās viņam ir plaša personīgā bibliotēka. Patlaban viņš dažādos trimdas izdevumos publicējis 226 grāmatu sarakstu un lūdz par tām ziņas. B. Jēgeram trūkst par tām sīkāka apraksta.

„Kāda apraksta par grāmatām jums vajadzīgs? Kādas ziņas jūs interesē, vai pietiek, ja uzzināt grāmatas autoru, titulu, lpp. skaitu, izdošanas gadu u.t.t.?

Nebūt nē, katru grāmatu labprāt pats gribu redzēt, jo ne vienmēr var ticēt, ko citi raksta", Dr. Jēgers atbild. „Grāmatas apraksttu var izdarīt tikai speciālists — bibliotēkārs," viņš piezīmē.

Pēc kādas sistēmas viss krāšanas darbs tiek kārtots?

„Princips ar nelieliem grozījumiem ir tāds pats, kāds bija Valsts bibliotēkā Rīgā. Šī apraksta sistēma gan atšķiras no amerikāņu sistēmas, bet mēs turpinām Rīgas tradicijas," atbild Jēgers.

Kā jūs visu publicēto varat atrast?

„Skatos ar abām acīm un klausos ar abām ausīm. Ne jau katrs izdevums ienāk presē un ne jau visi izdevēji ziņo par savām grāmatām. Mūsu izdevējus ļaužreiz interesē tikai grāmatu pārdot un vairāk nekādus citus pienākumus nejūt darām. Lai visu atrastu, jālasa visi laikraksti un jāraksta simtiem vēstuļu.

Kā izturas paši grāmatu autori?

„Kā kuŗais. Ir autori, kas labāk mani izlamā par miera traucēšanu, nekā dod konkrētu atbildi. To pašu laiku tērējot, varētu arī atbildēt, - ko prasu viņiem?"

Vai Jums šai darbā ir arī līdzstrādnieki?

„Jā, ir, un tās ir dāmas: prof. Dunsdorfa kundze Austrālijā un M. Rozentāle Mineapolē u.c. Dobāju, ka Dunsdorfa Austrālijā būs iekārtojusi lielāko latviešu grāmatu krātuvi. Viņas darbs ir apbrīnojams. Tautiešiem vajadzētu viņai palīdzēt, ja viņa griežas ar lūgumu pēc tādas un tādas grāmatas".

„Cik īstenībā liels būs kapitāldarbs par latviešu trimdas 20 gadu publikācijām?

„Tas aptvers ap 22.300 darbu, ap 500 latviešu autoru darbu svešvalodās, 250 nošu un ap 500 periodikas. Kas šo darbu izdos, vēl nezinām, bet strādājam pie tā un ceram, ka reiz radīsies līdzekļi un darbs ieraudzīs dienas gaismu," saka Dr. B. Jēgers.

Kā jau lasītājiem zināms, ar ALAs atbalstu līdz šim iznākušas „Latviešu trimdas izdevumu bibliogrāfijas" par 1955, 1956. un 1957. gadu. Pēc Jēgera nostāsta, tie izsūtīti lielajām pasaules bibliotēkām. Mūsu tautiešī maz pērk šo izdevumu. Ieguldīto naudu un līdzekļus atpakaļ nesaņemot. Cik ieņemot, tik arī izdodot par pasta sūtījumu samaksām, meklējot rokā zudušās grāmatas.

Ja jūs personīgi satiekat Dr. B. Jēgeru, tad neesiet pārsteigti, viņš arvjen nēsā līdz „collmēru," it kā būtu kāds amatnieks. Bet tas ir viņa „cunftes" piederums — amata rīks, jo katru grāmatu J. izmēra tās garumā un platumā.

Ko darāt ārpus lielā bibliografijas darba?

„Rakstu recenzijas ārzemju žurnāliem, piemēram, Journal of Central European, tad vācu mēnešrakstiem. Nesen devu recenziju par ģen. Bangerska grāmatām, Rakstu ALHZA Klētīm, Ceļa Zīmēm un pētījumos sastrādājamies jo cješi ar latviešu zinātniekiem Draviņiem — Zviedrijā."

Visumā vērojot Dr. Jēgera izteikumus, var spriest, ka viņš nav optimists par latviešu zinātnes eksistenci svešumā.

Un kāpēc ne?

„Lūk, latviešu humānitāro zinātņu pārstāvji nav atraduši piemērotu darbu. Tie noveco, bet jaunie nerodas vietā, un, ja rodas, tad tie ir citu zemju produkts, kam trūkst dziļuma latviešu kultūras lietās," interviju nobeidz Dr. B. Jēgers.

Osvalds Akmentiņš.

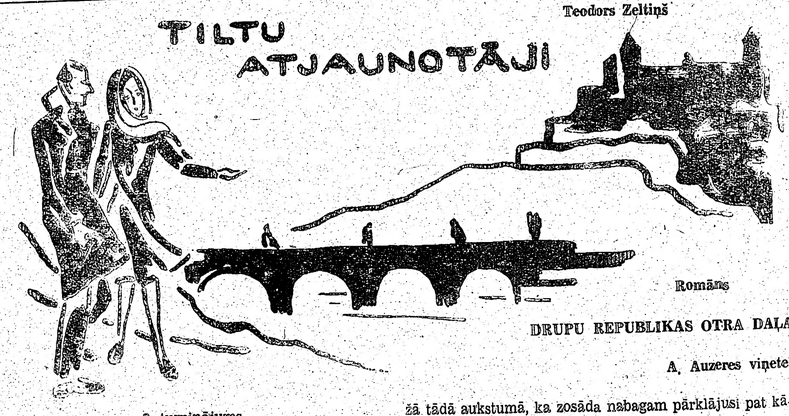

Teodors Zeltiņš

Romāns

DRUPU REPUBLIKAS OTRA DAĻA

A. Auzeres vinete.

3. turpinājums

„Kā lai nebrīnās par tādu trakgalvi, kas vieglprātīgs ieradies piedāvāt sevi atvērtai lauvas rīklei," izpūrušo galvu neizpratnē nogrozījusi, teica Bulliša kundze. „Jūs taču labi zināt, ka jūs par tādu blēža darbu — nometnes mūru pārdošanu vāciešiem — nesodītu neatstās. Komandants policijai pavēlējis tūliņ jūs grābt aiz apkakles, tiklīdz ko parādāties nometnē."

„Muļķības. No amata atcelta komandanta rīkojumi nevienam nav jāklausa. Tam klaunam ir iedota vilka pase." Pelerīns skaļi un bezbēdīgi iesmējās.

„Vāverlijs sēž kur sēdējis. Neviens no komandanta krēsla viņu nav izcēlis. Nupat vēl vakar ar viņu sarāvos par svētku devu sadales kārtību. Būsit saklausījis nezin no kurienes radušās baumas," Bulliša kundze tādu fantastisku jaunumu neņēma nopietni.

„Kā redzams, tad jūsu informācijas dienests strādā daudz bēdīgāk par manējo. Rīkojums par Vāverlija pārcelšanu parakstīts — nekad es nerunāju to, ko nezinu — un viņš, ja nav šo prieka vēsti jau saņēmis, pēc svētkiem saņems, kā āmura sitienu pa pieri." Pelerīns par savas privātās izziņas pareizumu (varbūt pat paša pielikto pirkstu) bija tik pārliecināts, ka tālākās debatēs šai jautājumā vairs neielaidās, novilkdams mēteli un pakārdams pie sienas. Nu kļuva redzams, ka viņam mugurā ir tikpat jauns, pēc mēra šūdināts uzvalks kafijas krāsā ar mata platuma baltām svītriņām.

Zida kaklasaites mezglu sakārtojis, viņš smaidot ievilka vaigos dziļākas stateniskās rievas: „Bet — pastāstiet labāk, kā jums te visiem klājies. Ka Ģedis mani nav papūlējies sagaidīt un apsievojies, to es jau zinu. Un jaunlaulātajam pārim man somā ir piemērota kāzu dāvana. Vai Puķukāpostiene krogu jau atvērusi? Kur palicis Oja? Kāpēc es viņu neredzu šovakar jūsu vidū?"

„Lubāns ir saslimis. Sācis mēģināt manu lugu manēžā tādā aukstumā, ka zosāda nabagam pārklājusi pat kāju ikrus," vēstīja Augusts Auriņš.

„Vai tikai tā zosāda nebūs viņam radusies no tavas lugas, Auri? Tu kādreiz satecini tik saldenu sīrupu, ka normālā, spēcīgu barību ēdējā kunģī iemetas krampji. Gan viņu es izārstēšu ar ugunīgi karstu groku, ja Ofēlija nelabumu no Ojas kauliem jau nebūs paspējusi izsvidināt." Amorijs uzsvieda koferi (kā varēja manīt, diezgan smago) uz vejkala letes un vēra vaļā. Neviens vairs neskatījās uz svētku eglītē degošajām svecītēm un ziņkārīgi vēroja negaidītā ciemiņa izdarīgi lokanās kustības.

Bulliša kundze, uz durvīm iedama, ar jūtamu labvēlību paskaļi nopūtās: „Mīļais Pelerīn, man tā vien liekas, ka labu galu jūs neņemsit un agrāk vai vēlāk lauzīsit kaklu. Zēl būs galvas. Tā jums nav tukša vai salmiem piebāzta, kā daudziem citiem, kaut arī pa laikam stikiem un niķiem pilna. Labi, tad saviem puišiem es pateikšu, ka viņi te varēs dabūt ko stiprāku un siltāku par pīrāgiem un auksto gaļu. Kas grib, lai atnāk."

„Lai drasē šurp ar mērkaka ātrumu, jo man ir somā, starp citu, pudele labākā franču konaka."

Vēl durvis kavēdamās, Bullite ar greizi saškiebtu muti smaidīja: „Tagad es iešu nomuitot padomnieci Puķukāposta kundzi. Vai man viņu nevajadzētu pasveicināt — no jums?"

„No Dieva puses — ne!" Pelerīns apsviedās apkārt uz papēža un skatījās pelēkajā vatenē ieģērbtajā sievā tādām acīm, kā gribētu no viņas smīnīgās sejas nolasīt, vai Emma par nejauko, dzērumā kopā pavadīto nakti kaut ko nav tomēr izmuldējusi. „Laujiet vismaz man Ziemassvētku vakarā būt pasargātam no konkurences dedzīgajiem apkampieniem . . . "

Aizdomīgi uzjautrināta pavipsnājusi, Bulliša kundze aizvēra aiz sevis veikala durvis.

Ģedimiņs Cīruļdziesma (kā varēja just, drusku apjucis) uzņēma drauga atgriešanos dalītām jūtām. Nebija tā, ka viņš no sirds nepriecātos redzēt Amoriju atkal vaigu vaigā. Bet — tas radīja nepatikamus sarežģījumus viņa tagadējā, precēta vīra dzīvē. Kopā ar citiem prātīgiem cilvēkiem būdams pārliecināts, ka Pelerīns nometnē tik drīz nav atpakaļ gaidāms (jau minētās nepatikamās blēdības dēļ), viņš viņa veikalā bija paspējis iekārtoties kā savās mājās. Kā tagad būs? Abiem ar Vandu nu vajadzēs atstāt patikami iedzīvotu vietiņu. Uz kurieni tik pēkšņi lai pārceļas? Izbūvēt drupās puslīdz pieklājīgu ģimenes mitekli (par tādu viņš kādreiz nopietni bija domājis) nevarēja vienā dienā. Diez, vai ar pasvešo mūrnieka darbu viņš tiktu galā pat veselā nedēļā. Atlika vienīgā reālā iespēja — atgriezties Vandas agrākajā lielajā istabā, kur viņas gulta vēl stāvēja tukša. Tai blakus varētu iespiest otru gultu, bet — kas tā būs par dzīvi karstasinīgam jaunlaulātam pārim, kad viennēr vajadzēs domāt par citu iemītnieku ausīm — aiz gaisā pakārtajām zaļajām armijas segām. Un kā par postu — Auriņš gulēs viņiem turpat vai deguna galā. Katra visnevainīgākā gultas iečīkstēšanās liks justies neērti . . .

Kā likās, līdzīgas domas patlaban nodarbināja arī Vandu. To Ģedimiņs manīja, slepus sievas sejā pablenzis. Lūpas sakniebusi, blakus mātei pie egles stāvēdama, sarauktām uzacīm un tumšu skatu viņa skatījās, kā Pelerīns omulīgi bezrūpīgs kravājās pa atvērto koferi.

Lai lielajo viesim pievērstās uzmanības dēļ mīdulītim nebūtu vēl ilgi jāgaida, kad beidzot tiks pie Ziemassvētku vecīša atnestās dāvanas, skolotājs paņēma zaļā, zelta zvaigznītēm izrotātā papīrā ietītu paciņu un sāka to atsaiņot. Kad sarkans ugunsdzēsēju auto, no papes kastītes izņemts, aizripoja pa grīdu un bērns gavilēdams rāpus steidzās tam pakaļ, skolotāja gaišzilās lelles acis laimīgi smaidīja. Viņš pagriezās pret Annu, kas domīgi nopietna tupēja egles pakājē, un noslēpumainā balsī jautāja: „Vai tu tai mantu kaudzē sev pašai nekā vēl neesi atradusi?"

„Pavisam piemirsu. Ir. Man arī ir dāvana." Jaunā māte iztraucēta steigšus atsaucās. „Bet neesmu vēl attinusi. Biju tik jocīgi aizdomājusies — par Arvi. Kā viņš gan justos, ja viņam, tāpat kā viņa biedriem, nu būtu bez mājvietas jāmaldās apkārt, neviena labprāt neplenemtam un negaiditam. Tas būtu tik skumji — Ziemassvētku naktī. Bet — es tak zinu, ka viņš ir miris, un man par viņu nav jādomā." Kā vainīga juzdamās, Anna ātriem pirkstiem sāka čaukstināt puķaino papīru, kas slēpa Gārsas dāvanu viņai.

Pelerīns arī bija izņēmis no savas somas spilgti spožā papīrā ietītu vīstokli un galanti pasniedza Vandai: „Lūdzu, Cīruļdziesmas kundze. Tā mana nepieklājīgi novēlotā kāzu dāvana."

Ģedimiņs vēl vienmēr laimīgi smaidīja katru reizi, kad cilvēki Vandu nu sauca par Cīruļdziesmas kundzi. Gandrīz vai vedās domāt, ka viņš to sajūt kā lielu personīgu pagodinājumu. Bet Vanda pati, caurspīdīgu rožainu naktskreklu no iesaiņojuma izritinājusi, piesarka un laipnas pateicības vietā sarkastiski iedūra devējam: „Tad nu — šī dāvana man būtu jāsaprot kā tikpat nepieklājīgs atgādinājums, kur tagad guļu . . . Bet jūs jau šonakt savu gultu saņemsit atpakaļ — tuksu. Mēs abi ar Ģedimiņu aizvāksimies uz manu istabu."

Pelerīna melnās acu pogas iespīdējās jautrī spožas, un likās, ka viņš, vaigus ermoņikās savilcis, nepaliks parādā pienācīgi spēcīgas atbildes. Tad laikam tomēr ievēroja ap egli sēdošo svētku sviniguma un svečų gaismas apskaidrotās sejas un attapās, ka pavaļīgas divdomības šai gaisotnē jāgā neiederētos. Tādēļ viņš ārēji pieklājīgs teica: „Ja es kaut kā būtu nogrēkojies pret smalkās sabiedrības etiķeti, ka dāmai to, kas miksti un maigi apskauj tās miesu, var dāvināt vienīgi miļākais vai virs, tad uzskatiet šo dāvanu par Ģeža dāvinātu. Es viņam tās cenu atvilkšu no algas. Kas attiecas uz manu gultu, tad jums bez mazākās skaudības to atstāju turpmākai lietošanai, neatkarīgi no tā, vai manī aicināsit par krusttēvu . . . Lieta, lūk, tāda, ka pagaidām esmu apmeties pilsētā, privātā dzīvoklī, jo man ir padomā citi, plašāka vēriena veikali."

Šķita, ka Vanda izlēks no ādas. Šis smīnīgi ņirdzīgais cilvēks, kā parasti, neciešami viņu kaitināja. Bet tā kā daba jauno sievu bija apveltījusi ne tikai ar asmēļīgu temperamentu, bet arī ar vēsu praktisku saprātu, tad saprata ļoti labi, ka šobrīd nebūt nav situācijā (ja negribēja tiešām vākties projām uz lielo kopistabu), lai pasistu Pelerīnam zem deguna jaunu izaicinātāja knipi. Tā vietā pasvitroti vienaldzīga viņa ietina atpakaļ papīrā rožaino naktskreklu un nolika uz letes. „Es ceru, ka Ģedimiņs pats būs parūpējies par savu svētku dāvanu man. Jums nevajadzēja pūlēties viņa vietā."

„Vanda, vai tu vēl manu dāvanu neesi atradusi un apskatījusi? Kur tā ir?" uztraucies sauca Cīruļdziesma.

„Lūdzu, te tā ir," no egles apakšas Anna viņam sniedza maku, plaukstā paslēpjamu kastīti: „Pavisam nepiedodami neesmu vēl izdalījusi, ko katram Ziemassvētku vecītis atnesis. Visi negaidītie pārsteigumi laikam mūs visus . . . "

„Atzīstos, esmu vainīgs, galigi sagrozīdams svētvakara programmu," smaidīdams atvainojās Amorijs. „Vēl tikai man jāatrod Darbača tēvam atvestā dāvana, tad varēsim turpināt svētkus jūsu sāktajā garā."

Vanda grozīja pirkstos par ģērbonīgu saktu izliektu pieclatnieku. Ar tādām (citu rotu trūkuma dēļ) tagad pušķojās daudzas latviešu nometnes bēgļu dāmas, un veiklais vīrs, kas Latvijas sudraba naudai bija iedomājies piešūt drānās iekabināmu spraudīti, aizgūtnēm pelnīja reichsmarkas . . .

„Nu, kā patika? Vai tā nav simboliski nacionāla sakta, ko latviešu sievietes trimdā sākušas valkāt, lepni demonstrēdamas savu patriotismu?" jautāja sievai Cīruļdziesma.

Vanda piespiedās prieciga pasmaidīt un teica tik skaļi, lai visi dzirdētu: „Tā tiešām ir ļoti skaista. Nebiju cerējusi, ka arī es reiz tādu dabūšu . . . "

(Turpinājums sekos)

FILMU Pasaule

„THE MARRIAGE-GO-ROUND"

Īsi pirms Ziemassvētkiem Toronto ieradās ap 10 jaunas komedijas, gan no aizjūras, gan no visuvarenas Hilivūdas. Filmas „The Marriage-Go-Round" rekламētāji apgalvo, ka ikkatrs varēs pamatīgi izsmieties pa izrādes laiku. Šāds apgalvojums ir nedaudz pārspīlēts, lai gan filmā ir daudz atjautīgu momentu. Visvājākais šoreiz ir tieši pats saturs, bet ne tēlojums, kas ir kompetentu aktieru rokās. Šis darbs mums rāda, kā kāds mākslas un antropoloģijas profesors, kas jau 16 gaduspo vietas ir precējies, iemilas sava tuva drauga izskatigajā meitā. Pēdējā nāk no Zviedrijas, kur par mīlestību valda daudz radikālāki uzskati nekā Amerikas kontinentā. Līdz ar šādu strauju „klimata" maiņu, profesora laulības dzīve tā sadzīvojas, ka liekas, nupat šķiršanās būs nenovēršama. Tomēr laimīgā kārtā blondā zviedriete izšķiras doties atpakaļ pie savā tēva, un tādā kārtā arī laulības dzīve tiek saglābta. Dzeims Meisons tēlo nelaimīgo profesoru, kam vienlaicīgi jācīnās divi frontēs — skaistuma un gimenes. Viņa tēlojums ir vienmēr saturā robežās, bet citādi bez īpaša spraiguma. Daudz teicamāk šajā darbā ir iejutusies Sūsanna Haivarde kā profesora laulātā draudzene. Mākslinieces šķelmīgās manieres un straujais temperaments jūtami atdzīvina filmas saturu. Par šarmu šoreiz rūpējas jaunā filmaktrise Džūlija Nūmāre, tēlojot Katrīnu. Pēdējai, bez sevišķām grūtībām, izdodas sagrozīt profesora prātus, bet viena svariga vēlēšanās — tikt pie ģimenes, paliek nepiepildīta. Dž. Nūmāres tēlojums pagaidām ir pārāk samākslots, un grūti ticēt, ka viņa ar laiku varētu izveidoties par ievērojamu aktrisi, ja Holivūdas filmu producenti ieskatīs, ka Džūlijai jātēlo lētas un mazvērtīgas lomas pēc Brigitas Bardo parauga.

NEIZDEVUSIES KOMĒDIJA

Tie laiki, šķiet, ir pagājuši, kad Lusile Bola (Ball) sarāva savu mazo dauguntiņu, ieplēta lielās un spožās acis, un izbrīnā jautāja: „Desi, w. o?" Tagad, kad „Lūcija" ir šķirusi es no sava temperamentīgā kubieša Desija Arneza, pārtrūkusi arī visai lejendārā TV serija „I Love Lucy." Tomēr, ar uzcītīgā partnera pazaudēšanu, nebūt nav apstājusies Lusiles spožā karjēra. Viņa tagad sev atradusi jaunu partneri — izcilo komiķi Bobu Hopu. Liekot zināšanas un talantus vienā kopīgā vietā, radusies filma ar visai neatbilstošu nosaukumu — „The Facts of Life," ko patlaban var skatīt Toronto. Pazīstamā komiķu pāra jaunā filma, kā jau tas bija pirms 500 gadiem, kad Kolumbs atklāja Ameriku. Filma rāda, ko šie jaunie un topošie jūrnieki piedzīvo katrā vietā, katrā ostā, kur kuģis piestājas, vai ir spiests piestāt laika apstākļu dēļ. Neaizmirstami ir skati no Trinidadas, Porto Rikas, Nujorkas (lauzto spoguļu skatijumā) un pašas Norvēģijas. Tāpat teicami uzņemts čellists Pablo Kasals Porto Rikas mākslas festivāla laikā un Bostonas populārais orķestris ar diriģentu A. Fidleru. Filmā jo veikli vēl iepīti ASV bruņotās spēki, kas demonstrē savu varenību un virsjūras.

A. K.

FILMA PAR CERČILU

Novelists C. S. Forresters uzņēmies izgatavot dokumentārfilmu par Vinstonu Čerčilu, kura aptvers agrāko britu premjera pirmcs darba gadus, t.i. pirms 1908. gada, kad Čerčils vēl nebija precējies. Dokumentārfilma sauksies „My Early Life."

NEPARASTI „APBALVOJUMI"

Holivūdas sieviešu preses klubs ris pirms Ziemassvētkiem piešķīris divas „skābā ābola" godalgas — vienu Debijai Reinoldai un otru — Elvisam Preslijam. So godalgu parasti piešķir tiem aktieriem, kas visnelaipnāk izturējušies pret preses ļaudīm. Saprotams, abi aktieri neieradās saņemt savus „apbalvojumus."

LIELISKS TRAVELOGS

Viss iet uz priekšu. Arī filmu technika attīstās tik strauji, ka viss tas, kas šodien ir jauns un nozīmīgs, pēc nedaudziem gadiem jau būs novecojies un, vismaz mūsu acīs, — mazvērtīgs. Amerikāņu filmu producents Luiss Rošemonts ar savu visjaunāko filmu „Windjammer", ko patlaban var skatīt „Eglington" teātrī, ir atvēris durvis jaunai ērai filmu industrijā, nākot klajā ar „Cinemiracle" uzņemšanas techniku, kas ir iespaidīgākā, kāda līdz šim jebkur redzēta. Uzņemot kadru skatu un kustību vienlaicīgi ar trim kamerām, tiek panākts tāds ceļotāja iespaids, ka skatītājs it kā pats dzīvo līdzi visiem notikumiem, kas saistās ar šo krāsām bagāto filmu. „Windjammer" stāsts ir viens no vienkāršakajiem, kādu vispār varam iedomāties šajos laikos, kad buru kuģi tikpat kā neeksistē. Filmas saturs šoreiz ir par kādu jūrnieku apmācības buru kuģi, vārdā „Christian Radich", kas ar jauniem un vēl nepieredzējušiem skolniekiem dodas ceļā uz Jauno Pasauli. Kapteiņa nolūks ir šos zaļos jaunekļus ceļojuma laikā norūdīt par īstiem jūrniekem. Beigās par tādiem tie arī kļūst, atgriežoties Oslo, kur sākās šis gleznainais ceļojums.

Ceļojuma maršruts ir tāds pats, kāds tas bija pirms 500 gadiem, kad Kolumbs atklāja Ameriku. Filma rāda, ko šie jaunie un topošie jūrnieki piedzīvo katrā vietā, katrā ostā, kur kuģis piestājas, vai ir spiests piestāt laika apstākļu dēļ. Neaizmirstami ir skati no Trinidadas, Porto Rikas, Nujorkas (lauzto spoguļu skatijumā) un pašas Norvēģijas. Tāpat teicami uzņemts čellists Pablo Kasals Porto Rikas mākslas festivāla laikā un Bostonas populārais orķestris ar diriģentu A. Fidleru. Filmā jo veikli vēl iepīti ASV bruņotās spēki, kas demonstrē savu varenību un virsjūras.

A. K.

Skanks pieveic 300 iedzīvotājus

Traģikomisks gadījums noticis šais dienās Hamiltonā, Ont., kur pilsētā ieklīdis skanks turējis güstā kāda apartamenta nama 300 īrniekus, kamēr nama pārvaldnieks izmisīgi saucis pēc palīdzības.

Skanks apmeties nama priekšā un sācis „apsmaržot" ieeju un kāpnes, visus īrniekus pārsteidzot. Visas durvis nama iedzenot aiz slēgtām durvīm un logiem, izņemot kāju 3 g. vecu zēnu, kas meties priecīgi ārā ar zvērīnu paspēlēties. Pirms māte viņu ierāvusi atpakaļ namā, zēns bijis jau pamatīgi nosmidzināts ar skanka labvēlību . . .

Apskraidījis visus pagraba logus, skanks beidzot atradis sev siltu vietu, ielīzdams veļas mazgātavā un paslēpdamies zem žāvējamās mašīnas, un, protams, piesmirdinādams visu nama apakšējo stāvu. Skanks beidzot aizdzīts, bet atminas par viņa viesošanos paliks vēl ilgi.

„VISI CEĻI VED UZ MEKSIKU"

MŪSU LIDZSTRĀDNIEKA PIEZĪMES PAR LIELO KONTRASTU ZEMI.

Ir cilvēki, kas nekad nav varējuši tā samierināties ar aukstajiem un dreknajiem ziemas mēnešiem. Tādēļ tie labprāt izvēlas šo laiku pavadīt siltākas zemes, kur valda omulība, liksmība un dzīvesprieks. Līdz šim Kuba bija viena no vispopulārākajām izpriecas (un arī atpūtas) vietām kur pavadīt jaukus un neaizmirstamus mirkļus gan Baradero pludmalē, gan Havanas greznajos naktslokālos. Bet Kastro „saulīte" vairs nesilda tik silti kā agrāk, un tieši šī iemesla dēļ kanadiešu un amerikāņu tūristi atraduši sev jaunu „paradīzi" — Meksiku. Katram vienreiz būtu ieteicams iepazīties ar šo kontrastu zemi, kur bieži sastopams neticams primitivisms. Bet katrā valstī, kur ir liela nabadzība, gandrīz automatiski ieviešas komūnisms. Arī Meksika šinī ziņā nav izņēmums, kaut valdība dara visu iespējamo, lai paceltu dzīves standartu. Pēdējais jau ir samērā teicami nostabilizējies lielākajās pilsētās, it īpaši Meksikas Sitijā. Tomēr laukos cienos dzīves apstākļi ir gandrīz nepieņemājami. Iedzimtie joprojām dzīvo trausli celtās salmu un mālu būdās un stipri nepilngliežniskos apstākļos. Gandrīz visos mazākos ciematos valda drausmīga netīrība un neaprakstāms slinkums. Vietējie parasti strādā tikai pāris dienas nedēļā resp. tik daudz, lai nopelnītu sev iztiku visai nedēļai.

Savā 2000 km garajā ceļa posmā redzēju vislielāko primitivismu, kāds var pastāvēt tikai tur, kur katrs dzīvo vienai dienai, nedomājot par nākotni. Saprotams, pašā Meksiko Sitijā dzīves standarts ir nesalīdzināmi augstāks. Pilsēta, kas ir ap 7000 pēdu virs jūras līmeņa, ārējā izskata ziņā daudz neatšķiras no ASV lielpilsētām — Čikāgas, Sanfrancisco vai pat visuvarenās Nujorkas. Vienīgi tā pagaidām nevar lepoties ar tik staltiem debesskrāpjiem kā Nujorka.

Mākslas ziņā Meksikas galvaspilsēta ir maza Mekka visiem tiem, kas grib dzirdēt izcilus koncertus un operu izrādes, skatīt lieliskus baletus un glezniņa izstādes. Visa mākslinieciskā aktivitāte centrējas ap nacionālo teātri — Palacio Des Bellas Artes. Šī celtne ar savu graudiozo arhitektūru katru dienu pievelk simtiem tūristu. Sevišķi raksturīga ir Meksikas universitāte.

Nokļūstot līdz Meksikas pilsētai, nedrīkst aizmirst, ka šī pilsēta ir arī slavena ar savām vēršu cīņām. Pēdējās parasti notiek svētdienās. Ieejas kartes var iegādāties kurā katrā laikā īsi pirms cīņām. Vietas nav reservētas — katrs sēd, kur grib, vienīgi par sēdvietām, kas iekrīt ēnas puse, nedaudz jāpiemaksā. Vēršu cīņas iesākas vienmēr ar lielu pompu (parasti ar tauru saņēm) un ilgst 3—4 stundas no vietas. Meksikāņi savam nacionālajam sportam dzīvo līdzi ar visu sirdi un dvēseli. Ja kāds no matadoriem izrāda drosmes trūkumu, tad skatītāji parasti to „apsveic" ar visu, kas gadās tajā mirklī pie rokas — vai tie būtu tomāti, ābolu serdes vai apelsīnu un banānu mizas. Turpretī, ja matadors ir izveicīgs un ātri pieveic savu pretinieku, viņu sagaida „olē" saucieni, un uz arēnu lido rozes visādās krāsās. Priekš skatītāji met cepures gaisā un gavilē par lielisko izrādi. Lūk, tādas ir vēršu cīņas Meksikā!

Nešaubos, ka Ernests Hemingvejs, kas īpaši cienī šo sportu, par vienu pašu pavadītu pēcpusdienu toreo laukumā varētu uzrakstīt romānu. Visubeidzot, tiuristi labprāt mīl savu laiku pavadīt skaistajā Akapulko. Dzīvot šajā kūrorta pilsētiņā ir samērā dārgs prieks, bet brīvdabas izpriecas ir lētas. Novēroju, ka vairums amerikāņu tūristu izvēlas Meksiko Sitiju par apmešanās vietu, un kad patīk — izbrauc uz Akapulko, jo publiskā transportācija ir gaužām lēta. Visumā — Meksika ir un paliek vienā no visjaukākām atpūtas vietām ziemas sezonā.

A. K.

„TIEŠĀ PIEEJA" AUSTRUMU- RIETUMU ATTIEKSMĒM

„AN APPROACH TO SANITY" By FIELD-MARSHAL MONTGOMERY, COLINS, IZDEVUMS, 94 LPP. CENA — $2,-

Atvaļinājumā aizgājušie feldmaršāli un ģenerāļi mūsu laikos vai nu ceļo, rakstā grāmatas, lasa priekšlasījumus, vai citādi kaut kā rauga iztērēt savu brīvo laiku. Šai ziņā autors ir staigāļis savu amatbrāļu un priekšgājēju pēdās.

Autors, būdams sirsnīgs „tiešās pieejas" technikas lielpiekritējs un augstāko valsts vadītāju satikšanās vajadzības paudējs, ne tikai aktīvi atbalstīja Mekmillena misiju uz Maskavu, bet arī pats personīgi mazliet vēlāk apmeklēja Hruščevu Kremlī.

Autors nolasījis 2 priekšlasījumus par austrumu - rietumu attiecībām Oksfordas universitātē, un šīs lekcijas un daži raksti laikrakstos ir devuši vielu šai grāmatai. Tani izteiktajām domām var nepiekrist, bet jāatzīst, ka visai saistoši un dzīvi attēlota autora saruna ar Padomju diktātoru, kas paver skatu uz starptautisko lietu kārtošanu.

Budzis.

SKATS ASV LAUKSAIMNIECĪBAS RACIONALIZĀCIJĀ

(JAUNĀ „LAUKSAIMNIECĪBAS GADA GRĀMATA 1960. G." — POWER TO PRODUCE.)

Latvijas valsts sākuma gados žurnālā „Latvijas Lauksaimnieks" notika zīmīga domu apmaiņa par zirgu, vērsu un traktoru mūsu lauksaimniecībā. Pārrunu autori — inž. Ādolfs Vitckopfs un tagad jau Aizsaulē aizgājušais agr. Jānis Zariņš — lietoja ne vien vārdus, bet arī prāvu daudzumu skaitļu. Ja atmiņa nevil, Zariņš savos secinājumos toreizējos Latvijas apstākļos par izdevīgāku atzina zirgu, Vitckopfs, turpretī, brunnieciski cīnījās par jaunienācēju traktora tiesībām.

Četrdesmito gadu beigās, kad dažus semestrus papildinājos Kīles universitātē Vācijā, lauksaimniecības padomdošanas prof. Dr. Kāsniks ar aizrautību centās iepotēt saviem daudzajiem klausītājiem, ka viens no Vācijas lauksaimniecības dienas jautājumiem ir — vairāk racionalizācijas un mēchanizācijas, **vairāk traktoru,** mazāk zirgu!

Kā šis process — cilvēka un dzīvnieku darbaspēka aizstāšana ar mēchanisko darba spēku un elektrību — norisinājies un norisinās ASV lauksaimniecībā, līdz ar to pārveidojot visu dzīvi, plaši un iespaidīgi stāsta un daudzos skaitļos, diagrammās un attēlos rāda pirms pāris mēnešiem iznākusī ASV Zemkopības ministrijas izdotā Lauksaimniecības gada grāmata 1960. g. — **Power to Produce, The Yearbook of Agriculture 1960.**

Gada grāmata XIII, plūs 480 lapaspuses teksta un 96 lpp. ilustrāciju. Saturs iedalīts deviņās nodaļās: 1. Power in the Past, 2. Power in the Present, 3. Power on the Land, 4. Power in the Harvest, 5. Power and Livestock, 6. Power in the Market, 7. Power and Efficiency, 8. Power and its Effects un 9. Power in the Future, — kas aptver kādus 60 atsevišķus apcerējumus. To autori, skaitā ap 90, ir dažādu nozaru speciālisti ASV Zemkopības ministrijā, augstākās mācības iestādēs, pētnieciības institūtos un rūpniecībā.

Gada grāmatu rediģējis Alfreds **STEFERUDS,** tai priekšvārdus rakstījis Zemkopības ministrs **E. T. BENSONS.**

Gada grāmata „Power to Produce" visai iespaidīgi rāda grandiozās pārvērtības, kas notikušas ASV lauksaimniecībā dažos pēdējos gadu desmitos, un cenšas pavērt skatu arī nākotnē.

Minēsim tikai pāris piemēru: ja Pirmā pasaules kara laikā un dažus gadus pēc tam ASV bija vairāk kā 25 miljoni zirgu un mūļu, tad 1960. gadā to ir vairs tikai ap 3 miljoni. Zirgus un mūļus aizstāj traktori, **kuru skaits** 1960. g. sasniedzis jau 4,8 milj. (diagramma 36. lpp.). Lai ražotu buļeti kukuruzas, 1910.-1912. g. vajadzējis 75 minūtes cilvēka darba spēka, bet 1955.-1958. g. vairs tikai nepilnas 14 minūtes (463. lpp.).

Fabrikas strādnieks 1959. g. par vienas savas darba stundas algu varējis nopirkt 11,3 mārciņas maizes, kamēr 1939. g. tikai 8,0 mārc.; cūkgaļai šie skaitļi ir 2,6 un 2,1 mārc.; pienam 9,0 un 5,2 kvarta (463. lpp.).

Grāmatas lietošanu jūtami atvieglo tās beigās pievienotais „Rādītājs" (Index), kas aptver 10 lappuses sīkiespiedumā.

Gada grāmatas „Power to Produce" cena — iesietai — $2,25 jāatzīst par visai pieņemamu.

Šo grāmatu var pasūtināt no **THE SUPERINTENDANT OF DOCUMENTS, GOVT. PRINTING OFFICE, WASHINGTON 25, D.C., U.S.A.,** samaksu nosūtot ar naudas pārvedumu vai čeku, **bet ne pasts marķās.**

A. Punka

PIRMĀ „IEPAZIŠANĀS" AR HAVAJU

V. BĒRZIŅA CEĻOJUMA IESPAIDI

Pasaules apceļotājs, torontietis Vaironis Bērziņš, kas pagājušajā nedēļā uzkāpa uz kuģa Sanfrancisko ostā, cita starpā raksta: „Patlaban šūpojos Klusā okeana viļņos un ceru Havaju sasniegt 5 dienu laikā. Izvēlējos ceļot ar kuģi, kaut gan ar lidmašīnu šis ceļojums būtu iznācis nedaudz lētāks. Gaisa ceļš maksā tieši $80,- no Sanfrancisko līdz Honolulu, bet jūras ceļš ir par $10,- dārgāks. Šajos 90 dolaros tad nu ir ieskaitīts viss, arī filmu izrādes un deju vakari.

Saprotams, par alkoholiskiem dzērieniem jāmaksā atsevišķi. Kad kuģis uz vienu dienu piestājās Losandželosā, gāju apskatīt pilsētu. Arī šajā lielpilsētā iedzīvotāji ir ļoti laipni. Kāds pilsētnieks, ar ko iepazinos uz ielas, man izmaksāja lepnas pusdienas un vēl iedeva prāvu „dzeramnaudu", uzzinājis, ka dodos pasaules ceļojumā. Mans jūras ceļojums no Losandželosas līdz Honolulu ilgs 5—6 dienas, ja negadīsies slikti laika apstākļi."

Tieši par pašu ceļojumu no kuģa „President Wilson" V. Bērziņš raksta: „Pēc īsas pastaigas pa Losandželosu esmu atkal uz kuģa. Man laimējās tikt pie centra pusdienas galda („captains table"), protams, tūristu klasē (bez kapteiņa), bet blakus skaistai havajietei. Šķiet, ka jau tagad zinu vairāk par Havajas salu nekā citi, kas no tās atgriezušies."

A. K.

Pateicība

Izsaku sirsnīgu paldies visiem, kas mani atcerējušies Ziemassvētkos ar veltēm: Toronto nodaļas Vanadžu kopai, Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejai, Andžānu ģimenei, Dufferin St., V. Skujas ģimenei, kā arī DV Toronto nodaļas valdei par man piesūtīto brīveksemplāru Latvija Amerikā.

Novēlu visiem raženu un bagātu 1961. gadu.

K. Rekstiņš.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

SISEŅI UN TUMŠAI

NO ZIŅĻNIEKU, ASTDOLOGU, KABALISTIŅU, BIBELNI NOSLĒPUMU LASĪTĀJU, GAIŠREĢU UN LIDZIGU VISZ JAUNAJĀ 1961. GADĀ ATOMKARA VĒL NEBŪS, BET PA VOSIES IZSĶIROSIEM NOTIKUMIEM UN BAIGAM KO JOS GADOS.

Atkal reiz pasaules norišu gaida bilancei nosleņģoties, kaut ar neticīgu smaidu seja parsķirstot 1960. gadam veltītos pareģojumus, tomēr ir jākonstatē, ka apmēram tuveni vairāk kā puse no mīglaini pieteiktajiem lielajiem notikumiem ir piepildījušies. Tresais pasaules karš nav sācies; Parīzes galotņu konference nenotika; princese Margareta ir tikusi pie vīra; politiskie saspīlējumi ir bijuši lieli; neviens no vadošajiem pasaules vīriem 1960. g. vīnsaulē nav aizgājis; republikāni ASV prezidenta vēlēšanās ir zaudējuši; karalis Boduēns ir apprecējies; dzīves dārdzība visā pasaulē ir pieaugusi; Afrikā ir bijušas visādas jukas; Chruščevs ir sastapies ar internacionālā komūnisma krizi u. t. t.

Kā jau parasts, arī 1961. gadam veltītie neskaitāmie pareģojumi dažā ziņā ir pretrunīgi, bet dažos punktos ļoti saskanīgi. Visi viszinji (izņemot vienu, kas saredz iespēju, ka 1961. g. maijā Chruščevs var sāk karu) apgalvo, ka 3. pasaules kara vēl nebūs, un pasaulē materiālās labklājības ēra visumā turpināsies. **Kāds Parīzes gaišreģis** (Ginès Rivière) apgalvo, ka 1961. g. de Golss resp. Francija, Alžīrijas dēļ saņemšot smagus likteņa triecienus, bet 5. republika vēl neizputēšot. **Rietumvācijas parlamenta vēlēšanās** atkal uzvarēšot Dr. K. Ādenauera partija (šajā ziņā visu sugu un kalibru viszinji ir gandrīz vienprātīgi), bet pēc šīs uzvaras vecais kanclers novēršīšoties no politikas. Berlīnes jautājums kārtošoties pats no sevis, un vēlākais 5 gadu laikā Vācija būšot apvienota. **Polijā 1961. gada Lieldienu laikā** sākšoties ticības kari— revolūcija, kuras dēļ atkāpšoties Gomulka, bet, viņa vietā nākot jauniem varasvīriem, politiskā situācija Polijā vēl visumā nemainīšoties. **Afrikai esot sagaidāms nomierināšanās** gads, un visbīstamākais nemieru perēklis būšot Ēģipte. Naseram radīšoties arī smagas domstarpības ar komūnismu. **Turcijā notiksot jauna revolūcija,** kura atzemēzīsot tagadējo diktātoru ģen. Girzeli, un jaunie turku valdītāji būšot stipri kreisi orientēti. **Dienvidamerikā, vismaz trijās valstīs —** Urugvajā, Perū un Gvatemalā, notikšot sekmīgas kreisā novirziena revolūcijas. **Maskavas un Pekingas starpā** esot sagaidāmi asi konflikti. Chruščevu piemeklēšot vismaz daļēja trieka — varbūt arī kas nelabāks — un viņš praktiski zaudēšot varu, kuru pārņemšot kāda „troika". **Bavāriešu „rikstītes dancinātājs"** grāfs Bernhards Matuška cita starpā atkārto iepriekšējā kolēģa pareģojumu mazliet citādā versijā un apgalvo, ka 1961. gadā Padomija sastapšoties ar nebijušu satelītu valstu pretestību un opoziciju. Sevišķi krasas domstarpības krieviem būšot ar kiniešiem un, izcinījis ar tiem nesekmīgu politisko cīņu, Nikita pazudīšot ne tikai no politiskās skatuves . . .

To, ka Nikita zaudēs karu, apgalvo daudzi pareģi — cita starpā arī tunisiešu gaišreģis Andrē Masons, kas, pretēji citu kolēģu uzskatiem, paredz arī Francijā 6. republikas nodibināšanos. Tā būšot bezspēciga. **Kubas revolūcionāri ar ASV** valdības atbalstu nonāvēšot brāļus Kastro, un arī Masons paredz vairākās Dienvidamerikas zemēs nemieru. Krievi gatavošoties rīkot ekspedīciju zemes lodes iekšienē, bet 1962. gadā šis pasākums izpētīšot. **Kāds Ceilonas astrologs** (Myrna Krichna) no zvaigznēm izlasījis, ka 1961. gadā Indijā būšot smagi politiskie satricinājumi, un Ķīna Indiju apdraudēšot ne vien ar karu, bet arī ar visādām sērgām. Visā Āzijā būšot nemieri. Ķīnā pie varas nākšot jaunas personas, un šo zemi martā un jūnijā piemeklēšot šausmīgi negaisi, kuri iznīcināšot lielu daļu no ražas.

Apmēram to pašu Ķīnai 1961. gadā pareģo arī kāds meksikāņu pareģis (Carlos Ballarins), kas apgalvo, ka ķīniešiem negribot eksplodēšot arī viņu atombumba, nodarot pašiem šausmīgus zaudējumus un izraisot katastrofas. Grūtas dienas esot sagaidāmas Čangkaišekam, jo politiskā ziņā amerikāņi viņam gatavojot nodevīgu dunča jūrienu . . . **Kāda jauna atklājuma** dēļ cilvēce kļūšot valdniece par zemestrīcēm, bet izplatījuma iekarošanā 1961. g. nesniegšot sevišķus jaunumus. Krievi gan startēšot 2 izplatījuma kuģus, bet ne tie, nedz to komandas uz zemes atpakaļ vairs neatgriezīšoties. B da bilancei nosleņģoties, kaut ar tamāk.e kara perēkļi būšot: I na, Irāka, Ziemeļāfrika, Lao Indonezija. **No pasaules varo** jiem 1961. gadā savu varu da vai pilnīgi zaudēšot: Adenaue Nerū, Sukarno, Kasems, de G un Chruščevs . . .

Poļa grāfiene Silvija, lid savišam kollēģam 1961. gadā rēgo baigas katastrofas ne v Ķīnā un Japānā, bet arī D vidamerikā, Indijā un Dien eiropā. (Neparasti karstu vas un dabas katastrofas 1961. g vasarā sagaida arī meteroc **1961. gada rudenī Āzijā sāksš** kāda līdz šim nepazīstama v sa slimība, pārvēršoties istā gā. Tā skāršot arī Kanadu Eiropu, kur šai kaitei atrac beidzot pretlīdzekļus. Eiropā litiskā ziņā (ja nerēķina nauera uzvaru vēlēšanās un iešanu no politikas) nekādu vērojamas pārmaiņas ner šot. Rietumu - Austrumu cības visumā saasināšoties. **millēns 1961. gadā savas** pā ribas dēļ došoties uz Mas (tur uzturēšoties 8 dienas) driz pēc tam krievi pēkšņ saulei piedāvāšot šķietami **Cu par sagatavošanās** mē arī kabalistiķi, k skaitļu mistikas, ka **PRSR** šinī Saturna g atrodas „8" zīmē, spēk mēris tieši, bet netie cinītāji par ASV būšot ropa līdz ar Lielbritan **PSRS** cinīšoties Ķīn vidamerikā. Austrāli vēl nākošajā gadā es ma malā stāvētājas l tirzājot sīkāk kaball metrisko spēku" aprē politiski norāda uz likteni, jāatzīmē, ka tiķi jau 1962. gadu tādu, kurā visādi s lielu kustību.

Uz īstām un lielām jām pārvērtībām (k ir jau pieteikuši ko 1962. gadā, norāda piramidu izmēru un pumainu zīmju lasī pat kā citi dažneda nes reģu novirzien **Mīglnot daudzajiem** uzskaitamajiem p atrast kaut kādu k ju, iznāk, ka 1961. / nošanās pasaulē sa dus tempus un pak vēsture nepazīstot. Nācijas zaudēšot n dzie, visumā neatka visziņu pareģojumi gadiem daudzējādā niecīgi slavenā fra

---

GUNTIS ZARIŅŠ

VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA

STĀSTS

Dāvināts leitnantam BERNHARDAM KOSKINAM.

10. turpinājums

„Jā, es atceros!" Pacers pēkšņi bija pilnīgi pamodies. Viņš skaidri atcerējās sarunu par tilta gala poziciju, vācu pionieriem, kuri turot spirta brūzi. Vairāki latvieši mēģinājuši tikt pie šīs vācu vienības, bet visi palikuši uz šaurās zemes strēmeles, kas savienojot brūzi ar mūsu pozicijām. Krievi dambi turot zem spēcīgas maksa uguns. Tilts tiekot sargāts, lai vāciešiem nenogrieztu atkāpšanās ceļu, kad tas būs vajadzīgs. Vecais bija kaut ko runājis par brūža spridzināšanu, pirms atstāšanas.

„Tu atceries?" viltīgi smaidīdams jautāja Zemzars.

„Jā."

„Un tu Pudiķi?"

„Jā."

„Un jums abiem ir pagiras?"

„Jā."

„Jā."

„Ko tad gaidāt? Lieciet jūgt zirgu, un es jūs abus komandēju izlūku gājienā un uzņemt sakarus ar vācu pionieriem!" Zemzars pēkšņi bija pārvērties komandieri, viņš pavēlēja, viņam vajadzēja sakaru un . . . šņabja.

„Pagaidi, nobremzē!" izsaucās Pacers. „Vai tu neatceries — Vecais mums noliedza atstāt pozicijas?"

„Man viņš aizliedza, ne tev un Pudiķim!"

„Ja tu man pavēli, es eju ar lielāko prieku!" Pacers bija sagērbies un zem gultas meklēja cepuri.

„Es tev pavēlu!" Zemzara balsī nebija ne mazāko šaubu.

„Pudiķi, liec sajūgt zirgu, Pureniņš mums brauks līdzi! Pasaki seržantam Dārzniekam, lai viņš pamet acis uz vadu. Tavā vietā lai paliek Kancāns. Steidzies, lai līdz vakaram varam tikt atpakaļ!" Tad pagriezies pret Zemzaru, jautāja: „Kura rota stāv pie tilta?"

„Kapteinis Piecnieks un leitnants Murds, tie abi ļev labi kumpeļi — tiksi vieglī cauri!" Zemzars ne ar vārdu nebija pieminējis krievu maksas, viņš nešaubījās, ka Pacers ar Pudiķi tiks cauri visām briesmām, ja viņiem deguna galā pakārs spirta pudeli. Pacers apzieda maizi ar margarīnu un uzkaisīja sāli. Izbāza galvu virtuvē un jautāja Pureniņam:

„Vai tev kāda krūze kapijas vēl ir?"

„Taisni tā, leitnanta kungs!" Pureniņš pasniedza Paceram katliņu ar melnu smirdošu viru, kuru vācu armija sauca par kafiju. Atgriezās istabā pie Zemzara.

„Man tikai bail par vienu lietu, ja Vecais saodīs par šito izlūkgājienu — peļķē būsim mēs visi!"

„Kādēļ viņam jāsaož?" pārsteigts jautāja Zemzars.

„Es domāju, ja viens no mums dabū pa kātiem . . ."

„Kādēļ?"

„Krievu dēļ, tu taču atceries, kā Vecais teica?"

„Jā, bet . . . Tu taču sevi nesalīdzini ar tiem murmuļiem, kuri ir mēģinājuši tikt pāri tiltam? Es nevienu citu nesūtītu kā tevi un Pudiķi . . ." Zemzars bija tiešām nepatīkami pārsteigts par iedomu vien, ka Paceram un Pudiķim jebkad kaut kas varētu notikt.

„Lai notiek, kā tu vēlies, nedomā, ka man vai Pudiķim raustās, bet vienmēr var kaut kas notikt, un tad ir labāk, ka atbilde pie rokas . . ." Pacers nedomāja par sevi. Viņam briesmīgi slāpa, ne tikai pēc šņabja, bet pēc kāda jauna pārdzīvojuma garlaicības un gaidīšanas pārtraukumā.

„Zirgs sajūgts! Mēs varam sākt kustēties!" Pudiķis stāvēja istabas durvīs, biezā mēteli un nez kur izrautā jērenē. Aiz viņa Pureniņš mēģināja uzmaukt galvā par daudz lielu brūnu cepuri.

„Aiziet jūriņā tas kunga plosts!" izsaucās Pacers un uzrāva mugurā mēteli. Aplika jostu un paņēma no vadža mašīnpistoli.

Zemzars ar Dārznieku un Kancānu stāvēja nama durvīs, kad izšķobītie rati un nonīkušais zirgs izligojās no pagalma uz izmocītā ceļa. Pacers, Pudiķis un Pureniņš izbrauca pretim jaunai uzvarai . . .

Ceļš uz tilta gala pozicijām veda cauri tirelim, kas izbeidzās siku priedīšu jaunaudzē. Visus trīs kilometrus trīs braucēji klusēja. Nevienam negribējās runāt. Kaut izbraukšana bija tikusi saistīta ar lielību, tad, arvien vairāk tuvojoties ceļa mērķim, uzmācās neērtības sajūta — kā uts iesēdās krekla vilēs un kustināja savas neredzamās kājeles. Beidzot ceļš pienāca upei. Pavisam tuvu skanēja krievu tuvcīņas ieroču kārtas, un šad tad ierējās vācu kaulu zāģis. Upe mētājās ar ledus gabaliem. Kā šaura roka pāri upes ielejai stiepās dambis. Gar dambja malām, kailas un šāvienu apcirptas ābeles cēla savas melnās rokas pret aukstajām debesīm. Dzirnavu durvīs, kuru rats nokarājās tukšumā, bez ūdens un dzīvības, stāvēja kapteinis Piecnieks. Iekodis ūsu galus zobos, viņš neuzticīgi glūnēja uz Paceru un abiem kaprāļiem.

„Kapteiņa kungs," izlēcis no ratiem, Pacers sveicināja kājnieku rotas komandieri, „prettanku rotas izlūkgrupa ieradusies uzņemt sakarus ar vācu pionieriem, sakarā ar iespējamu tanku uzbrukumu . . ."

„Ak tad Zemzars grib uzņemt sakarus ar spirta brūzi?" Piecnieks noteikti neticēja tanku uzbrukuma iespējamībai.

„Es teicu — vācu pionieriem!" mēģinādams izskaidrties, cik vien iespējams, nevainīgs, apgalvoja Pacers.

„Tas ir viens un tas pats, vācu vienība vai spirta brūzis. Nedomājiet, ka jūs esat vienīgie; pēdējās divas dienas jau daudzi mēģinājuši, un es Vecajam jau teicu: katrai vienībai pašai jārok savi kritušie, citādi man rota drīz vien varēs saukties par kapraču rotu . . ." Piecnieks ar zināmu ironiju raudzījās Pacerā un Pudiķi, Pureniņš turēja zirgu.

„Kad tad pēdējais mēģināja?" neticīgi virsnieku sarunā iejaucās Pudiķis.

„Pirms pāris stundām — sanitārrotas virsseržants ar vienu kaprāli, cik varēju saprast, viņi izdzēruši rotas spirtu un vajadzēja gādāt kaut ko jaunu vietā . . . Puikas bija paģiraini, jo sevišķi virsseržants, ka nevarēja pār lūpu pārsplaut . . ." Piecnieks priecājās par savu vārdu iespaidu. Pacers un Pudiķis maināja sejas krāsu kā chameleoni.

„Kuras sanitārrotas virsseržants viņš bija?" kā baidīdamies uzzināt patiesību, jautāja Pacers. Piecnieks tiešām priecājās.

„Klapatnieka! Kurš cits atļautu tādas nebūšanas kā izdzert zāļu spirtu?"

„Piedod mums mūsu grēkus . . ." čukstēja Pudiķis. Paģiras kļuva gandrīz neciešamas.

„Klapatnieks, virsseržants . . ." ncpūtās Pacers un tikai tagad atcerējās, ka pudeles draugam pat vārda nezināja. „Vai jūs, kapteiņa kungs, zināt, kā viņu sauc?"

„Priedītis, Priednieks, Priedulājs . . . es tiešām lāga nevaru atcerēties, bet tas nebija svarīgi, es pierakstīju viņa numuru un paziņoju pulka štābam."

„Tas tiešām nav svarīgi!" skaļi domādams, piekrita Pudiķis. Kāda vairs bija nozīme vārdam? Pudiķa atmiņā viņš dzīvos viena vakara dēļ, kad viņš kā slapja lupata sabruka uz ārsta mājas grīdas. Laikam jau tādēļ, ka viņam traki patika kaņot . . .

„Mūsu uzdevums ir skaidrs!" domāšanu un klusumu skaļi pārtrauca Pacers. „Mums jāuzņem sakari ar vācu pionieriem, un nekas mūs nedrīkst aizkavēt!"

„Tad tik uz priekšu, tēvuzemes dēli!" glaudidams savu krūti un smiedamies, teica kapteinis Piecnieks. „Tikko jūs sāksit braukt — es zvanīšu Zem

da 4. janvāri 1. n-rs.

MNIECĪBAS CIJĀ

A GRĀMATA 1960. G." DUCE.)

natas lietošanu jūtami at- tās beigās pievienotais ājs" (Index), kas aptver puses sīkiespiedumā. grāmatas „Power to Pro- cena + iesietaī — $2,25 jā- par visai pieņemamu. grāmatu var pasūtināt no SUPERINTENDANT OF MENTS, GOVT. PRIN- OFFICE, WASHINGTON C., U.S.A., samaksu nosū- naudas pārvedumu vai bet ne pastmarkās.

A. Punka

MĀ „IEPAZIŠANĀS" AR HAVAJU

BĒRZIŅA CEĻOJUMA IESPAIDI

aules apceļotājs, torontietis ņš. Bērziņš, kas pagājušā- dējā uzkāpa uz kuģa San- isko ostā, cita starpā rak- „Patlaban šūpojos Klusā a vilnos un ceru Havaju sa- 5 dienu laikā. Izvēlējos ar kuģi, kaut gan ar lidma- šis ceļojums būtu iznācis dz lētāks. Gaisa ceļš maksā $80,- no Sanfrancisko līdz lulu, bet jūras ceļš ir par dārgāks. Šajos 90 dolaros nu ir ieskaitīts viss, arī fil- zrādes un maksa vakari. otams, par alkoholiskiem eniem jāmaksā atsevišķi. kuģis uz vienu dienu piestā- Losandželosā, gāju apskatīt u. Arī šajā lielpilsētā iedzī- i ir ļoti laipni. Kāds pilsēt- ar ko iepazinos uz ielas, izmaksāja lepnas pusdienas ēl iedeva prāvu „dzeramnau- uzzinājis, ka dodos pasaules umā. Manis jūras ceļojums Losandželosas līdz Honolulu 5—6 dienas, ja negadīsies laika apstākļi."

ēsī par pašu ceļojumu no ku- „President Wilson" V. Bēr- raksta: „Pēc īsas pastaigas Losandželosu esmu atkal uz . Man laimējās tikt pie cen- pusdienas galda („captains e"), protams, tūristu klasē kapteiņa), bet blakus skais- avajietei. Skiet, ka jau tagad vairāk par Havajas salu ne- citi, kas no tās atgriezušies."

A. K.

Pateicība

šaku sirsnīgu paldies visiem, mani atceroties Ziemas- kos ar veltēm: Toronto noda- Vanadžu kopai, Sv. Jāņa udzes dāmu komitejai, An- nu ģimenei, Dufferin St., V. ijas ģimenei, kā arī DV To- no nodaļas valdei par man sūtīto brīveksemplāru Latvija nerikā.

Novēlu visiem raženu un bagā- 1961. gadu.

K. Rēkstiņš.

MONTREĀLA
Europe Stationary
980 St. Catherine W.
– dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

anišu Zemzaram un tēkšu, lai obi!"

ēs!" nikni izgrūda Pudiķis un

braukt uz to brūzi ar ķenku?" savām acīm.

slotu pārsteigumu jautāja Pa-

uz kakla artileriju vai pat lid- es savā frontes sektorā nevaru uvis nikns.

ija aizmirsis visas kareivja ro- r priekšnieciņu, „tas virsseržants, pēc spirta, tātad Klapatniekam v arī gribu kādu pili, un man iziet sausā; ja jūs man iedosit vedīšu."

atpakaļ! Jūs paliksit uz dambja rdinājums iegūt spirtu bija liels, a kļuvusi pieļāvīgāka.

s, vienalga, kas notiktu, es teik- Pudiķis, vai Pureniņš — mēs jūs . . . Un tagad man jāiet, ja gri- Pacers sveicināja. Gāja uz pajū- abi kaprāļi.

Piecnieks. „Jūs aizmirsāt manu Piecnieka kaunu un iemeta ra- n tad sāka dauzīties sasalušajās lvu, rikšoja uz dambja pusi. Pu- s, un ar grožu galu mēģināja aiz- reniņš mēģināja noslēpt savu iz- u malas dēļiem. Zirgs savīcināja sku ātrāk. Pudiķis sevi lamājās. virsseržantu pēc spirta, viņš ne- s. Vai tiešām Klapatnieka slāpes Kaut kā Pudiķim negribējās ti- un viņš pats — tā bija cita lieta; bija svarīgākais. Pudiķis atcerējās, uzliegusi ēst spirtā ietaisītos kiršus a zadzis, ne jau tādēļ, ka tie gar- augšiem, bet tādēļ, ka pie tiem bija a māte bija aizliegusi. Un kā tad umo mašīnu, izslēgšanu no augst- bija noticis tādēļ, ka kaut kas bija būt tādēļ, ka tas, kas bija aizliegts,

rpinājums sekos)

SISEŅI UN TUMŠAIS GAISS

NO ZĪLNIEKU, ASTDOLOGU, KABALISTIĶU, BIBELNIEKU, ĒĢIPTES PIRAMIDU NOSLĒPUMU LASĪTĀJU, GAIŠREĢU UN LĪDZIGU VISZIŅU PAUSTĀ IZRIET, KA JAUNAJĀ 1961. GADĀ ATOMKARA VĒL NEBŪS, BET PASAULE MILZU SOĻIEM TUVOSIES IZŠĶIROŠIEM NOTIKUMIEM UN BAIGAM KOMŪNISMA GALAM NĀKOŠAJOS GADOS.

Atkal rēķ pasaules norišu gada bilancei nosleduoties, kaut ar neticīgu smaidu seja pārskirstot daudzos iepriekšejo un sevišķi 1960. gadam veltītos pareģojumus, tomēr ir jākonstatē, ka aptuveni vairāk kā puse no miglaini pieteiktajiem lielajiem notikumiem ir piepildījušies. Trešais pasaules karš nav sācies; Parīzes galotņu konference nenotika; princese Margareta ir tikusi pie vīra; politiskie saspīlējumi ir bijuši lieli; neviens no vadošajiem pasaules vīriem 1960. g. viņsaulē nav aizgājis; republikāņi ASV prezidenta vēlēšanās ir zaudējuši; karalis Boduēns ir apprecējies; dzīves dārdzība visā pasaulē ir pieaugusi; Afrikā ir bijušas visādas jukas; Chruščevs ir sastapies ar internacionāla komūnisma krizi u. t. t.

Kā jau parasts, arī 1961. gadam veltītie neskaitāmie pareģojumi dažā ziņā ir pretrunīgi, bet dažos punktos ļoti saskanīgi. Visi viszini (izņemot vienu, kas saredz iespēju, ka 1961. g. maijā Chruščevs var sāk karu) apgalvo, ka 3. pasaules kara vēl nebūs, un pasaulē materiālās labklājības ēra visumā turpināsies. **Kāds Parīzes gaišreģis** (Ginès Riviere) apgalvo, ka 1961. g. de Golss resp. Francija, Alžīrijas dēļ saņemšot smagus likteņa triecienus, bet 5. republika vēl neizputēšot. **Rietumvācijas parlamenta vēlēšanās** atkal uzvarēšot Dr. K. Adenauera partija (šajā ziņā visu sugu un kalibru viszini ir gandrīz vienprātīgi), bet pēc šīs uzvaras vecais kanclers novērsīšoties no politikas. Berlīnes jautājums kārtošoties pats no sevis, un vēlākais 5 gadu laikā Vācija būšot apvienota. **Polijā 1961. gada Lieldienu laikā** sākšoties ticības kari— revolūcija, kuras dēļ atkāpšoties Gomulka, bet, viņa vietā nākot jauniem varasvīriem, politiskā situācija Polijā vēl visumā nemainīšoties. **Afrikai esot sagaidāms nomierināšanās** gads, un visbistamākais nemieru perēklis būšot Ēģipte. Naseram radīšoties arī smagas domstarpības ar komūnismu. **Turcijā notikšot jauna revolūcija**, kuŗa aizmežīšot tagadējo diktātoru ģen. Girzeli, un jaunie turku valdītāji būšot stipri kreisi orientēti. **Dienvidamerikā, vismaz trijās valstīs** — Urugvajā, Perū un Gvatemalā, notikšot sekmīgas kreisā novirziena revolūcijas. **Maskavas un Pekingas starpā** esot sagaidāmi asi konflikti. Chruščevu piemeklēšot vismaz daļēja trieka — varbūt arī kas nelabāks — un viņš praktiski zaudēšot varu, kuŗu pārņemšot kāda „troika". **Bavārijā „rikstītes dancinātājs"** grāfs Bernhards Matuška cita starpā atkārto iepriekšējā kollēģa pareģojumu mazliet citādā versijā un apgalvo, ka 1961. gadā Padomju sastapšoties ar nebijušu satelītu valstu pretestību un opoziciju. Sevišķi krasas domstarpības krieviem būšot ar ķīniešiem un, izcinījis ar tiem nesekmīgu politisko cīņu, Nikita pazudīšot ne tikai no politiskās skatuves . . .

To, ka Nikita zaudēs karu, apgalvo daudzi pareģi — cita starpā arī tunisiešu gaišreģis Andrē Masons, kas, pretēji citu kollēģu uzskatiem, paredz arī Francijā 6. republikas nodibināšanos. Tā būšot bezspēciga. **Kubas revolucionāri** ar ASV valdības atbalstu nonāvēšot brāļus Kastro, un arī Masons paredz vairākās Dienvidamerikas zemēs nemierus. Krievi gatavošoties rīkot ekspedēciju zemes lodes iekšienē, bet 1962. gadā šis pasākums izputēšot. **Kāds Ceilonas astrologs** (Myrna Krichna) no zvaigznēm izlasījis, ka 1961. gadā Indijā būšot smagi politiskie satricinājumi, un Ķīna Indiju apdraudēšot ne vien ar karu, bet arī ar visādām sērgām. Visā Āzijā būšot nemieri, Ķīnā pie varas nākšot jaunas personas, un šo zemi martā un jūnijā piemeklēšot šausmīgi negaisi, kuŗi iznīcināšot lielu daļu no ražas.

Apmēram to pašu Ķīnai 1961. gadā paredz arī kāds meksikāņu pareģis (Carlos Ballarins), kas apgalvo, ka ķiniešiem negribot eksplodēšot arī viņu atombumba, nodarot pašiem šausmīgus zaudējumus un izraisot katastrofas. Grūtas dienas esot sagaidāmas Cangkaišekam, jo politiskā ziņā amerikāņi viņam gatavojot nodevīgu dunča dūrienu . . . **Kāda jauna atklājuma** dēļ cilvēce kļūšot valdniece par zemestrīcēm, bet izplatījuma iekarošanā 1961. g. nesniegšot sevišķus jaunumus. Krievi gan startēšot 2 izplatījuma kuģus, bet ne tie, nedz to komandas uz zemes atpakaļ vairs neatgriezīšoties. Bīstamāk.e kara perēkļi būšot: Irāna, Iraka, Ziemeļāfrika, Laosa, Indonēzija. No pasaules varenajiem 1961. gadā savu varu daļēji vai pilnīgi zaudēšot: Adenauers, Nēru, Sukarno, Kasems, de Golls un Chruščevs . . .

Pelu grāfiene Silvija, līdzīgi saviem kollēģām 1961. gadā parego baigas katastrofas ne vien Ķīnā un Japānā, bet arī Dienvidamerikā, Indijā un Dienvideiropā. (Neparasti karstu vasaru un dabas katastrofas 1961. gada vasarā sagaida arī meteorologi. **1961. gada rudenī** Āzijā sākšoties kāda līdz šim nepazīstama vīrusa slimība, pārvēršoties ātā sērgā. Tā skāršot arī Kanadu un Eiropu, kur šai kaitei atradīšot beidzot pretlīdzekļus. Eiropā politiskā ziņā (ja nerēķina Adenauera uzvaru vēlēšanās un aiziešanu no politikas) nekādas ievērojamas pārmaiņas nenotikšot. Rietumu - Austrumu attiecības visumā saasināšoties. **Mekmillēns 1961. gadā savas** pārgudrības dēļ došoties uz Maskavu (tur uzturēšoties 8 dienas) un drīz pēc tam krievi pēkšņi pasaulei piedāvāšot šķietami pieņemamu atbrunošanās plānu. Politiskajā spēlē visumā zaudēšot arī kabalistiķi, izlobot no skaitļu mistikas, ka ASV un PRSR šinī Saturna gadā, kuŗā atrodas „8" zīmē, spēkus vēl nemērīs tieši, bet netieši. Netiešie cīnītāji par ASV būšot Rietumeiropa līdz ar Lielbritaniju, bet par PSRS cīnīšoties Ķīna un Dienvidamerikā. Austrālijai vismaz vēl nākošajā gadā esot sagaidāma malā stāvētājas loma. Neizturēšot sīkāk kabalistiķu „ģeometrisko spēku" aprēķinus, kas politiski norāda uz nezināmu likteni, jāatzīmē, ka arī kabalistiķi jau 1962. gadu uzskata par tādu, kuŗā visādi spēki iegūšot lielu kustību.

Uz īstām un lielām sagaidanajām pārvērtībām (kuŗas viszini ir jau pieteikuši kopš 1958. g.) 1962. gadā, norāda arī Ēģiptes piramīdu izmēru un citu noslēpumainu zīmju lasītprotāji, tāpat kā citi dažnedažādie nākotnes reģu novirzienu pārstāvji. **Mīļotnē daudzajiem** un šeit nevar uzskaitāmajiem pareģojumiem atrast kaut kādu kopīgo saucēju, iznāk, ka 1961. /62. gadā brunošanās pasaulē sasniegšot tādus tempus un pakāpes, kādas vēsture nepazīstot. Apvienotās Nācijas zaudēšot nozīmi. Daudzie, visumā neatkarīgie šolaiku viszinju pareģojumi nākošajiem gadiem daudzējādā ziņā ir radniecīgi slavenā francūza gaišreģa un astrologa Nostradama (14. 12. 1503. — 2. 1. 1566.) četrrinžos (Quatrains) izteiktajām nākotnes vizijām. Tās, cita starpā, lasāmas grāmatā „Die Weissagungen des Nostradamus", un no kāda četrrinža (2, 9) izriet, ka pēc 9 gadu koeksistences — tas ir 1964. gada vasaras mēnešos — bolševisms (Magere) ies bojā ētā asins pirtī (četrrindis 8, 77), un līdz ar to kāda liela tauta (krievi?), kuŗa ir bez tiesības un likumiem. Pēc Nostradama rakstiem, kuŗi ir iznākuši dažādu nosaukumu grāmatās ar dažnedažādiem komentāriem, arī iznāk, ka īsts miers pasaulē nodibināsies ap 1966. gadu, un šajā sakarā 9, 66 četrrindī, cita starpā, lasāms: „Es redzu vispārēju mieru un vienotību. Notiks pilnīgas pārmaiņas. Valstis un iestādes, kuŗas bija pazeminātas, taps paaugstinātas, un varenas valstis kļūs pazeminātas u. t. t. **Uzmanīgi Nostradamas četrrinžu** lasītāji arī izprot, ka antikristiem (resp. bolševikiem) bojāejot, tiks mociti un nogalināti ne vien sarkanie varasvīri un viņu līdzskrējēji, bet brīvību atgūs arī visas tās zemes un tautas, kuŗas ir šausmīgi cietušas antikristu uzvarām pilnajos 27 gados (rēķinot no 1939. gada), un domājams, ka šis Nostradama pareģojums attiecas arī uz Baltijas valstīm . . .

Ir laudis, kas tieši Nostradama četrrinžos izteiktajām vizijām piešķir lielu ticamību, jo no tām gadu simtenos sasodīti dauzas ir piepildījušās gandrīz, tā sakot, uz mata . . . Dzivosim — redzēsim!

V. As.

Trimdinieku pārdomām

MĒS VARAM PALĪDZĒT

Sešpadsmit gadus svešumā trimdiniekų rosme un panākumi visumā nav stāvējuši uz vietas. Radusies iniciatīva — pasiem nostāties uz savām kājām un nereti kļūt par darba devēju citiem. Vēl vairāk: dažuviet šis uzņēmības gars un veiksme konkretizēti tik lielos apmēros, ka tie apgroza miljonus un spēj nodarbināt simtiem cilvēku. Bet ja nu mēs esam materiāli stiprāki kļuvuši, vai tad nebūtu laiks padomāt par to, kas nāktu par labu tiem, kuŗiem gadu dēļ pārorientēšanās svešā darbā ir sagādājusi dažkārt nepārvarama grūtības un kuŗus fiziski nepierastais darbs ir morāliski nospiedis ceļos? Viņi gan varonīgi cīnās ar šīm grūtībām, bet ilgi tās neiztur. Vai viņi nav izpelnījuši lielāku savu tautiešu uzmanību? Konkrēti runājot — tā ir mūsu gara darbinieku — mākslinieku grupa, jau paprāvu gadu nastu plecos, kuŗai visgrūtāk atrast kaut cik piemērotu maizes darbu svešumā. Ja kādam no šīs grupas ir laimējies kaut kas labāks, tad tas ir tikai gadījums, uz kādiem visi nevar cerēt.

Vai nav nekādas iespējas tiem palīdzēt un tos ievērot arī svešumā? Te nav domāta kāda ziedojumu vākšanas akcija vai citādi filantropiski atbalsti. Vienīgi — izpalīdzīga, draudzīga un saprātēja roka, izraujot aktierim vai citam viņa amata brālim slotu vai šķivi ar ēdiena atlikām no rokām, lai viņš kļūtu morāli možāks un spējīgs saudzēt savu fizisko izturību, pa laikam kaut ko sniedzot arī savu tautiešu gara slāpju remdināšanai. Mēs gan prasam, bet ko dodam pretvērtībā?

Pie labas gribas katrs viens kaut cik sekmīgi nostādīts latviešu uzņēmums var izvietot kaut cik piemērotā darbā vienu latviešu kultūras un mākslas reprezentantu, kas vēl šodien saistīti darbos slimnīcās vai kādā citā nepiemērotā profesijā. Mēs zinām — tādu vairs nav daudz. Traģika dvēš no tiem jau daudziem gadījumiem, kas laupījuši mums spilgtus, neaizmirstamus un dziļi latviskus gara kalnā kāpējus.

Šī traģisko grupa prot ciest un spītē liktenim, dažkārt ar smīnu un ironiju uztverot situāciju. Tas ir saprotami — cits nekas arī neatliek. Taču dvēseles dziļumos viņi cieš, to neizrādīdami ne sevējiem, nedz draugiem, ne sabiedrībai.

Mums dažkārt grūti nokļūt vietā, kur mūsu slaveni aktieri rada un tēlo. Šādas „grūtības" uzņemoties, mūsu aptaukojies prāts un vājā uzņēmība par pasīvu, lai piedomātu, kā šī izrāde ir tapusi, kā tēlotāji, pēc slimnīcas slotas vai virtuves dvieļa gaitām, upurējuši laiku neskaitāmiem mēģinājumiem. Vai tā nav pārcilvēcīga piepūle un milzīgs degšanas prieks? Un vai tas nav pareizi jānovērtē?

Gadu liekto skatuves mākslinieku un citu gara brāļu pulciņš jūtami sadilis. Arī viņi prot ciest un bez ilūzijām novērtēt apstākļus svešumā, ar kādiem ikvienam no mums jārēķinās. Un tomēr — daudz kas kļuvis vai izrādījies par atkarīgu no mums pašiem. Ir tādi, kas grib otram palīdzēt un to ieskata par savu pienākumu. Bet ir arī inertie un vienaldzīgie, kuŗiem palīdzēšanas iespēja dažkārt lielāka, bet kas, līdz kaklam iesīgši egoismā, ir pasīvi.

Nepietiek ar vēsi pasniegtu dolara zīmi aizgājušā mākslinieka piemiņas fondā. Daudz par maz ar žēlabainiem nekrologiem viņu piemiņai. Ir vajadzīga patiesa, reāla palīdzība un izpalīdzība, cilvēkam vēl dzīvam esot.

Un Ņujorkā, kur latviešu uzņēmība un saimnieciskā rosme sit augstu vilni, neaizmirstami lielajam skatuves mākslinieka Kārlim Lagzdiņam vajadzēja nomirt uz paša berztas slimnīcas telpu grīdas, ar atslēgu saišķi rokā?...

A. Vilks

JAUNGADA VĒLĒJUMS

Gadi nāk un gadi aiziet, smagi trimdas gadi; katrs jaunais gads ir gaidīts ar cerību uz dzimtenes brīvību un katrs aizejošais aizvadīts ar smeldzošu vilšanās nemieru sirdī. Cik ilgi vēl? — Un tad tu beidz skaitīt gadus un saki: „Tas Kungs ir devis, un tas Kungs ir ņēmis; tā Kunga vārds lai ir slavēts." Tā ir tava padošanās Dieva priekšā, bet tur sākas tavs spēks. Tikai tad, kad mēs garā un patiesībā ieskatāmies slavēt tā Kunga vārdu, Viņš mums atkal pavērs ceļu uz dzimteni. Bet ne tikai mēs — tas vairs neatteecas tikai uz mums: runa ir par visas Dieva pasaules būt vai nebūt. Mēs esam aizgājuši tik tālu prom no Dieva, ka mēs. Viņu vairs nesaredzam, un tad mums liekas, ka Viņš mūs ir atstājis. Nē, mēs esam atstājuši Viņu; ne tikai Kristus ceļa gājējiem, jo viņi tā Kunga ceļus vairs neiet. Lūgsim Dievu, lai kristietība, kāda tā bija savas uzvaras laikā, atdzimst mūsu sirdīs jaunajā gadā, lai mēs nemeklējam savu, bet sava tuvākā labumu, lai notiek ne mūsu, bet Dieva griba. Mēs gaidam no Dieva, bet Dievs gaida no mums, un Viņš var gaidīt.

Jaunu gadu sākot, mēs domās aizstaigājam atpakaļ uz sen saģaidītiem Jaungadiem tur, tālajā dzimtenē. Šodien šī mūsu zeme nav vairs tāla satiksmes zinā, bet tās tālums ir mērojams ar pasaules aīstatumu no Dieva. Rietumu spēks un uzvara ir kr.stietība, aiziešana no tās ved uz pazušanu. Jaungada vēlējumam katram un ikvienam ir jābūt: „Nāciet tuvu pie Dieva, tad Viņš nāks tuvu pie jums."

K. Kampe.

KANADA – KOMŪNISMA ĒNĀ

CHRUŠČEVA AĢENTI ŠO BRĪVO ZEMI GRIB PĀRVĒRST MASKAVAS VASAĻVALSTĪ.

Kanadas pretkomūnistu organizācijas nevar lepoties ar sevišķu aktivitāti. Acīmredzot tām trūkst noteikta darbības plāna, un visvairāk — ātras un saskaņotas rīcības. Tikai tā varam izskaidrot to parādību, ka daudzas lieliskas izdevības kopīgiem pasākumiem paliek neizmantotas. Viena no tādām bija Augstākās tiesas locekļa Landzevila aicinājums juristu sapulcē Hamiltonā — uzsākt cīņu pret pieaugošajām komūnisma briesmām Kanadā. Viņa priekšlikums bija iesākt izmeklēšanu šīs parādības noskaidrošanai — atzīt komūnistu partiju Kanadā par noziedzīgu organizāciju un apkaļot to tādiem pašiem līdzekļiem, kā jau dara ASV. Līdz ar to visi komūnisti būtu padzenami no valsts, pašvaldību un audzināšanas iestādēm.

Pēdējos desmit gados komūnisma briesmas Kanadā pieaugušas vismaz desmitkārtīgi. Sārkano vismaz desmitkārtīgi. Sārkano aģentu skaitu, ko 1950. gadā lēsa uz 10.000, tagad vērtē jau uz 50.000. Visstraujākais komūnistu aktivitātes pieaugums sākās pēc 1955. gada, kad no ASV valsts dienesta un augstskolām padzītie komūnisti tūkstošiem sāka ierasties Kanadā un tika visai silti uzņemti. Sadarbībā ar no Polijas, Austrumvācijas un ciātām sarkano varā esošām zemēm atsūtītiem „immigrantiem" (ar visām ģimenēm), šie ASV „cietušie" no „mekkartisma" vajātie pagridnieki tagad Kanadā visai atklāti organizē un vada Jažādas atbrunošanās, miera un neitrālitātes akcijas, kuŗu nolūks ir palīdzēt Kremlim vieglāk iekarot pasauli. Protams, tie kūda Kanadu arī pret spēcīgo sabiedroto — ASV.

Kremlis atzinis, ka nākošajā totalaja Austrumu un Rietumu sadursmē sava stratēģiski - ģeografiski svarīgā stāvokļa dēļ Kanada var kļūt par izšķirošo kara lauku, kādēļ šīs zemes komūnizēšanai piešķirta tik izcila ievēriba. Nākošais karš pasaules vēsturē būs pirmais karš, kuŗā lielas un svarīgas militārās aģentūras norisinās tieši ledus klātajos polārajos apgabalos. Sarkanie sava stratēģijā Kanadu uzlūko kā vārtus visam Amerikas kontinentam. Tādēļ tie dara iespējamo, lai šie vārti viņiem būtu atvērti vai vismaz pēc iespējas mazāk nosprostoti. Lai sekmētu šos ko mūnistu plānus, Kanadai būtu jālikvidē visas amerikāņu militārās bāzes, jāatsakās no atomieročiem, jāizstājas no visām savstarpējās palīdzības un aizsardzības organizācijām, kā NATO un NORADA, jāpasludina neitrālitāte un starptautiskajā politikā jāatbalsta un jāpievienojas t. s. „trešajam spēkam", kuŗā jau nogrupējušies tādi „neitrālisti", kā Tito, Nēru, Sukarno un Afrikas jauno valstu politiķi no Gānas, Gvinejas un Mali. Katrā ziņā tai būtu jāatbalsta arī sarkanas ķīnas atzīšana un uzņemšana Apvienotajās Nācijās, lai komūnistu svars šajā svarīgajā starptautiskās propagandas organizācijā kļūtu ievērojami lielāks.

Kā šādi komūnistu mērķi Kanadā nav nekāda illūzija, bet visai iespējama lieta, pierāda jau Gallupa nesen izlaistā aptauja, kuŗā noskaidrots, ka par Kanadas neitrālitātes pasludināšanu jau stāv 22% izjautāto. Tā kā komūnistu Kanadā ir tikai ap 1 proc., tad redzams, ka propagandas apmuļķoto skaits sasniedz jau visai bīstamu skaitli — ap 21 proc. no visas Kanadas iedzīvotājiem.

Vispār, grūti iedomāties kādu muļķīgāku priekšlikumu par to, ka Rietumu un Austrumu ciņā Kanadai vajadzētu kopā ar citiem neitrālajiem veidot kādu „trešo spēku", jo Kanada taču pati ietilpst rietumvalstu kodolā!

Ir labi saprotams ASV uztraukums par šīs komūnistu uzpūstās neitrālisma kustības straujo pieaugumu Kanadā, jo, ja jau Kanada pēkšņi izstājas no Ziemeļamerikas un Atlantijas aizsardzības savienības, tad viss Amerikas kontinenta ziemeļu spārns paliek pilnīgi atsegts komūnistu uzbrukumiem — visa šī kontinenta aizsardzības sistēma tad sabrūk. Par to uztraukšies arī Kennedija jaunās ārpolitikas veidotāji. Tā, piem., izraudzītais vēstnieks Apvienotajās Nācijās Edlejs Stīvensons, kas nesen viesojās kādā Kanadas sarīkojumā, asi nosodīja šādas Kanadas neitrālisma tieksmes.

Komūnistu aģentu vadītās „miera" un „atomieročo aizliegšanas" demonstrācijas Kanadā top arvien biežākas un plašākas. Skaistākā izskata labad tās pa lielākai daļai tiek sauktas par „studentu" demonstrācijām, lai gan foto attēlos redzam, ka krietna daļa demonstrāciju dalībnieku ir bērni no 8 līdz 14 gadu vecumam, kā arī vecāki vīri un sievas. Izrādas, ka ar komūnistu ieceļotāju slepenā fonda atbalstu šādās demonstrācijās tiek stūtas visas komūnistu aģentu ģimenes. Jāapbrīno īsto Kanadas studentu un viņu organizāciju vienaldziba, jo viņi klusē un atļauj visus studentus tik svarīgos politiskos jautājumos, ar kuŗiem saistās pati valsts pastāvēšana, „reprezentēt" no Polijas atvestajiem sarkanajiem žīdiem. Tāpat, pārsteidzoša ir Kanadas preses krietnas daļas visai labvēlīgā un plašā izkrastīšanās par šīm demonstrācijām un sapulcēm.

Kad pirms pāris gadiem ASV augstskolās sāka gluži kā sēnes pēc lietus parādīties „Komitejas sarkanās ķīnas atzīšanai", tad kādam Nujorkas žurnālistam Šulcam, kuŗš pats uzdevās par studentu, izdevās noskaidrot, ka visas šīs komitejas, subsidē Chruščeva draugs „sarkanais miljonārs" Sairuss Itons. Ir daudzi norādījumi, ka arī Kanadā līdzekļi šīm akcijām nāk no līdzīgiem avotiem, kas ietekmē arī daļu vietējās preses.

Atliek tikai jautāt, cik ilgi Kanadas pretkomūnistu un vispār visas ieceļotāju organizācijas vēl snaudīs un ļaus šo zemi „mierīgā ceļā pārvērst par Maskavas vasaļvalsti?

Latviešiem pirmiem vajadzētu attapties, sakārtoties cīņai un uzsākt spēcīgu pretuzbrukumu, jo skaidrs, ka mūsu dzimtenes liktenis šoreiz vairs neizšķirsies pie Ventas un Daugavas, bet gan, varbūt, Sv. Labrenča, Hadsona upes un Kanadas ezeru krastos.

Tādēļ — veidosim Latvijas frontes iecirkni šeit!

Alberts Kalniņš

LATVIJAS TIESAI VELTĪTS MŪŽS

Senātors Jānis Voldemārs Bolodis 1960. gada 25. decembrī organizāciju pārstāvju un tuvāko draugu pulkā Mineapolē savā ģimenes mājā atskatījās uz 70 nodzīvotiem mūža gadiem.

Balodis dzimis 1890. gada 13. decembrī (p. vecā stila) Daugavpils apriņķī, Ungurmuižas (vēlāk Medņu) pagasta Rubenos. 1909. gadā beidzis Rīgas Nikolaja ģimnaziju un 1915. gada pavasarī Tērbatas universitātes juridisko fakultāti. Tūlīņ pēc universitātes absolvēšanas Balodi iesauca Krievijas armijā, no kuŗas demobilizējās 1918. gada martā. Pēc neatkarīgās Latvijas proklamēšanas un Latvijas tiesu nodibināšanās Balodis 1919. gada 23. jūnijā iestājās Rīgas Apgabaltiesā par tiesamatu kandidātu, un jau tā paša gada 13. septembrī viņam uzdeva veikt prokurora biedra pienākumus pie Rīgas Apgabaltiesas. 19.9. gada 17. decembrī Balodi iecēla par Rīgas Apgabaltiesas prokurātūras vadītāju, bet 1921. gada 28. janvārī uz kādu laiku viņu komandēja uz Liepāju vadīt Liepājas Apgabaltiesas prokurātoru.

1922. gada 10. martā Ministru kabinets iecēla Balodi par Rīgas Apgabaltiesas locekli. Šinī amatā viņš darbojās līdz 1923. gada aprīlim, kad tika iecelts par Latvijas Tiesu palātas locekli. 1928. gada 29. jūnijā Balodi iecēla par senātoru, un šinī amatā viņš darbojās nepārtraukti līdz pat 1940. gadam, kad bolševiku okupācijas vara likvidēja Latvijas tiesu iestādes.

Līdztekus savam tiešajam tiesneša darbam Senātā Balodis bija arī loceklis Senāta augstākajā disciplinārtiesā, darbojās Latvijas Sodu likuma izstrādāšanas komisijā pie Tieslietu ministrijas. Balodim pieder arī vairāki apcerējumi par krimināltiesiskiem jautājumiem, kas publicēti Tieslietu ministrijas Vēstnesī. Par nopelniem Latvijas tiesu sistēmas izveidošanā un par darbību tiesu resorā Balodis apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

1944. gada rudenī, kad bolševiki no jauna tuvojās Latvijai, Balodis emigrēja uz Vāciju, un tur pēdējos trimdas gados bija juridiskais padomnieks IRO galvenajā mītnē Ansbachā, Bavārijā.

1951. gada janvārī Balodis ar dzīvesbiedri emigrēja uz ASV un no 1951. gada februāra dzīvo Mineapolē, visu laiku darbodamies arī Mineapoles un St. Paulas latviešu ev. - lut. draudzes padomē.

Jubilārs ir studentu vienības „Atauga" vecbiedrs un Mineapoles Latviešu akadēmiskās kopas biedrs.

Novēlēsim šim ļoti klusajam, humānajam un saticīgajam latviešu trimdas saimes loceklim vēl ilgus gadus darboties savu tautiešu pulkā.

E. T.

Rosīga skolu jaunatne Minsterē

NOVIETNES EGLĪTE UN DRĀMAS „SESTDIENAS VAKARS" UZVEDUMS

Minsteres latviešī 20. decembrī pulcējās kuplā skaitā eglītes vakarā. Svētbrīdi vadīja māc. R. Bērziņš un klātesošos dziļā meditācijā aizveda dzimtenē un Betlēmē. Svētbrīdi un programmu kuplināja ģimnazijas koris skolotājas A. Alužānes vadībā. Ģimnazijas koris pirmuzvedumā atskaņoja dzejnieka P. Aigara sacerēto un komponista A. Jēruma komponēto Minsteres latviešu ģimnazijai veltīto dziesmu, ko klausītāji uzņēma ar skaļiem aplausiem. Vēl priekšnesumu daļā pie eglītes daži skolēni deva klavieru solo un deklamāciju priekšnesumus. Sekoja svētku vecīša ierašanās.

Skaists eglītes vakara beigu cēliens bija ģimnazijas ceturtās klases sagatavots Blaumaņa drāmas „Sestdienas vakars" uzvedums. Jau otru gadu skolotāja O. Trauciņa ar savu klasi sagatavo kādu mūsu rakstnieka gabalu. Skolotāja pastāsta, ka skolēni paši ļoti labprāt darbojoties līdz un ar entuziasmu brīvajās stundās sagatavojot savas lomas. Darbu lasīšana skolā neatstājot tik lielu iespaidu, kā pašu sagatavots uzvedums ar visām personām paliekot neizdzēšamā atmiņā. Protams, vairāk par vienu darbu gadā esot grūti uzvest, bet jau šī darbošanās par sevi skolēnos radot zināmas garīgas tiekšmes un rosmi pašplūsmei gara dzīvē.

Uzvedums bija labi sagatavots un jaunie aktieri piemēroti lomām. Skolotājas O. Trauciņas vadībā klases trupa bija izveidota par teicamiem tēlotājiem. Loti labu iejūtu un dikciju rādīja skolnieks V. Valdmanis Bungatiņa lomā, to tiešām labāk grūti parādīt jaunam aktierim. Labi tēloja arī M. Krastiņa (Made — saimniece) un Dz. Silarāja (Marenīca — saimnieces meita), bet abas varēja justies mazliet drošāk pašu mājās. V. Bajāre Pupiņas lomā rādīja labu iejūtu, bet kustības bija samērā jaunavīgas. Abi puiši A. Puliņš (Pieters) un M. Kolbergs (Lauris) labi saņēmēja un izrunājās, bet tomēr palika izmanāms ģimnazista „šarms" un nevis īsta lauku puišu valoda. Protams, katrs sākums grūts — iesācējam nav viegli arī uz skatuves dēļiem, bet uzcītīgs darbs ved pie panākumiem. To apliecināja šis Minsteres latviešu ģimnazijas ceturtās klases skolēnu sagatavotais uzvedums.

Arī šajā ziņā mūsu skolai varētu būt svētīga loma — ieinteresējot un sagatavojot teātra mākslas pašdarbībai. Tas taču dzimtenē bija tāpat — skolās modās pirmā dzirksts, kas dažu aizrāva uz skatuves. Varētu apsveikt, ja arī kāda cita klase uzņemtu sacensību ar skolotājas Trauciņas klasi, jo tad darba prieks būtu vēl lielāks.

-gis.

Savienotas VALSTIS

NUJORKĀ

Nujorkas Latviešu biedrība atzīmēs savu 68 gadu pastāvēšanu 21. janvārī Yorkville Temple lielajā zālē. Priekšnesumos uzstāsies S. Prince un J. Klīmanis, pie klavierēm — A. Dzirkalne - Cenne.

ČIKAGĀ

● Illinojas ģ osības departamenta inspektors Hugo Atoms pēc nostrādātiem 6 mēnešiem ieguvis civildienesta permanento sava ranga statusu un uz 2 nedēļām tiek komandēts uz Vašingtonu, D.C., kur viņš apmeklēs intensīvus ASV Federālās valdības narkotisko aģentū skolas kursus. Šais kursos bez amerikāņiem mācās arī speciāli izraudzīti sabiedroto valstu kursanti — policijas virsnieki un slepenā dienesta vadītāji.

Pēc atgriešanās H. Atoms kopā ar izdevēju Alfrēdu Kalnāju čikāgā atvērs arī notāra un dokumentu tulkošanas biroju.

ROČESTRĀ, N. Y.

● Sakarā ar Ziemassvētku kauju atceri DV apvienība Ročestrā 7. janvārī Mt. Hope kapsētā pie Latvijas atbrīvotāju kapu kopiņām nolikš vainagu un māc. T. Ziraks noturēs kritušo varoņu piemiņas svētbrīdi.

Uz svētbrīža vietu kopīgais brauciens sāksies no Miera baznīcas pēc dievkalpojuma, kuŗš sāksies plkst. 4 p. p.

Vēlā vakara laika dēļ kapsētā ielaidīs tikai kopīgu grupu. Tā ielaidīs tikai lūgti sapulcēties pie Miera baznīcas kopīgam braucienam un pēc iespējas paņemt līdzi arī tos tautiešus, kuŗiem nav savu spēkratu.

KOLORĀDO SPRINGĀ, COLO.

● Tautiešu palīdzībai izsūtījumā Latviešu biedrības un draudzes valdes locekļi 18. novembra ietvaros savākuši $201,-. No apruŗes fonda LB

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

PIKANTAS PASTĒTES (PAIJAS

Pastētes var cept dažādās formās. Tās ir gan baltas, nerūsējoša materiāla, gan arī māla — ugunsdrošas. Pastētes, kuras domātas pasniegt aukstas, var likt formās, no kurām pastēti var viegli izņemt laukā. Siltās pastētes pasniedz galdā ar visu formu, tai apliekot apkārt servjeti.

Pastētēm lieto kā sviesta, tā irdeno miklu. Sviestam vajaga būt aukstam, svaigam un nesālītam. Kā sviesta, tā irdenās miklas sagatavošanai jānotiek aukstā vietā. Sviesta miklu var pagatavot dažas dienas iepriekš un līdz lietošanai turēt ledus skapī.

Pastētes jācep pietiekami karstā krāsnī. Ja tās no virsas sāk kļūt brūnas, pārklāj ar pergamenta papīru. Pastēti sagatavojot, jāraugās, lai sula nesūcas uz virsu. Sviesta miklu nedrīkst likt uz slapjuma. Sagatavotai pastētei uzlikt sausas gaļas šķēlītes un tad pārklāj sviesta miklu.

Par sviesta miklas un irdenās miklas gatavošanu jau ir rakstīts agrāk. Bet sviesta mīklu var arī gatavot ar skābu krējumu. Saputo ½ mārc. sviesta, pieliek vienu mazo pudeli skāba krējuma un tik miltu, kā var izveltnēt. Mīkla nedrīkst būt cieta. Šādu mīklu var arī izlietot parastām pastētēm, pīrāgiem, augļu pastētēm (paijām) un arī augļu kūkām.

Aukstās pastētes var arī pasniegt aukstā galdā, bet pēc to izcepšanas pastēte nav vairs liekama ledusskapī.

AUKSTĀ AKNAS PASTĒTE

Teļa aknas sagriež šķēlītēs un apcep uz pannas no abām pusēm sviestā brūnas, bet tā, lai iekšā tās paliek vēl jēlas. Dienu iepriekš novāra 1½ mārc. cūkas gaļas. Tad aknas un cūkas gaļu izmaļ caur gaļas mašīnu 2 reizes, pieliek ¼ mārc. sviesta, kurā izsautēti 2 vidēja lieluma smalki sarīvēti sīpoli, pielej vienu tasi cūkas gaļas buljona, pieliek 1 kafijas tasi rīvmaizes, sāli pēc garšas, 4 sakultas olas, 1 kafijas tasi cepeša mērces, 1 ēd. kar. skāba krējuma, 1 tējkar. cukura un pi-parus pēc garšas. Pusi no šīs masas lieliek sagatavotā formā. Tad sagriež šķēlēs ceptu teļa gaļu vai arī putnu un saliek uz aknām, tad atkal kārtu aknu. Saliek virsū strēmelītēs sagrieztu žāvētu speķi, pārklāj ar sviesta vai irdeno mīklu un cep straujā karstumā līdz vienai stundai. Šo pastēti var cept, ja vēlas, arī bez mīklas virsas, klāt pasniedz majonēzes mērci.

VISTAS PASTĒTE

Notīrītas un iztīrītas 2 vistas sadala glītos gabaliņos, uzlej ūdeni, pieliek sāli, piparus, 1 lauru lapu un izvāra pusmīkstu. Pastēšu formu iziež ar sviestu un izkaisa ar rīvmaizi. Novāra 1 mārc. kastaņu un notīra, sagriež ½ mārc. žāvēta šķiņķa strēmelītēs, novāra ½ mārc. desas un sagriež šķēlītēs. Tad sagatavo 1½ mārc. vērša gaļas (samaltu), pieliek 1 olu, 2 pienā izmērcētas baltmaizes šķēles, 1 ēd. kar. skāba krējuma, ½ ēd. kar. izkausēta sviesta, pieliek sāli un piparus pēc garšas, samīca un izveido mazas apaļas bumbiņas un vāra vieglā sāls ūdenī 5 minūtes. Desu šķēlītes un novārītās bumbiņas apcep sviestā.

Vistas gaļu nopērn no kauliem un sagriež plānās šķēlēs. Visas piedevas izņem, vistas gaļu sakārto kārtām sagatavotā formā. Tad pamaisa 1 ēd. kar. sviesta ar vienu ēd. kar. miltu, pieliek 1 tējkar. kāperu un ¾ kv. vistas buljona, 10 novārītus un sagrieztus šampiņonus un 2 vīna glāzes baltvīna, 1 citrona sulu, samaisa un pārlej sakārtojumam. Virsū uzliek sagrieztas vistas gaļas šķēles un pārliek ar sviesta miklu, pārziež ar sakultu olu un cep vidēji karstā krāsnī gatavu.

VĒŽU PASTĒTE

Novāra 2 lielus jūras vēžus sālsūdenī un izloba no čaulām. Čaulas smalki sagrūž un ar mazliet ūdens un ¼ mārc. sviesta labi savāra. Sarkanās putas, kas vārot rodas nosmalsta un izmanto mērcei. Izvāra mikstas sāls ūdenī 2 mārc. teļa pienes, sagriež šķēlītēs un apsautē sviestā, pielejot mazliet buljona, pieliekot dažus sagrieztus svaigus šampiņonus. Tad sagatavo 2 mārc. samaltas vērša gaļas ar 1 ēd. kar. izkausēta sviesta, 2 šķēlēm pienā izmērcētas baltmaizes, 3 ēd. kar. skāba krējuma, 3 olām. Labi samaisa un pusi iepilda ar sviestu iezieštā un rīvmaizi izkaisītā formā, tad liek kārtu pieņu, notīrītu vēža gaļu, mazas sviesta piciņas. Pēc tam uzliek otru pusi vērša gaļas un pārklāj ar sviesta miklu, pārziež ar sakultu olu. Cep mēreni karstā krāsnī. Piepastētes dod klāt atsevišķā traukā vēža mērci.

ZIVJU PASTĒTE

Notīritu lasi vai līdaku sagriež gabaliņos un izloba kaulus. Tad iezieš formu ar sviestu, izkaisa ar rīvmaizi un pamatā ieliek sviesta piciņas, skābu krējumu un virsū liek zivs šķēlītes, pārkaisa sāli, sarīvētu sieru, mazliet piparus, tad atkal uzliek sviesta piciņas, skābu krējumu un zivis, tā atkārto kāmēr forma ir ¾ pilna. Pārlej 1 kafijas tasi buljona, pārklāj ar sviesta miklu un tad cep mēreni karstā krāsnī, kāmēr zivs miksta un pastēte kļuvusi skaisti brūna. Gāršīga ir pastēte, ja starp zivīm liek novārītus kastaņus un sagrieztu vēža gaļu.

JĒRA GAĻAS PASTĒTE

Sadala 3 mārc. jēra gaļas gabalu, izkausē katliņā 1 ēd. kar. sviesta, ieliek gaļu un apmaisot cep ½ stundu. Tad pieiej pamazām ½ kv. vērdoša buljona un sautē gaļu mīkstu. Tad sagatavo 1 mārc. maltu vērša gaļu ar 1 olu, ½ ēd. kar. izkausēta sviesta, ½ ēd. kar. skāba krējuma, 2 pienā izmērcētas baltmaizes šķēles, sāli un piparus pēc garšas, izveido mazas frikadeles un novāra sāls ūdenī. Tad liek sagatavotā formā vienu kārtu jēra gaļas, uz tās frikadeles, tad novārītus un notīrītus kartupeļus, gabaliņos sagrieztas desiņas, atkal jēra gaļu, uz tās žāvētu, strēmelēs sagrieztu šķiņķi. Pie mērces pieliej 1 vīna glāzi vīna, pieliek 1 citrona sulu. Sasautē katliņā 1 ēd. kar. sviesta ar 1 ēd. kar. miltu brūnu un pievieno mērcei, pieliek 1 tēj. kar. kāperus, ja-žus sagrieztus šampiņonus, visu vēl reiz uzvāra un pārlej pār formas saturu. Tad pārliek frikadeļu kārtu. Vispēdīgi pārklāj ar sviesta miklu, pārzie ar sakultu olu un cep pastēti karstā krāsnī.

ŠĶIŅĶA PASTĒTE

Izkausē ½ mārc. sviesta, izsautē sviestā 2 vidēja lieluma smalki sakapātus sīpolus, pieliek 2 ēd. kar. miltu un sabrūnina, tad pamazām pielej ½ kv. salda krējuma un, stīpri maisot, uzvāra. Formu iezieš ar sviestu, izkaisa ar rīvmaizi, ieliek formā vienu kārtu novārītus un šķēlēs sagrieztus kartupeļus, pārlej mazliet atdzīsušā krējuma mērces, pārliek ar cieti novārītiem un sakapātiem olu dzeltenumiem, sakapātu šķiņķi, pārkaisa ar sarīvētu pamersansieru, tad atkal uzliek kārtu kartupeļu un t. t., līdz forma ¾ pilna. Tad pārlej atlikušo mērci un pēdējo kārtu pārliek ar sagrieztām kartupeļu šķēlēm. Pārklāj ar sviesta miklu, pārziež ar olu un cep pastēti karstā krāsnī.

SKĀBU KĀPOSTU PASTĒTE

Ieliek iepriekš sagatavotā formā vienu kārtu izsautētu kāpostu. Uz tās uzliek kārtu vērša gaļas cepeša atlieku, pārlej mazliet cepeša mērces, tad uzliec otru kārtu kāpostu, kārtu novārītu desiņu un t. t., kāmēr forma pilna. Virsu pārklāj ar sviesta miklu. Liek cepešķrāsnī un cep vidējā karstumā ¾ stundas.

AUKSTA ZOSU AKNU PASTĒTE STRASBURGAS GAUMĒ

Kādreiz Strasburgas zosu aknu pastētes bija ļoti slavenas, bet tagad, kad ir daudz dažādu pastēšu sagatavojumu veidi, tā tiek gatavota mazāk.

Zosu aknu pastētei ņem 2 zosu aknas. Izgriež žulti, tad labi nomazgā, iespeķo ar sagrieztiem šampiņoniem. Var lietot arī trifeļus. Pārkaisa ar sāli un pipariem, pārsedz un noliek līdz sagatavo pārējo masu.

Ņem 2 mārc. cūkas ribas gabala un 2 mārc. laba speķa, to 2 reizes izlaiž cauri gaļas mašīnai, pieliek sāli, piparus un mazliet muskātu, 15 sviestā izsautētas un sakapātas baraviciņas vai šampiņonus, pielej 2 glāzītes ruma un labi izmaisa. Izklāj formu ar plānām speķa šķēlēm un uzliek plānu kārtu sagatavotās farses, tad liek plakani pārgrieztas zosu aknas un gliti sagrieztus šampiņonus, tad atkal farsi, aknas un šampiņonus un beidzot pārklāj ar speķa šķēlēm, uzliek vāku un liek mēreni karstā krāsnī lēni cept. Kad pastēte gatava, tad noņem no virsas speķa šķēles un pārlej ar glāzi sakarsēta Madeiras vīna, uzliek speķa šķēles atpakaļ un noliek vēsumā ar visu formu. Pasniedzot galdā, sagriež glītās šķēlēs.

Ja pastēti grib ilgāku laiku uzglabāt, tad atdzisušai pastēti pārlej izkausētus cūku taukus, uzliek pergamenta papīru un pārsien ar staniola papīru, lai gaiss netiek klāt. Tā pastēti var uzglabāt ilgāku laiku.

TIBETIEŠI ŠVEICĒ

Nesen no Indijas uz Cīrihi atlidojuši pirmie septiņi tibetiešu bēgļi — bērni, kuri pagaidām dzīvos un mācīsies Trogenas Pestalocija ciemā. Septiņi līdz desmit gadu vecie tibetieši saņemšot tāļu izglītību, lai gadījumā, ja viņi nekad nevarētu atgriezties no komūnisma brīvajā Tibetā, tie būtu sagatavoti pastāvīgai dzīvei Šveicē. Cik zināms, šveicieši plāno uzņemt lielāku skaitu Tibetas bēgļu, kuri Indijā tagad dzīvo neapskaužamos apstākļos, jo Šveicē esot daudzas reti apdzīvotas Alpu ielejas, kuŗās tibetieši varētu justies kā mājās. Ir plāni pat par Tibetas budistu mūku klostera celšanu Alpos. Vai šie plāni reālizēsies, par to ir dalīti uzskati.

LATVIJAS AMERIKA

pārstāvis

KLĪVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Spekulantu paradīze

„Pa tirgu iet spēkavīrs un sauc: — Avīzes, avīzes! Pusrubļis gabalā, par rubli pāris! Dārgi? Bet es nespiežu! Negribat, nepērkat.

Cilvēki negrib, bet pērk: ne katrs iedrošināsies nest no tirgus mājās bez iesaiņojamā papīra gaļu vai siļķi." („Krokodil" 20. IX 60.).

✲

„Dagdas rajona kolchozs „Svoboda". Semjonam Romanovam un Nikoforam Ivanovam tikai 50 simtdaļas ha zemes, kas visa apstādīta ar gurķiem:

— Savācām agros gurķīšus un uz Ļeņingradu, kur červonecs kilogrammā, vai pat vairāk. Pēc tam āboli. No savām ābelēm daudz nevar iegūt, bet pie kaimiņiem vienu otru tonnu var nopirkt. Te rubīs, bet Ļeņingradā pa 10. Skaties — kabata par mazu, jāņem naudai maiss.

✲

Kolchoza komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre Valentīne Alzāne — pirmā dikdiene: izstrādājusi tikai 19 dienas, bet bieži redzama Ļeņingradas tirgos, kur tirgo ar gurķiem, nonēmusi komjaunatnes zīmīti.

Kolchoza pr-js Korsunuks dod tāliem braucieniem automašīnas, jo spekulants labi samaksā: par vienu braucienu uz Ļeņingradu dod vairāk nekā 2.000 rubļu . . ." („Sovetskaja Molodež" 5. X 60.).

✲

„Milicija aizturēja Bertu Stengeli tanī brīdī, kad viņa iekrāva autotaksī dažus kg puķu kāpostu un maisu ar burkāniem un sīpoliem, komandējot šoferim: Uz Vidzemes tirgu! — B. Š. taisnojās: Kāposti ir mani, te neviens nepērk, gribu aizvest uz citu tirgu. Bet nezinu, kur gadījušies burkāni un sīpoli. — Viņa vicināja izziņu, ka samaksājusi īri par dārziņu.

✲

Kolchozu tirdzniecības galdus aizņēmušas Centrālajā kolchozu tirgū vecenītes, kas tirgo ar visu: pupiņām, magonēm, apiņiem, stērķeli. Katrai ir izziņa, ka samaksāta īre par zemes gabaliņu. Pamazām viņas pērk un pārdod. Kriminālkodekā nav paredzēts sods par šīko spekulāciju.

✲

Ja Latpotrebsojuza komisijas darbs būtu labāk noorganizēts, tad ceļš viltus kolchozniekiem būtu slēgts. — Antonina Jonase pārstāv 2 kolchozus — Lāčplēsi un Mičurinu. Ogres rajona kolchozam Lāčplēsis ir pat 3 pārdevējas, kas nav kolchoza biedres, bet dzīvo Rīgā. Lietuvas Artojas kolchoza graudus pārdod rīdziniece Lilija Gustava. Talsu rajona Talsciema kolchozs „Padomju karogs" pr-js Kārlis Dičs izdevis kādam Aleksandram Grīvam pilnvaru pārdot ražojumus, regulēt cenas pēc sava iecskata. Grīva ar sievu skaitās kolchoznieki, bet dzīvo Rīgā. Bikernieku ielā, kur ir sava mājiņa . . . Sofija Simanoviča piedāvā tirgū gan jaciņu, gan lakatiņu. Pēdējos 4 gados viņa par spekulāciju aizturēta 62 reizes! . . . " („Sov. Latvija" 2. IX 60.).

✲

„Spekulanti Daugavpilī aptiekās izpirkuši visus bērnu gumijas knupīšus par 14 kap. gabalā un pēc tam pārdevuši tirgū par 2 rub. gabalā." („Ciņa").

✲

„Sagatavotājs G. Rubins Molodečno iepirka 530 kg ābolus par 175 kap. kilogramā un tos pārdeva Rīgā par 7—10 rub. / kg. („Izvestija").

✲

„Rīgas centrālajā universālveikalā var dabūt rozes ziedus par 12 rub. gabalā: ziedlapiņas izgatavotas no zīdam līdzīgas drānas, lapas no dermatina, bet kāti no stiepules. Banāla produkcija, lai arī kas to gatavotu un lai arī no kurienes tos importētu." („Dadzis" Nr. 22.—59., 12. lpp.).

✲

„Burciņa 2. šķiras kizila ogu ievārījuma Jelgavā 45. veikalā (milicijas nodaļa turpat blakus) maksā 3 rub. 80 kap., bet 55. veikalā (ne milicijas, ne tautas tiesa tuvumā) tāda pati burciņa maksā 10 rub. 15 kap." („Dadzis" Nr. 5.—60., 7. lpp.).

✲

„Vecmilgrāvī 4 cilvēku galdnieka Reinholda Dzelmes ģimene izdod mēnesī caurmērā pārtikas produktu pirkšanai 950 rubļus." („Sov. Latvija").

Dzīvokļu īre

„1957. g. 30. janvārī Rīgas pilsētas padome pieņēma teicamu lēmumu: vasarnīcu īpašniekiem ir tiesības nemt par gultas vietu ar veļu mēbelētā istabā 180 rub. mēnesī; bez veļas un mēbelēm 100 rub. Ar to pašu lēmumu pie vasarnīcu tresta nodibināts vidū tāju birojs. — Bet viss turpinās pa vecam. Pag. sezonā vasarnīcu īpašnieki izīrēja 13.000 cilvēkiem, bet tikai apm. 1.000 izlietoja biroja palīdzību. Cik maksājušas gultas vietas — zina tikai saimnieki un īrnieki. Soči, Jaltā, ir noteiktas cietas cenas: 180—300 rubļu par gultas vietu — tur paņemtas uzskaitē visas brīvās istabas.

Zelma Karlovna Darkeviča Mellužos, Skolotāju ielā 19 — vasaras virtuve Puķu ielā 3 — īzīrē vasarā 8 telpas. D. laipna tikai tad, kad paraksta kvīti, piem., par 500 rub., ja saņem 1.000 vai 800 rub. — 2.000 rub. vietā. Fin. nodaļā lēš, ka D. pērnā sezonā saņēmusi no saviem īrniekiem 3,600 rub., bet ne 10.000 rub. — skaitiet paši. 500 rub. viņa saņēma par istabiņu, kur bija vanna. Divas 2. stāva istabas izdotas par 2.500. 10 kv m mansarda istabiņu no 9.—31. jūlijam izdeva Maskavas žurnālistei M. ar meitu par 1.000 rub. . . . " („Sovetskaja Latvija").

★

„Rīgā Sarkanās gvardes ielā (bij. Reformātu) 2./4. namā 11. namu pārvaldes sētniece Marija Soroka īzirē savu 21,37 kv. m. istabu par 400 rubļiem mēnesī Rīgas kooperatīvās skolas audzēknēm Aidai, Dzidrai, Veltai un Zigridai." („Padomju jaunatne").

✲

„Gultas vieta Dzintaros, Pētera ielā 9 A maksā 12½ rub. diennakti." („Ciņa").

✲

„Par vietu laivas uzglabāšanai piekrastē prasa privāti 300 rubļu. Pietātnes un sporta biedrības nepieņem laivas glabāšanai no pilsoņiem." („Izvestija").

✲

„Rīgas ekspreša iznomāšanas punkti Rīgas jūrmalā īzirē visu, sākot no gultas līdz ledus skapim." — Man atvaļinājums, un es braucu uz jūrmalu. Bulduros punktā vispirms palūdzu gultas rāmi un matraci. Pārzine paskatījās uz mani tā, it kā es prasītu ugunspūtnu vai pērno sniegu.

— Tad dodiet tac tu, lai gan tā ir 4 reizes dārgāka, — saku, skatoties cenu rādītājā.

— Par tac tu nav ko domāt, labāk paņemiet velosipedu un aizbrauciet uz Dzintariem, varbūt tur jums laimēsies.

Pārzine Makarovskaja: — Gultas rāmis nupat bija, ap to plēsās 5 mūsu pastāvīgie klienti. Pagaidiet, varbūt kāds aizbraucējs nodos.

Mocošā gaidīšanā pagāja visa diena. Plkst. 3 naktī atskrūvēju vienu velosipeda riteni un lieku spilvena vietā.

Aizbraucu ar velosipedu uz Jaundubultiem uz trešo iznomāšanas punktu. Te apraku pēdējo ceribu. Tac tas vai rāmja vietā mani pierumāja noīrēt radiogramofonu „Daugava". Labs līdzeklis pret bezmiegu. No rīta braucu uz Rīgu pēc savām mantām.

Sodien nodevu atpakaļ velosipēdu. Skatoties uz rēķinu, kļuvu auksts: par 1 mēneša lietošanu jāmaksā gandrīz 400 rubļu. — Tādu cenu aspiprinājusi Rīgas pilsētas padome 1954. gadā. — Apkalpošanas kombināta „Rīgas ekspress" direktors ir b. Dorofejevs." M. Gulbis. („Sov. Molodeža").

✲

„Maskviča" īrēšana 440 rubļi mēnesī un 29 kap. / km." (SL).

✲

„Naudas ražošana: Rīgas zooloģiskā dārza kamanas vizina bērnus — 3 minūtes par 1 rubli." („Pad. Jaunatne").

✲

„Dailes teātŗa pirmizrāžu abonements 25—75 rub. par 5 izrādēm."

✲

„Rīgas 3. invalīdu nams saņem apm. 500 rub. mēnesī uz katru iemītnieku Kalnciema ielā 93."

✲

„Uz katru bērnu gadā Rīgas 3. bērnu nams Kandavas ielā izdod 7.300 rub." (Radiofons).

KRASNOBAJEVS IZZOBOTS

„ . . . Nu spriedliet paši, vai basketbols ir nopietna lieta? Vai lielam priekšniekam ir laiks nonemties ar kādu tur bumbu? Nu, lūk, — nav laika. Bet viņš tomēr atrada . . . Pats biedrs Krasnobajevs, Latvijas dzelzceļa pr-ks, izdeva pavēli: iekārtot Gogoļa ielā 1 sporta namu. Vai to sporta namu neatklāja tā paša gada septembrī? Atklāja! Vai dzelzceļa pārvalde neatvēlēja šai pilij 200.000 rubļu? Atvēlēja . . . Un kur tagad esot šī pils? . . .

Nevar taču prasīt, lai veselas republikas dzelzceļa transporta vadība jau 1958. g. sākumā domātu par to, kas būs pēc gada. Galvenais, ka laikus atcerējās, un par to paldies! Vai Rīgas stacija jāceļ? Vai sporta nams traucēja rekonstrukciju? Traucēja! Kas svarīgāks — kāds tur sporta nams vai jaunā stacija? Tāpēc 1959. gada 5. aprīļa pavēle nojaukt šo nameli, šo sīko ēcīņu, bija vajadzīga un pareiza! Kas lielajai dzelzceļa saimniecībai šie 200.000 rubļiši?

Kas par to, ka dzelzceļnieki basketbolisti tagad brauc uz Juglas 44. vidusskolu trenēties, bet volejbolisti skrien uz Bišumuižu? Vai tad tā spiesta lieta? Ūjā, — negribi, nebrauc! Par to tak algu nemaksā.

Sporta biedrība „Lokomotive" maksājot milzu naudu par telpu īrēšanu. Tagad atvēlēti 670.000 rubļu jaunas sporta zāles būvei Pārdaugavā. Tur esot kāds Markovs, kas negrib atbrīvot telpas. Pirmām kārtām viņš nav viss „kāds", bet Baltijas transporta celtniecības tresta pr-ks. Otrkārt, pr-ks zina, ko dara: ne jau priekš tā ir pavēles, lai cilvēks uzreiz pārvērstos par burta vergu . . . " („Dadzis" Nr. 12.—60.).

PROFESIONĀLIE FUTBOLISTI

„ . . . Pērn Brocēnos no Kuldīgas speciāli pieaicināja 4 „Vulkāna" spēlētājus, iedeva viņiem augsti atalgotu darbu, piešķīra dzīvokļus ārpus kārtas. Viens no šiem futbolistiem — V. Šķēle — izrādījās slaists. Viņš domā, ka cilvēkam, kas prot labi dzenāt bumbu, viss piedodams, tāpēc ierodas darbā tikai tad, kad ir patika . . . Futbola elkam kombinātā upurē elementāro darba disciplīnu. Šai komandai bija spēle Saldū. Tā bija svētdiena, tomēr futbolisti neierādās darbā arī sestdien un pirmdien. — Labu komandu citādi nemaz nevar sastādīt — kombināta direktors taisnojas . . . Arodkomitejas pr-js F. Kauļmanis noskaities par karikatūru un pantu „Krokodili":

Šeit jūs redzat vīru skaistu,
Sportistu un lielu slaistu,
Baklāš tas no darba melna,
Citi lai šim maizi pelna . . .

Tie, kam jāteic stingri vārdi,
Kasa pakausi un bārdu:
— Futbols — tā ir tāda lieta, —
Kur ir šādiem slaistiem vieta.
(„Ciņa").

LATVIJAS AMERIKA

pārstāvis

ST. KATARINES

H. Greble, 85 Maple St. St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Sievišķība

Padomijā nav cieņa

Angļu eksperts laulību lietās Dr. D. Mēss apcejojis Padomju Savienību, lai iepazītos ar krievu tautu no romantiskās puses. Viņš gribēja noskaidrot krievu ieskatus un izturēšanos attiecībā pret laulību, mīlestību, seksu; pie tam viņš konstatējis, ka krievi esot ļoti romantiska tauta, tomēr šinī ziņā tā stipri atšķiroties no rietumu tautām. Krieviem neesot savas Merilinas Monro vai Brigites Bardo, lai gan pievilcīgu sieviešu neesot trūkums. Un kā piemēru viņš parāda savā rakstā angļu žurnālā „Today" latviešu kino aktrisi Dzidru Ritenbergu, tomēr nenorādot, ka tā ir latviete.

Dr. Mēss novērojumi ir diezgan pretrunīgi. No vienas puses viņš atzīst, ka krievu tautai kautrība ir sveša. Piem., jūrmalā tie izģērbjoties nekautrējoties, vilcienos guļamvagonos guļamvietas sievietēm un vīriešiem ir kopīgas. No otras puses, viņš novērojis, ka krievi esot puritāniski dzimumu attiecībās. Komūnisti viņam to izskaidrojuši ar to, ka viņi esot aizņemti, lai radītu jaunu sociālo iekārtu, un tāpēc nevarot nodoties personīgiem priekiem. Dr. Mēss atzīst, ka dzīves apstākļi Padomju Savienībā ir tādi, kas neatļauj nodoties romantikai. Lielā saspiestībā dzīvokļos nedod iespēju palikt divātā. Tas pats ir parkos. Ļoti nedaudziem ir auto. Laulības pārkāpšana notiekot reti, jo šauro dzīves apstākļu dēļ nevarot atrast izdevību. Padomju pilsoņu dzīves romantiskā puse esot paklauta kollektīvai sistēmai, tāpat kā viss cits.

Kā redzams, angļu profesora novērojumi lielā mērā dibinās uz to, ko tam stāstījuši paši krievi un, protams, ka neviens krievs neuzdrošinās ārzemniekam stāstīt kaut ko negatīvu. Ja Dr. Mēss tomēr gribētu papētīt krievu izturēšanos pret sievieti, tad tam būtu ieteicams iepazities ar briesmu darbiem, ko krievu karaviīri pastrādājuši okupētajās zemēs.

---

republikas dzelzceļa transporta vadība jau 1958. g. sākumā domātu par to, kas būs pēc gada. Galvenais, ka laikus atcerējās, un par to paldies! Vai Rīgas stacija jāceļ? Vai sporta nams traucēja rekonstrukciju? Traucēja! Kas svarīgāks — kāds tur sporta nams vai jaunā stacija? Tāpēc 1959. gada 5. aprīļa pavēle nojaukt šo nameli, šo sīko ēcīņu, bija vajadzīga un pareiza! Kas lielajai dzelzceļa saimniecībai šie 200.000 rubļiši?

Kas par to, ka dzelzceļnieki basketbolisti tagad brauc uz Juglas 44. vidusskolu trenēties, bet volejbolisti skrien uz Bišumuižu? Vai tad tā spiesta lieta? Ūjā, — negribi, nebrauc! Par to tak algu nemaksā.

Sporta biedrība „Lokomotive" maksājot milzu naudu par telpu īrēšanu. Tagad atvēlēti 670.000 rubļu jaunas sporta zāles būvei Pārdaugavā. Tur esot kāds Markovs, kas negrib atbrīvot telpas. Pirmām kārtām viņš nav viss „kāds", bet Baltijas transporta celtniecības tresta pr-ks. Otrkārt, pr-ks zina, ko dara: ne jau priekš tā ir pavēles, lai cilvēks uzreiz pārvērstos par burta vergu . . . " („Dadzis" Nr. 12.—60.).

✝

Mans tēvocis

PĒTERIS RIEKSTIŅŠ,

Ļaudonas pagasta Ķepšu māju saimnieks, dzimis 1875. gada 25. novembrī, miris 1960. gada 19. novembrī. Apbēdīts Ļaudonas pareizticīgo kapsētā.

Par viņu skumst:

PIEDERĪGIE BRĪVAJĀ PASAULĒ un DZIMTENĒ.

HAMILTONĀ

O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET ST., dabūjami atsevišķi

LATVIJAS AMERIKĀ

numuri.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

kā arī dabūjami BEZMAKSAS Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar OV STOCKHOLMAS NODALU, BOX 220, STOCKHOLM. Adrese apgāds

DV GRĀMATNICA PIEDĀVĀ SKAŅU PLATES

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsas dancinājā. Enģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norvilja — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudenī.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.

1004 B. PIEKALNIETIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Saņņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norvilja — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuljaks.

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Rušēvics un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ad. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega pūķe. J. Ivanova — Arāja ticība. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGAS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausis rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. K. Lidaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Preludе D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAURU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki, Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norvilja — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.

1022* LĪGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngaiļis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja ligaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM $ $2.60

1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.
1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozolīti zemzarīti; Aijā Ancit. J. Ķepīša — Div plaviņas; Tek saulīte.
1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.
1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To mīlestības spēku sveicu. Cik varena ir pasaul's telpa. Dievs, sargi mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

DĀVAN

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀ
- K

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURO

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā.

VISJAUNĀKAIS IZDEVU

VELTAS TOMAS

SONETU IZLASE

MŪŽIGĀ SPĒLE

DAIŅA MIEZĀJA mākslinieciskā ietērpā.

Saturā: filozofiskas pārdomas par mūžības ja miem; krāšņi uzburtas dzimtenes un Kanad bas ainavas; mūsu tautas un zemes neseno ciņu p aptveroša patriotiskā dzeja; ari dzejnieces raksturīgās, dziļi pārdz mīlestības temas.

Šī jaukā grāmata dabūjama lielākajās grāmatnīcā galvenajā pārstāvniecībā

DAUGAVAS VANAG GRĀMATNĪCĀ,

123 Huron St., To

Trešdien, 1961. gada 4. janvāri, 1. n-rs.

Mans tēvocis
IS RIEKSTIŅŠ,
a Ķepšu māju saimnieks, dzimis
vembrī, miris 1960. gada 19. no-
s Ļaudonas pareizticīgo kapsētā.
ar viņu skumst:
RĪGIE BRĪVAJĀ PASAULĒ
un DZIMTENĒ.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
kā arī dabūjami BEZMAKSAS Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU. BOX 220. STOCKHOLM.
Ā apgāds

MATNICA
DĀVĀ
ŅU PLATES
eviešu kvartets 45 RPM $2.00
rais pāris. Brālīts māsas dancinâja. Ep-
Ķekatu dancis.
ubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norvila — Vasara; Noriet saule va-
n, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa —
koris 33 RPM $5.00
Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļ-
Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz
E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu,
na — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E.
ēdības.
S, bass 45 RPM $2.00
ie. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B.
ne; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam
ubultkvartets 45 RPM $2.00
āz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes;
ann — Tuljaks.
ubultkvartets 45 RPM $2.00
kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vīto-
ROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
Kurzemes karelvis. J. Vītola kantāte —
. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa —
ngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
cs un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ad.
TRIO 33 RPM 6.00
choliskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa
— 3 latviešu tautas dziesmas. L. van
B flat major.
atviešu valodā!
rs 33 RPM $5.00
iesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe.
ība. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A.
es. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa —
a — Tev.
ZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
koru Dziesmu diena Čikāgā.
kaņojums!
s rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds.
s uz debess mājām. J. S. Bacha — Pre-
od — Debesu miers; Oratorija Nāve un
TV. TAURU ORĶ. 45 RPM $2.00
t vējiņi. Seši mazi bundzenieki. Tautas
LNA un J. KĻAVIŅS 45 RPM $2.00
n. A. Žilinska — Karogs.
SMAS — E. REINVALDE, sopr.
— 45 RPM $2.00
; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis
— Man' māmiņa tā glabāja; Man devi-
TRIO 33 RPM $6.00
ets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis.
J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa
edoņa — Svitā „Sena Teika".
ubultkvartets 33 RPM $6.00
zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies
Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa —
V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk,
— Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimte-
a — Karš.
oris DAINA 33 RPM $6.00
o dziesmu virkne. E. Melngaiļa — Jo
V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Frei-
ūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' pra-
edātāja ligaviņa.
ou studijas DAINA orķestra
45 RPM $ $2.40

ņa.
SMAS Nr. 2 —
BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
s', mežu gali; Ozoliti zemzariti; Aijā
iv plaviņas; Tek saulīte.
rs 45 RPM $2.00
mtene; Pavasars.
dubultkv. KALVIS. 45 RPM $6.00
stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk ple
grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pa-
Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, mo-
stāv. To milestības spēku sveicu. Cik
e, Dievs, sargi mūsu tēvu zemi. Cēli
i

DĀVANĀM
• JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
• KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
• ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
• KERAMIKA.
DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

VISJAUNĀKAIS IZDEVUMS
VELTAS TOMAS
SONETU IZLASE
MŪŽĪGĀ SPĒLE
DAIŅA MIEZĀJA māksliniecisķā ietērpā.
Saturā: filozofiskas pārdomas par mūžības jautājumiem; krāšņi uzburtas dzimtenes un Kanadas dabas ainavas; mūsu tautas un zemes neseno ciņu pagātni aptveroša patriotiskā dzeja; arī dzejnieces raksturīgās, dziļi pārdzīvotās mīlestības tēmas.
Šī jaukā grāmata dabūjama lielākajās grāmatnīcās vai galvenajā pārstāvniecībā
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., CANADA.
Dariet prieku saviem tuviniekiem un draugiem!
V. Tomas Mūžīgā spēle. Cena $2.95.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnicās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un venerisķās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZĶĀRTO PĒC PIEDERĪGO VĒLĒŠANĀS. F. Cook — vad.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
• LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
• VIZĪTKARTES,
• DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
• KONCERTU PROGRAMMAS,
• SARĪKOJUMU BIĻETES,
• PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
• GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
• VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 3-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto.
WA 1-3924

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403, College un Spadina ielas stūrī). Tel. birojā — WA 2-6711, WA 2-6112, TORONTO.

TAUTIEŠI,
turpmāk nav tu iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.
NAUDU pārsūtām ar gaisa pasta palīdzību to saņēmēju visātrākā laikā
IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

DĀMU FRIZIERSALONS „VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
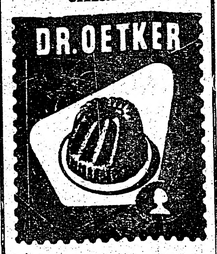

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI. 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

AVON
kosmētikas nozare ir labs ienākuma avots dāmām.
Darbs četras vai vairāk stundas dienā. Jāprot angļu valoda.
Zvanīt WA 5-4255, TORONTO.

ILMA'S
Beauty Salon,
119½ Carlton St.,
Toronto.
DĀMU FRIZIERSALONS
atvērts no pl. 9 rītā — 7 vakarā.

Beach rajonā
IZĪRĒJAMAS
3 istabas un virtuve kopā vai atsevišķi ar vai bez mēbelēm.
Zvanīt OX 9-8184, TORONTO.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

LOSANDŽELOSĀ DIENVIDKALIFORNIJĀ

Draudzes Ziemassvētku eglītes vakars pārcelts uz svētdienu, 7. janvāri, plkst. 5,30 vakarā.

DETROITĀ

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

8. janvāri, plkst. 2.00 p. p. Zvaigznes dienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Marka lut. baznīcā, 1045 E. Grand Blvd., kopīgi ar Kristus draudzi sakarā ar Ev.-lut. latviešu draudžu apvienības pirmo sēdi Detroitā. Piedalās: prof. Dr. K. Kundziņš, mācītāji — A. Veinbergs, P. Nesaule, A. Ozols, A. Ernstsons, prāv. A. Skrodelis un māc. V. Liventāls. Ērģelniece E. Aldone.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Trešdien, 4. janvāri, pl. 7 vakarā Bībeles stunda.

Piektdien, 6. janvāri, pl. 8 vak. Zvaigznes dienas dievkalpojums.

Svētdien, 8. janvāri, pl. 10 bērnu dievkalpojums un svētdienas skola; pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma apakšējā zālē sarīkojums veciem ļaudīm un draudzes darbiniekiem. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420

Sv. Pāvila draudze, 1644 So., 11th Ave., Maivudā.

Dievkalpojumi ik svētdienu, plkst. 11-os. Svētdienas skola ik svētdienu; sākas plkst. 9,30.

Kalamazū Sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S - 7th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W., Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave., Belwood. Ill.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcē mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S., Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1,30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 8. janvāri, pl. 11 rītā dievkalpojums.

Svētdienas skola atsāks mācības 8. janvārī.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

8. janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

15 janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

22. janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Jāņa baznīcā. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 351 Danforth Ave.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 269 E., 38th St., Hamilton, Ont. Tel. FULton 3-1182.

Hamiltonā, latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Piektdien, 6. janvārī, plkst. 7-os vakarā draudzes darbinieku ēgiltes baznīcas apakšējās telpās.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SV. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē 8. janvārī, pl. 1,30 p. p. dievkalpojums Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē 15. janvārī, pl. 3,30 p. p. dievkalpojums Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Māc. J. Prauliņš.

VINIPEGĀ

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. RE 3-3906.

MONTREALĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

8. janvārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

22. janvārī, plkst. 2 p.p. Bībeles svētku dievkalpojums. Māc. viesis Ed. Ķerģis. Soliste L. Caunīte.

29. janvārī, pl. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus.

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave. (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kancelejā un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224. Draudzes priekšnieks: A. Spūrmanis, 8106 Arcadian Rd., Montreal 29, P. Q., tālr. HU 1-4948; draudzes kasieris: A. Spura, 606 - 64th Ave., L'Abor a Plouffe, P. Q. tālr. MU 1-5890. (Jauna gada dienā, 1. janvārī dievkalpojums nenotiks).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; vīru garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

LATVIAN MUSIC
EP 45 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord
EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello
EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRITI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors
EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STIGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns
EP 05
PLĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIESAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns
EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENITES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZIĻE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Viru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets
EP 010
SIKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI —
GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

JAUNĀKĀS PLATES
EP 013
KARAĻMEITA J. Vītols
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā
1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TIKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. T. Reiters
EP 015
E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STIGO
Jaukta latviešu koŗa izpildījumā
Dir. J. Dūmiņš
GAISMAS PILS J. Vītols
Jaukta koŗa izpildījumā
Dir. L. Vigners
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI,
VANADZIŅI
Dir. H. Mednis
EP 017
LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Marša
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. L. Vigners
EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālīte
Tautas dziesma
SVESĀI ZEMĒ
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶUPS
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

ādz ..... *uz* ..... *mēnešiem ar šādu adresi:*

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... **abonementa uzsākšanai — pagarināšanai**
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti turpmāk savas maksājumus tiešī ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāce, 141 Wrightwater Court, Brooklyn 25, N.Y., U.S.A.

✝

Mans mīļais vīrs, mūsu tēvs un vectētiņš

ALEKSANDRS CERBULIS

dzimis 1875. gada 21. maijā, šķīries no mums 1960. gada 30. decembrī Toronto.

Priekš nezināma mērķa
Mūs visus rada Dievs.
Ar neizprastu gribu
Tas dzīvē vada mūs.
No svētā gara dota
Ir mūsu dzīvība,
Un atkal projam ņemta
Ar Dieva prātu tā.

Pēc viņa sēro:

SIEVA, DĒLS, MEITA ar ĢIMENI KANADĀ un PIEDERĪGIE LATVIJĀ un ASV.

BERLĪNE UN PAMESTĀ AIZSARDZĪBAS JOSLA

Eiropai pāri stiepjas dziļa asiņojoša rēta

Ka jaunā gada jau pirmajās dienās nāksies atkal atvērt nedzīstošo rētu Eiropā, par to jau labu laiku iepriekš pavēstīja Austrumvācijas bridinājums, ka ar 1961. gada 1. janvāri notek līgumi par sakariem starp Berlīnes Rietumu daļu un Rietumvāciju. Kas nu būs? Labu laicinu kā no pašu vāciešu puses, tā citur, ieskanās balsis, ka Berlīnes dēļ vāc.. tauta neuzsāks savstarpēju karu un ka līgumsarunas risināmas „labas gribas" un sirsnīgas sadraudzības" garā.

Daudziem latviešu trimdiniekiem vēl labā atmiņā pirmā lielā Berlīnes blokāde, kad pāri nosprostotajai joslai ASV izveidoja daudzināto „gaisa tiltu". Milzīgās transporta lidmašīnas tad laidās pāri nepārtraukti viena pēc otras, piegādājot ieslēgtajai miljonu pilsētai kā pārtiku, tā visu citu dzīvei nepieciešamo, atpakaļceļā izvedot pilsētas rūpniecības ražojumus. Kā zināms, šis gaisa tilts bija tik efektīvs, ka blokāde sabruka.

Vai arī tagad būtu iespējams izveidot tādu pašu blokādes laušanas paņēmienu, proti, gaisa tiltu? Laikam gan ne. Jau tad, kad Maskava sāka draudēt un mēģināt Rietumu spēkus no Berlīnes izspiest, atklājies, ka blokādes gadījumā pietiekami iespaidīgu gaisa tiltu vairs nebūtu iespējams izveidot, jo pēc šiem gadiem pretinieka radara ierīces attīstītas tik pilnīgi, ka spēj paralizēt Rietumu lidmašīnu kustību, galvenokārt jaucot orientēšanos.

Ir taču skaidrs, ka Rietumberlīne ar saviem 2,5 miljoniem iedzīvotāju Austrumu pasaulei ir daudz vairāk nekā „dadzis aci" vien. Drīzāk tā pielīdzināma karstai oglei sausā salmu kaudzē.

To visu redzot un vērojot, patiešām iemesls jautāt: Vai „ies vaļā?" — Un diezgan droši varam atbildēt ar nē. Nē, nekas neies vaļā. Tam daudz un dažādu iemeslu, kur pats galvenais — bailes no atomieročiu kara. Te jāievēro, ka pasaule mūsu dienās vairs nav ne liela, ne plaša un ka „krūmu karī" vienā zemes malā saistīti ar saspīlējumiem kaut kur citur. Pašreiz pats raksturīgākais „krūmu karš" sprēgā Laosā.

Nevar noliegt, ka dažās zemēs patlaban īpaša veida apcerējumos — kā masām paredzētos, tā „speciālistiem" sagatavotos — jau pamatoti norāda, ka trešais **pasaules karš** būtībā jau sācies pirms vairākiem gadiem, un ka šai karā pretinieks lieto tāda veida ieročus, kas Rietumos maz iepaziti un pret kuriem vēl nav **iedarbīgu** pretlīdzekļu. Ja jau tik tālu, kāda tad vairs nozime runāt par „dažām" apspiestajām tautām un zaudēto aizsardzības joslu Eiropā?

Un tomēr, šai Vecās pasaules „cirtienu rētā" pielaisto un nodarīto netaisnību un pārestību pamestajām tautām nevar ne aizmirst, ne noklusēt, bet vienīgi tīši turēt aizsegtu un aizplīvurotu. Tie sauc un brēc visu apspiesto tautu balsīs un valodās. Vai „pasaules" sirdsapziņa to sadzirdēs?

Salīdzinot ar pamesto aizsardzības joslu, agrākā Vācijas galvaspilsētā Berlīne ir tikai sīks puteklītis, kaut arī svarīgs un spilgtā apgaismojumā labi saskatāms. Ja nu par šo samērā nelielo „puteklīti" šai brīdī tik neganti skaļi runā un spriež, gribot negribot jājautā, vai tad nebūtu pienācis laiks pacelt balsi arī par veselas zemes malas tīkteni? Kāda nozīme un kādi panākumi gan var būt modernajā propagandas karā saukļiem par tautu brīvību un tautu tiesībām, ja Eiropai pāri stiepjas dziļa asiņojoša rēta, kur vērojams pretējais? Kā var prasīt, lai apdraudētās citas tautas „paliek uzticīgas", ja Eiropā pamests vesels desmits uzticīgo tautu, un par viņu atbrīvošanu pat runāt nerunā?

Cik tas savādi arī liktos, mēs redzam, ka, 2. pasaules karam izbeidzoties, līdzīgi mūsu zemei, austrumu pusē Rietumi pamet visu agrāko „pirmo līniju" ar 10 **suverēnām** valstīm, Vācijas austrumu daļu un Somijas atgriezumiem, kas kopplatībā aptver 1,7 milj. kv. km. un kur īsi pirms kara dzīvoja ap 150 miljonu veco **kultūras tautu piederīgo.**

Tātad tie nav tikai skaitļi vien!

Pacelties Berlīnes problēmai, aiz tās tūdaļ ceļas augstā pamesto tautu miljoni. Otrā pasaules kara traģēdija turpina risināties. Vai priekškars aizkritīs un „spēle" apklusis? Vai mēs spēsim to celt priekšā pasaules acīm tā, lai tā mūs sadzird un saprot?

Rietumvācijas un Padomju Savienības jaunais tirdzniecības līgums nu parakstīts 3 gadu periodam, bet vai tas patiešām novērsīs arī Berlīnes krizi uz šo laika spridi — rādīs nākotne.

Rex.

SACENSĪBAS JAUNAJIEM PASTMARKU KRĀJĒJIEM

Šo sacensību rīko Latviešu filatelistu apvienība, kuras valdes adrese ir 705, Saraguay Blvd., Pierrefonds, P. Q., Canada.

Jaunieši, kas vēlas piedalīties sacensībās, lūgti pieteikties pie Latviešu filatelistu apvienības atbiecīgās zemes pārstāvja:

Kanadā — R. Norītis, 18, Murellen Cr., Toronto 16, Ont., vai pie jaunatnes grupas vadītāja M. Zichmaņa, 161, Olive Ave., Willowdale, Ont.

ASV — K. Runģis, 2.22, N. Kedzie Ave., Chicago 47, Ill., vai pie sacensību vadītāja A. Vēvera, 759 Pallister, Detroit2, Mich.

Anglijā — K. Bērziņš, Latvian Hostel Lig tcliffe, nr. Halifax, Yorks.

Zviedrijā — A. Balodis, Box 51, Horred.

Vācijā — M. Kalns, 13b Freilassing 2, Schlieszfach 38.

Austrālijā — O. Priede, 40 Point Nepean Rd., Elsternwick, Melnbourne, Vic.

Dienvidamerikā — E. Ligeris, Drauna P. C. 38, Sao Paulo, Brasil.

Katram dalībniekam piesūtīs zināmu daudzumu Latvijas pastmarku, kuras būs jānosaka un attiecīgi jāpraksta. Sacensībās var piedalīties jaunieši līdz 20 g. (vecums nosakāms uz 31. dec. 1960. g.). Atkarībā no dalībnieku skaita, pieteikušos iedalīs vecumu grupās. Sacensībās piešķirs divas ceļojošas balvas, kuras Latviešu filatelistu apvienībai dāvājuši J. Mic elsons, Dienvidafrikā, un Detroitas filatelisti.

Pieteikšanās termiņš līdz 15. janvārim 1961. g., uzdodot vārdu, uzvārdu, dzimšanas datus un adresi.

Daži no Latviešu filatēlistu apvienības apzinātiem jauniešiem šogad piedalījušies 2 izstādēs ASV. Midwest Philatelic Society izstādē, Kasassitijā, labākos panākumus guva A. Graufelds no Zviedrijas, izpelnoties 1. vietu un gadalgu. Pārējie — P. Heimanis no Austrālijas, J. Johansons un A. Rēvalds no ASV, A. Johansone un J. Reimbergs no Kanadas, ieguva apliecības. Lielākās amerikāņu filatēlistu biedrības „American Philatelic Society" izstādē Portlandē J. Jahansons ieguva zelta medaļu un A. Johansone — sudraba. Vecākā grupā K. Zichmanis no Kanadas ieguva apliecību, A. Graufelds — sudraba medaļu un P. Heimanis — bronzas.

Ļoti rosīga ir jaunatnes grupa Toronto M. Zichmaņa vadībā, noturot ik mēnešu sanāksmes ar pārrunām.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

7. janvārī — Kurzemes cietokšņa cinītāju un veco strēlnieku Ziemassvētku kauju atceres vakars Saulainē.
14. janvārī — Viestura kora koncerts par labu latviešu skolai.
14. janvārī — Zaķu balle Columbus zālē. T.L.M.M. klubs.
21. janvārī — Preses balle. Palace Pier zālē.
29. janvārī — TLTA sestdienas ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atcere.
4. februārī — tradicionālais Vilibalda Drosmiņa karnevāls — Palace Pier.
10. februārī — Nakts Latiņu kvartālā Leasida Memmorial Community Gardens.
18. februārī — DV Kanadā teātŗa izrāde.
24. febr. — Mākslinieku karnevāls Columbus Hall.
25. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 10 g. jubilejas sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās.
2. martā Jāņa Kalēja un Felicitas Maizītes-Kalējas koncerts.
5. martā — plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.
17. martā — Kalpaka bataljona atceres balle Club Kngway telpās.

HAMILTONĀ

14. janvārī — Draudzes dāmu komitejas balle Rainbow zālē.
15. janvārī — gleznotāja Jāņa Dekšņa gleznu izstādes atklāšana baznīcas apakš. telpās.
28. janvārī — Latviešu skolas Draudzīgais aicinājums un Kr. Barona sarīkojums.
29. janvārī — HLB gada pilnsapulce Latviešu namā.
4. februārī — Toronto latviešu biedrības drāmatiskā ansambļa viesizrāde ar M. Ziverta lugu „Āksts" Dalewood skolā.
11. februārī — 6. karnevāls Pig-brīdžā.
25. februārī — Prof. Dr. P. Kiķaukas referāts.
4. martā — Valmierlešu tuvināšanās vakars Latviešu namā.
25. martā — Gadskārtējais literārais vakars ar Dr. P. Vaseriņa referātu.
15. aprilī — Apvienotā viru kora „Viesturs" koncerts. Rīko HLB.
16. aprilī — Toronto 1. latviešu ev.-lut. draudzes kora garīgais koncerts baznīcas telpās.

NIAGARĀ

13. maijā — Tradicionālie Niagaras ziedu svētki un jaunatnes vienību turnīrs basketbolā.
1. un 2. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

FRANCIJĀ VAR SAGAIDĪT DRĀMATISKUS NOTIKUMUS

Vai Francijas valdība ir jau pazaudējusi kontroli pār savu brunoto spēku rīcību?

Alžīrijas problēmas un turienes kara dēļ Francijā, kā zināms, jau labu laiku valda ne vien smagas iekšpolitiskās krizes tuvošanās noskaņojums, bet franciūži izmisumā ir ķērušies arī pie internacionāli smagi kompromitējošām izdarībām: ārvalstu kuģu aizturēšana starptautiskajos ūdeņos ar tādām metodēm, kuŗas daudzējādā ziņā robežo ar pirātēriju. Franču kara kuģi, sevišķi pēdējos mēnešos, ar pagriestiem lielgabalu stobriem, draudot šaut atklātā jūrā, ir aizturējuši un ievadījuši franču ostās izkontrolēšanai jau kādus 18 tirdzniecības kuģus, meklējot pēc Alžīrijas nemiernieķiem domātiem ieročiem. Gandrīz visi šie kuģi ir braukuši zem vācu Bundesrepublikas karoga. Līdz šim aizturētajos vācu kuģos, cik zināms, kara materiāli nav atrasti, bet pasāktā pirātērija, bez šaubām, pamatīgi bojā franču un vācu draudzības nostiprināšanos. Šķiet, tālejošu politisko apsvērumu dēļ Rietumvācijas valdība apmierinās ar visumā ļoti maigos vārdos ietērptiem protestiem, bet vācu kuģu rēderi līdz ar presi ārdās un arī caurmēra vācu pilsoņi veltī franciūžiem ilgi nedzirdētus epitetus. Vācieši sevišķi sirdīgi par franču „milestību" pret vācu kuģiem tādēļ, ka līdz šim Francijas kara kuģi nav vēl aizturējuši nevienu krievu vai citas valsts kuģi, kuŗos arī varētu atrasties ieroči nemiernieķiem. Nav nekāds noslēpums, ka tieši no komūnistu zemēm alžīrieši saņem lielākos ieroču kontingentus.

Protams, nav jau vācieši bez vainas — mēles meļš, ka tieši vecie vācu naciķi gandrīz vai atriebības nolūkos palīdz alžīriešiem ieroču apgādē. Domājams, ka tieši šī iemesla dēļ Rietumvācija dabūs arī jaunu, franciūžiem patikamu un ļoti stingru militāro ieroču un transporta tirdzniecības likumu, bet daudzas pazīmes arī rāda, ka par notikumiem ar vācu kuģiem samērā nelaimīgi jūtās franču politiķi un diplomāti. Pēc katra vācu protesta franču atvainošanās un solījums, ka tādas lietas vairs neatkārtosies, bet, cik jaužams, Francijas kara flotes atbildīgie virsnieki rīkojas patvaļīgi tālāk.

Un ja franciūži šādu rīcību atļaujas pret saviem tagadējiem uzticīgākajiem sabiedrotajiem daudzos jautājumos, tad tas, bez šaubām, notiek tikai tādēļ, ka viņi labi zina — Rietumvācija ir spiesta paciest daudz ko jaunās „Tu" draudzības vārdā. Par šo vācu Mikeļa un franču Marianas mazliet divaino draudzību, protams, daudzās Eiropas valstīs zobojas uz nebēdu, jo nav jau arī noslēpums, ka pat franču slepenais dienests un tā terrora organizācija „Sarkanā roka" tieši Rietumvācijā jūtas kā savās mājās. Atliek tikai atcerēties daudzos līdz pat pēdējam laikam notikušos šīs mistiskās organizācijas terrora aktus — politiska rakstura slepkavības pret alžīriešu atbalstītājiem Rietumvācijā.

Pret „Sarkano roku" visādi spējīgā vācu kriminālpolicija un slepenais dienests „izrādās" pilnīgi bezspēcīgi. Protams, neviena prātīgam cilvēkam nav sevišķu simpatiju pret franču sarkanajiem un dažādu pasugu sārti rožainajiem rakstniekiem, kuŗi viegli caurredzamos nolūkos pa laikam izlaiž visādus uzsaukumus galvenokārt franču karaviriem — īsi izsakoties — mest ieročus krūmos un neklausīt vairs virsniekiem. Ir saprotams, ka Francijas valdībā pret šiem rakstoņiem — Sagāni un Sartru ieskaitot — ir spiesta lietot dažas diezgan iespaidīgas represijas. Demokratiskā pasaulē ir tomēr mazliet neparasti, ka netiešus spaidus piedzīvo arī šādu autoru darbi ārzemēs, jo, piemēram, Rietumvācijā „Sarkanās rokas" piesūtīto draudu vēstuļu ietekmē, kā uz burvju mājienu, no grāmatveikalu logiem ir pazudušas visas Saganes, Sartra un līdzīgu autoru grāmatas . . .

Vai „Sarkanā roka" un tamlīdzīgi pasākumi, kuŗi internacionāli grauj Francijas labo slavu, notiek ar valdības svētību, ir neatbildāms jautājums, taču ir zīmes, ka īpaši tagad Francijā notiek daudzas politiska rakstura norises, par kuŗām valdībai vairs nav kontroles. Runā, ka pat atombumbas izmēģinājums decembrī noticis bez iepriekšējas valdības piekrišanas. Grūti pārbaudāmi un neatklājami ziņu avoti burbuļo jau pat par drošu 5. republikas galu un eventuālu pilsoņu karu: kaut kur Eiropā jau eksistējot 6. republikas eksīlvaldība, kuŗa komplektējoties no labā spārna ekstrēmistu politiķiem, kuŗiem esot nodrošināts pilnīgs franču izpletņu lēcēju atbalsts. Varbūt ar to ir arī izskaidrojams nenoliedzamais franču kreisā spārna politiķu un arodbiedrību atbalsts 5. republikai, bet katrā ziņā de Golla stāvoklis (kuŗš baudīdams Francijas glābēja slavu un bruņoto spēku atbalstu nāca pie varas) nav apskaužams, jo no viņa jaužama visu agrāko draugu — pat māršala Žuēna — pilnīga novēršanās. Vai Žuēns varētu nomainīt de Gollu, ir vēl neatbildāms jautājums, bet de Golla solis — tautas nobalsošana janvārī — vai Alžīrijai piešķirama pašnoteikšanās pēc valdības izstrādātā plāna, sevī slēpj neaprēķināmus eksplozīvus spēkus. Ne vien labā spārna ekstrēmisti Alžīrijā un pašā Francijā, bet arī, cik jaužams, viss vairums virsnieku ir pret šādām reformām, kuŗas nozīmēšot tikai Alžīrijas atdošanu internacionālajam komūnismam, un neskaitāmi notikumi liek secināt, ka Francijā var sagaidīt ļoti drāmatiskas norises.

V. Aks

Šādi vācu karikatūrists tēlo sarkanās Ķīnas un Pad. Savienības domstarpības komūnisma celšanā, kur katrs „arhitekts" ceļ sarkano pasauli pēc sava plāna un grafikas.

CIŅAS LAIKU DRAUDZĪBA

Somu kara invalīdu „Brāļu apvienībā" aptuveni 50.000 biedru

Ciņas pret bolševismu un sīvā Somijas brīvības cīņā gāja bojā 90.000 somu karavīru. Otrā pasaules karā, kā zināms, somiem prasīja milzīgus upurus — kritušos un ievainotos. Bez kritušo varoņu kapiem agrākajos kaujas laukos, no kuŗiem daudzi ir palikuši — tur, viņā pusē, — lielos upuŗus brīvībai atgādina Helsinkos izveidotie Hietaniemi somu karavīru kapi, kuŗos atdusas arī daudzi Somijā kritušie vācu un citu tautību karavīri.

Tagad Somiju apceļojušie vācieši ar lielu gandarījumu apliecina, ka savu bijušo ieroču brāļu, vācu karavīru kapu kopas somi kopj ar tādu pašu milestību, kā savu tautiešu atdusas vietas.

Vērojama esot arī lielā cieņa un godbeviba, ko somu tauta izrādot saviem kara invalidiem, kuŗu vairums apvienojies jau 1940. gadā dibinātajā Brāļu apvienībā. Pie šīs nozīmīgās organizācijas dibinātājiem pieskaita tās goda prezidentu — leģendāro feldmaršalu Mannerheimu, un somu kara invalidi savu organizāciju 20 gados ir izveidojuši ne vien par savu materiālo interešu aizstāvi, bet arī kā bargo ciņas laiku draudzības un biedrisko varonības tradiciju sargātāju. Protams, kā visur pasaulē — arī somu kara invalīdu organizācijā palaikam esot jaušamas dažu nelielo grupiņu raditās nesaskaņas, bet šī lielā organizācija labi sadarbojoties ar citām nacionālajām somu organizācijām, armiju u. t. t. Sevišķi labas attieksmes Brāļu apvienībai esot ar jaunatnes organizācijām un somu jaunatni vispār. Jāpiezīmē, ka Brāļu apvienībai ir teicami sakari ar kara invalīdu organizācijām daudzās citās valstīs un īpaša darudzība izveidojusies ar vācu kara invalīdu apvienību VdK. Sakarā ar vācu organizācijas rosmi, (tajā ietelp arī daudzi igauņu, latviešu un lietuviešu kara invalīdi), veselības uzlabošanas nolūkos palaikam vācu un somu starpā notiek tā saukta invalīdu apmaiņa.

Zinot Somijas pēckara laika un arī tagadējās, sevišķi materiālās grūtības, ir saprotams, ka somu karavīru-invalīdu aprūpē ne viss ir tā, kā tam vajadzētu būt. Daudzas kara invalīdu problēmas, īpaši pirmajos pēckara gados, Brāļu apvienība ir atrisinājusi arī bez tiešas valdības palīdzības, un kā izcilākie organizācijas darbinieki minēti Kurts Jansons, Esko Kusunens, prof. Petiele un daudzi citi. Arī paši somu kara invalīdi, vadoties ar Manner eima pirms 20 gadiem doto mudi: Spēks mīt jūsos pašos, ar apbrīnojamu sikstumu un enerģiju ir mēģinājuši atrast sev vietu dzīvē.

Par spīti visām somu īpašībām, kuŗas kopā mēdz apzīmēt ar grūti pārtulkojamo vārdu „sisu", pēdējos gados, īpaši vecākiem kara invalīdiem sākot trūkt tā sauktās sociālās drošības sajūtas. Jau ilgāku laiku somu kara invalīdi tādēļ vēlas pensiju paaugstināšanu par 50%, un valdība šīs dibinātās un taisnīgās prasības tuvākajā laikā cer kaut cik apmierināt, paaugstinot pensijas pagaidām gan tikai par 30%. Taču, kā daži somu kara invalīdi paskopajās sarunās uzsver, nauda un līdzjūtība viņiem neesot svarīgākais, bet gan viņu nesto upuŗu saprašana.

VAI PAĻAUŠANĀS TIKAI UZ VADĪTĀJIEM?

GADSKĀRTĒJĀ KALAMAZŪ GAIDU UN SKAUTU VECĀKU SAPULCĒ IERADUSIES TIKAI VIENA TREŠĀ DAĻA VECĀKU

„Te mēs esam, lai cinītos, cik vien iespējams," teica skautu vecāku padomes loceklis J. Zuika, gaidu un skautu vecāku gadskārtējā sapulcē 11. decembrī Kalamazū draudzes namā, kad daži no klātesošiem izteica neapmierinātību par vecāku mazo interesi skautu darbībai, jo no 57 ģimenēm uz sapulci bija atnākuši tikai 18. Vadītājiem, kuŗi skautu un gaidu audzināšanas darbam bez jebkādas atlīdzības veltījuši tik daudz savas dzīves, redzot, ka uz gadskārtējo sapulci ierodas tik niecīgs skaits vecāku, kad viņi ik nedēļas vienu vai pat vairākas reizes pa 2—3 stundām nododas bērnu mācīšanai, rodas nesaprašana par vecāku izturēšanos. Ne bez pamata, teica kāds vadītājs: „Ja laižam bērnus skautos, tad vecākiem jābūt arī savai pienākumu apziņai un katrā ziņā jāpalīdz vadītāji viņu darbā." Ja visi klātesošie, kā vadītāji, tā arī bērnu vecāki šai jautājumā bija vienis prātis, tad nenoskaidrots palika tas, kādus uzskatus paustu tie, kuŗi nebija ieradušies. Tāpat nezināms palika tas, vai un ar kādiem līdzekļiem „mazākums" varētu griezties pie „vairākuma", lai pie kopīgu lietu pārrunas varētu būt klāt vecāki, kuŗi ne tikai nodod savus bērnus audzināt, bet arī paši izrāda par to interesi.

Kā no gaidu, tā skautu vienību vadītājiem dzirdējām, ka vienību darbs bijis sekmīgs un panākumi gūti visās nozarēs. Vad. G. Ķeņģe, kuŗa vada gaidu vienību, ziņoja, ka lielgaidās pašreiz ir 13 meitenes, kuŗas viņa pārzina ar palīdzi J. Grīnbergu; 8 gaidas audzina V. Rituma, un 8 guntiņas vada I. Zadiņa un B. Vinklere. Novada nometnē gaidas izcīnījušas pirmo vietu. Nodarbības visu gadu bez pārtraukuma notiek ik nedēļas draudzes namā, kur iekārtota atsevišķa telpa gaidu mītnei.

Par skautu darbību ziņoja vad. J. Ķesters: vienībā ir 13 mazskauti, 19 skauti, 12 dižskauti, 7 roveri un 10 vadītāji. Kā savā uzrunā apliecināja ASV latviešu skautu pr-ks vad. A. Artmanis, kas arī piedalījās šai sanāksmē, tad Kalamazū skautu vienība ir lielākā vienība ASV.

Par saimniecisko stāvokli kārtējos ziņojumus sniedza vecāku padomes locekļi. Lielākas grūtības radās vecāku padomes vēlēšanās, kad kandidātus nācās sameklēt pat pa telefonu no klātneesošiem.

Skautu un gaidu vecāku padomē ievēlēja visus līdzšinējos: J. Zandu, V. Vitantu, J. Zuiku, J. Ziemeli, A. Grāmatiņu, R. Miervaldi, J. Vasari, E. Pavasari, A. Rāvu un no jauna — R. Zaķi un J. Andersonu. Dāmu komitejā: A. Ķeņģi, M. Paudrupu, M. Bērziņu, A. Klauvētāju, Lejiņu, Krautmani, Ziemeli, Mīleri, Baltmani, Zemītānu, Pavasari un Ragaini.

V. Bokis

VĒSTULE . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

draudēja pajukt. V. Skudra bija tas, kuŗš to atkal no jauna uzcēla. Viņš nav amatieris, viņa zināšanas un mīlestība uz teātŗa mākslu atstāj ēnā daudzus citus mūsu profesionālos aktierus un kritiķus. Ikviens amatieris, kuŗš strādā viņa vadībā, iemācās tikpat daudz un vēl vairāk, kā kādā teātŗa skolā.

Mēs mīlam savu teātri tāpat kā savu baznīcu, jo tur uz mums runā mūsu valodā. Šie divi iestādījumi ir visdrošākie cietokšņi mūsu latviskuma saglabāšanai, tāpēc gan ikvienam tie būtu jāatbalsta, nevis jāmēģina sagāzt.

Ja Skudra, kerdamies pie pēdējā salma lugas nobeigšanā, pats uzņēmās tēlot galveno lomu, tad tikai ļoto apstāklu nezinātājs varēja uzdrošināties atkārtot visiem zināmo, veco un nodrāzto izteicienu, ka „režisoram nav vēlams līdzi spēlēt." Vienīgais, ko viņam varēja pārmest — kāpēc viņš pārlauza kāju pirms, nevis pēc izrādes . . .

Lai šī raksta lasītāji nedomā, ka jāraksta būtu tikai labas atsauksmes vai kritikas, vienalga, kāda arī būtu izrāde. Nē, nebūt, bet gan pieejot veiktajam darbam ar cilvēciska prāta un saprāta mērauklu.

Esmu dziļi pārliecināta, ka daudzi no skatītājiem, kas bija „Jona Borkmaņa" pirmizrādē, ies un skatīsies šo lugu vēlreiz.

Gribu atkārtot kādas Hamiltonas viešņas vārdus: „Bija gan vērts šurpu dzīties un kaut reizi redzēt īstu un labi noorganizētu teātŗa izrādi."

Tonija Krūka.

Sv. Katarīnēs, Ont., Atlanta kluba viesus ar miermīlīgu astes pavēcināšanu parasti apsveic šis „klēpjsunītis", vismaz pērnā tela lielumā. Viņa biedinošā izskata dēļ saimnieki to iesaukuši par Nikitu, kaut pēc dabas šis zvērs ir pati labestība un ļauj darīt ar sev, ko katrs grib.